

TRANSCRIPT VAN DE RAADSCIE BESTUUR VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 13 december 2018

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedemiddag, dames en heren. Ik wil u verzoeken te gaan zitten; dan kunnen we lekker beginnen met de commissie Bestuur. Dank u. Nou, nogmaals goedemiddag en welkom bij de vergadering van de commissie Bestuur van 13 december 2018. Ja, voordat we gaan beginnen, ik zie sommige mensen kijken van: hè, wat is er met mevrouw Klazes, onze vast commissievoorzitter, gebeurd? Dat klopt: ik ben niet mevrouw Klazes. Ik ben de heer Drost, vandaag uw vervangend voorzitter. Mevrouw Klazes is in gepland onderhoud aan haar ogen, welteverstaan. En zodoende, vandaag niet hier. Maar ik wel haar vanaf deze plaats wel beterschap en voorspoedig herstel wensen. Wij hebben een volle agenda. Voordat we met de agenda beginnen, zou ik toch wel twee punten willen benoemen als uw voorzitter. Ten eerste: let vooral op uw spreektijd. Verdeel het goed over de avond. Ik zal u zeker wel een herinnering geven op het moment dat u heel snel door uw spreektijd gaat, dat u nog maar een paar minuten heeft. Dus dan heeft u in ieder geval een geheugensteuntje. Maar let u zelf ook goed op het bord, hoeveel tijd u nog over heeft. Want spreektijd op is ook echt spreektijd op. Dan mag u alleen nog maar een stemverklaring geven van enkele zinnen. En daarnaast wil ik ook nog even graag benadrukken dat u pas begint met praten op het moment dat ik u het woord geef en ook uw partij erbij noem zodat het ook goed te volgen is op de publiek tribune en ook voor de mensen thuis. Goed, dat gezegd hebbende, ik heb één bericht van verhindering ontvangen van de heer Sepers van PvdA. Ik heb ook vernomen dat mevrouw De Raadt van het CDA iets later is. Zijn er nog andere berichten van verhindering? Nee, D66 ... Dat is scherp opgemerkt. Ook de heer Rijssenbeek, D66 zal iets later komen, klaarblijkelijk. Verder zie ik geen berichten van verhindering.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar het vaststellen van de agenda. En de vraag is of wij de agenda kunnen vaststellen conform die is gepubliceerd. Ik zie allemaal knikkende gezichten; nou, harstikke goed. Mooi.

3. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3, de inventarisatie van de rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden. Dan begin ik - ik heb u gezien, mijnheer Garretsen - met de inventarisatie van de rondvraag. Op dit moment heb ik een rondvraag van het CDA inzake de onderzoeksofzet Erfgoedbeleid voor wethouder Snoek. Ik heb een rondvraag van de SP inzake Woonwagencamp Waarderveld voor de heer Wienen. Ik heb een rondvraag van Liberaal Haarlem, mevrouw Otten, inzake niet verlengen van contract met de firma Pel. Ik heb die even bij de burgemeester gezet, maar we moeten even kijken zo of hij die vraag wel kan beantwoorden, want misschien is het toch meer een Ontwikkeling-vraag evenementenbeleid. Maar dat laten we zo even aan de burgemeester over. Verder heb ik twee rondvragen van OPH inzake het communiceren met burgers en beëindiging illegaal verklaren woningen Waarderpolder, en inzake het Zaanenpark van de kermis; allebei voor de burgemeester. Kerstbomenverkoop. Oké, helder. En nog een rondvraag van GroenLinks inzake het ballonnen oplaten, en die is ook voor de burgemeester. Kan ik daar nog een rondvraag aan toevoegen? Allereerst de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik heb gisteren een rondvraag toegestuurd voor de burgemeester over het lokaal mediafonds.

De voorzitter: Ja, staat genoteerd. Dank u wel. De heer Ijsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer Ijsbrandy: Ja, nog een rondvraag aan de burgemeester over het handhaven van precariorecht.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Sterenberg, zag ik uw hand? Nee? De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Een vraag voor wethouder Cora Yfkema en dat gaat over vergunningen marktkramen. Aanvullend.

De voorzitter: Ja, die zit even in dezelfde categorie als die vraag die Liberaal Haarlem al had gesteld, inzake de marktkramen voor de kerst voor de heer Pel, neem ik aan.

De heer Rijbroek: Nee, die dus niet.

De voorzitter: Oké, want mevrouw Sikkema is niet aanwezig bij deze commissie vanavond. Dus het is even de vraag aan wie u de vraag dan wilt stellen en waar het over gaat, welk onderwerp het is.

De heer Rijbroek: Het heeft te maken met vergunningen.

De voorzitter: Dan mag u hem aan de burgemeester stellen, inderdaad. De heer Garretsen, nogmaals.

De heer Garretsen: Ik word door de heer Aynan er op gewezen dat ik nog een rondvraag vergeten heb te noemen. Die heb ik ook toegestuurd. Dat is de rondvraag over de huisuitzettingen in de Waarderpolder.

De voorzitter: Helder. U heeft drie rondvragen, allemaal voor de burgemeester. De heer Kwee, Actiepartij.

De heer Kwee: Ja, dank u. Ik had in feite hetzelfde over de rondvraag maar met name ook dus de ter kennisname meegezonden stukken, dus punt 2, over de motie vreemd 19.7, ontruiming van de Waarderpolder. Dus Ontruiming is maatwerk.

De voorzitter: En daar wilt u een rondvraag over stellen?

De heer Kwee: Nou ja, ik vraag in feite ... Daar wordt door de burgemeester gezegd dat die is afgedaan. Maar wij vinden dat die niet is afgedaan, die motie. Dus in die rondvraag.

De voorzitter: Oké, helder. Die gaan we zo even benoemen. Ik maak eerst even de rondvraag af en dan benoemen we die zo. Dank u wel. Zijn er verder nog rondvragen? Ik zie allemaal schuddende gezichten. Dank u wel. Even kijken, want dan gaan we ... Ja, zijn er nog commissieleden met mededelingen? Ik zie geen mededelingen. Helder. En dan gaan we over naar de wethouder: heeft u nog mededelingen? Oké, dan stel ik een wat langere vraag: is er onlangs een bestuursvergadering bijeen voor deze commissie relevante Gemeenschappelijke Regelingen geweest waar de wethouder of burgemeester iets over wil melden aan de commissie? De heer Snoek, gaat uw gang.

Wethouder Snoek: Ja, dat wel. Gemeenschappelijk Regelingen en verbonden partijen, interpreteer ik hem, zoals bij SRO waar ik als aandeelhouder de gemeente vertegenwoordig. Wij hebben daar de begroting vastgesteld, maar ook gesproken over het sportbesluit waarover u in de risicoparagraaf in de decemberrapportage ook geïnformeerd bent. Wij wachten op dit moment nog op een zogenaamde ruling van de belastingdienst, wat zal bepalen of SRO wel of niet btw-vrijgesteld wordt. En afhankelijk daarvan zullen we

of linksom of rechtsom moeten gaan. U zult over het vervolg daarvan ook geïnformeerd worden. Daarnaast heb ik ook zitting in het dagelijks bestuur van de GR Cocensus waar we ook onlangs de vergadering van hebben gehad, en daar met name ook gesproken hebben over de huisvesting. Cocensus is nu nog gevestigd in twee locaties: Haarlemmermeer en Alkmaar. Het huurcontract voor de locatie Haarlemmermeer loopt af en wij kijken of het zinvol is om over te gaan naar één locatie en wat dan de meest geschikte locatie zou zijn. Dat leken mij de hoofdpunten die van belang zijn om hier te melden.

De voorzitter: Oké, dank u wel, wethouder.

4. Agenda komende vergadering(en), actielijst en jaarplanning

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Mijnheer Kwee, daar ga ik ook wat u net benoemde behandelen. Agendapunt 4 en dat is de agenda voor de komende vergadering, de actielijst en de jaarplanning. En allereerst de jaarplanning en de actielijst. Zijn er op de jaarplanning en actielijst nog zaken waar de commissie de wethouder wil vragen om verduidelijking? De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja, dank u wel, voorzitter. Drie punten. Ten eerste onze twee aangenomen moties, Even Haarlem bellen en de Kinderburgemeester: die zie ik allebei niet terug op de actielijst, noch de jaaragenda, dus hoe staat het daarmee? En dan hadden we bij de kadernota Een dienstbare gemeente die motie naar aanleiding van een toezegging van de wethouder ingetrokken. En die toezegging was dat we het zouden hebben in de commissie over de behoorlijkheidswijze van de Nationale Ombudsman. Die zou hier besproken worden en daar zie ik ook niks van terug.

De voorzitter: Oké, helder, dank u wel. Staan beide genoteerd: uw moties en de derde opmerking die u maakte. Zijn er nog andere commissieleden die een opmerking willen maken over de jaarplanning? De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Over de actielijst; niet direct de jaarplanning, maar zit in het verlengde ... zitten de onderwerpen erin. Over de kermis de Zaanenlaan, daar is heel veel onrust, is proberen recht te breien. Ik wil toch eventjes een helder beeld, ook voor het publiek. Want daar is natuurlijk een krantenbericht in verschenen die niet helemaal de feiten goed en juist weergeeft. Ik wil daar dat dat goed op papier staat en dat de mensen, dus in de hele stad, goed weten wat er aan de gang is. Het gaat dus om al of niet het verplaatsen van de kermis op grond van de veiligheid. Daar wil ik toch wat meer duidelijkheid over hebben.

De voorzitter: Ik wil even onderbreken: we gaan niet inhoudelijk op punten in; dit is even of het punt benoemd moet worden op de actielijst of de jaarplanning. Als die er niet op staat, dan kunnen we hem eventueel benoemen en er op zetten. Maar we gaan hier niet inhoudelijk over een onderwerp discussiëren.

De heer Rijbroek: Het tweede punt, dat hebben we al eerder aangekaart. Dat is PWC Rapport en integriteit. Dan staan er twee dingen op: actielijst en jaarlijst, dat we dat ook gaan meenemen. We zijn daarover in gesprek en dat volgt. Maar dat willen we wel graag op de lijst hebben.

De voorzitter: Dus het wordt in ieder geval benoemd dat u deze heeft opgemerkt. Dank u wel. Even kijken. Zijn er op de actielijst nog zaken die volgens de commissie van de lijst kunnen worden verwijderd omdat deze achterhaald zijn? Ik zie verder niks. Mevrouw De Raadt, trouwens: welkom. Ook CDA nu aanwezig. Voor de rest: voor de volgende vergadering, die is 17 januari ... Ik kom zo bij. Ten eerste: ter advisering is aangekondigd RKC-rapport inzake indicatoren begroting, en het integraal handhavings- en veiligheidsbeleid. En ter

bespreking ontvangen is in besloten vergadering over het geheim onderzoeksrapport PWC. Heeft een commissielid daar nog een toevoeging op? De heer Aynan, Jouw Haarlem. De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik heb een toevoeging. Tijdens de begrotingsbehandeling is door wethouder Botter aangekondigd dat plan van aanpak Diversiteit, dat nu zou worden behandeld. Maar het is helaas als ingekomen stuk binnengekomen. Dus ik zou het heel graag voor de vergadering in januari op de agenda willen hebben.

De voorzitter: Ja, dus dan heeft u het over ingekomen stuk 1.4, als ik het goed begrijp? Of het in januari geagendeerd kan worden, dat ... Ik zie ja-geknik van de griffie. Zijn er andere commissieleden die ook dit stuk willen agenderen?

De heer Aynan: Zeker, voorzitter. Het was ook als zodanig beloofd door de wethouder.

De voorzitter: Ik zie heel veel ja en nul keer nee, dus dan zou ik hierbij willen zeggen: dan gaan we het gewoon agenderen voor volgende keer. Anderen nog? Ingekomen of ter kennisname-stukken die geagendeerd moeten worden? Anders zou ik nog even naar het punt van de heer Kwee ... Zou u nog een keer willen herhalen wat u precies niet afgedaan vindt?

De heer Kwee: Wij vinden dat pas de motie afgedaan is als aan diegenen die problemen hebben, maatwerk is geleverd. Of dat het dus ingetrokken is, de sancties om mensen te verwijderen.

De voorzitter: Oké, helder. Dank u wel. Wordt die mening gedeeld door de rest van de commissie? Oké, dan zetten we hem op dit moment ... De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Ja, er schiet mij nog iets te binnen. We hebben een sociaal akkoord voor mensen die zeg maar op de arbeidsmarkt een achtergestelde positie hebben. En dat staat ook op die actielijst, jaarlijst. Is dat misschien ook een idee om dat op die agenda te vermelden? Om daarmee verder te gaan.

De voorzitter: Kunt u nog een keer herhalen? Dus sociaal ...

De heer Rijbroek: Sociaal akkoord. Dat is een afspraak tussen het Haarlemse bedrijfsleven en de lokale overheid om mensen die een achtergestelde positie op de arbeidsmarkt hebben, in evenredigheid in dienst te hebben of te nemen.

De voorzitter: Ja, even klein overleg met de griffie: volgens ons hoort het bij de commissie Samenleving. Maar we kunnen hem in ieder geval noteren voor de ...

De heer Rijbroek: Akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Goed. Nou, 2.2 hebben we dan gedaan.

5. Het transcriptverslag van de vergadering van 11 oktober en 15 november 2018

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 5, het transcriptverslag van de vergadering van 11 oktober en 15 november 2018. Zijn daar nog eventuele kleine op- of aanmerkingen bij?

De heer Aynan: Kunnen de uh's en de ah's gewoon niet weggelakt worden?

De voorzitter: Ja, goede vraag. Komt er al weer één. Ik zal ... Ook dat zullen we noteren, maar ik begrijp goed uw punt, mijnheer Aynan. Verder nog op- of aanmerkingen? Goed. Ik zal ... Daar heb je er weer ... Als we erop gaan letten. Laten we verdergaan met de inhoudelijke behandeling van de commissie ter advisering aan de raad.

6. 5e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2015 (MS)

De voorzitter: Agendapunt 6 is de 5^e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2015. De heer Snoek zit al naast me, hartstikke goed. En voor ligt: de raad wordt gevraagd het college toestemming te verlenen in te stemmen met de 5^e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus 2015. Wie mag ik hierover als eerste het woord geven?

De heer Aynan: Voorzitter, met een algemene opmerking. Want volgens mij ...

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem. Gaat uw gang.

De heer Aynan: Dan maar gewoon even open naar de wethouder: volgens mij is het een technische aanpassing; daar lijkt het op. Als ik kijk naar de verandering is het vooral van ja, we hebben nu officieel ook die bezwaarcommissie erin en zo. Of zijn er dingen waarvan u denkt: nou, kijk, dat is nou echt inhoudelijk en daarover wil ik de commissie horen?

De voorzitter: Eerste ronde '...'. Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, wij wilden eigenlijk alleen maar aangeven: akkoord, wat ons betreft een hamerstuk. Maar daarbij wel ... Waarom ik even wat wilde zeggen is dat ik zo fijn vind dat die matrix, die tabel er in zit, waarin we precies kunnen zien wat de wijzigingen zijn. Dat zien we ook straks terug in nog een ander stuk op de agenda en dat helpt ons gewoon heel erg goed bij het doen van ons werk. En dat gaat dit stuk ook doen, omdat het ook weer de kaderstellende en controlerende rol van de raad versterkt. Dus dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja, het CDA wil graag aansluiten bij het compliment van de VVD. Ook wij hebben dit als prettig ervaren en wat ons betreft een voorbeeld voor alle komende wijzigingen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u. Nog andere commissieleden? Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn eigenlijk alleen maar blij. Wat de vorige sprekers gezegd hebben: wij zijn het ermee eens. En een hamerstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik heb een opmerking naar aanleiding van. Er wordt een tekort verwacht op de huishoudelijke ondersteuning en een tekort van enkele miljoenen op de jeugdzorg. Wanneer komt er een ... Oh. Hamerstuk.

De voorzitter: Houd hem nog even vast, mijnheer Garretsen. Zijn er nog andere commissieleden? De heer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Ja, ik wil zeggen dat wij ook blij zijn met de manier waarop dit gepresenteerd is en dat we daar eenvoudig ons oordeel op kunnen geven. Ook wij vinden het een hamerstuk. Dank u.

De voorzitter: Dank u. De heer Kwee, Actiepartij.

De heer Kwee: Ik kan alleen maar aansluiten bij de vorige sprekers. Prima stuk, goede mogelijkheid om de veranderingen te zien.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Toch even een klein inhoudelijk dingetje over matrix punt 11 over artikel 12. Het dagelijks bestuur was bevoegd tot het geheel of gedeeltelijk oninbaar verklaren van de belasting en rechten, en dat is vervallen. Want de bevoegdheid is inmiddels van mandaat overgedragen aan de directeur. Graag hoor ik van de wethouder hoe vervolgens de verantwoording door de directeur van het gebruikte mandaat plaatsvindt; hoe dat zichtbaar wordt gemaakt aan het dagelijks bestuur. Dank u.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik kijk nog een keer rustig rond door de commissie. Ik zie verder geen mensen die het woord weer willen voeren dus geef ik het woord aan wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, ik sluit mij eigenlijk aan bij de voorgaande sprekers. Maar in reactie op Jouw Haarlem: volgens mij, de belangrijkste wijziging hier voor u is het feit dat op verzoek van een aantal raden ook in Noord-Holland-Noord u beter in staat wordt gebracht om de kaderstellende rol te nemen, doordat we eerst de meerjarenbegroting presenteren, u daar een zienswijze op geeft en die meenemen richting de begroting. En ik denk dat het goed is dat u daarover geïnformeerd wordt. Dat versterkt uw positie. Ik ben ook blij dat dat zo ervaren wordt. Het is ook uw bevoegdheid, dus lijkt mij sowieso goed om dat hier te bespreken. Veel van de overige wijzigingen zijn technisch. Ik moet ook eerlijk zeggen dat ik niet direct een antwoord op uw vraag heb. Ik veronderstel dat dat in de reguliere P&C-stukken terug zou komen, maar ik durf daar nu niet mijn hand voor in het vuur steken. En ik geloof de heer Kruis hier naast mij ook niet; dus tenzij hij ja knikt, wil ik u zeggen dat ik daar even schriftelijk op terug kom.

De voorzitter: Nou, dank u, wethouder. Op dit moment houdt u zich allemaal lekker aan de spreektijd. Goed om te zien. Wenst er nog een commissielid een tweede termijn? De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Naar aanleiding van de mededeling: gaat wethouder Snoek misschien ook een beetje zijn best doen om die unielocatie van Cocensus naar Haarlem te halen?

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, goede vraag. Nee, niet primair. We hebben als Gemeenschappelijke Regeling een gemeenschappelijk belang, dat die locatie bijvoorbeeld minder kosten heeft – zou er eentje kunnen zijn. Zodat wij als alle deelnemers minder bijdragen daar aan hebben; zodat het een goed bereikbare locatie is, bijvoorbeeld ook een goed OV-bereikbare locatie is; duurzaamheid hebben we uiteraard ook als wegingsfactor meegenomen. Dus daar zit allemaal een matrix onder met dingen die we allemaal van belang vinden en die voor alle gemeentes gelden. En ik denk, wat je moet voorkomen, is dat je daar in een GR waar je gemeenschappelijk werkt, vervolgens een soort van lobby voor je eigen gemeente gaat doen. Ik hoor u wel: Jouw Haarlem wil voorop. Zij zijn van harte welkom. Ik denk dat Haarlem een uitstekend, goed bij OV-beschikbare locaties heeft. En ik zal ook zeker niet schromen om die naar voren te brengen. Maar ik zie het

niet als mijn rol als deelnemer in die GR om vervolgens, als dat suboptimaal voor de GR zou zijn, iets wel naar Haarlem te krijgen.

De voorzitter: Wethouder, u heeft nog een vraag van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: U eindigde daar met de woorden dat u aangaf dat wij natuurlijk in de preferente positie zitten om de beste propositie te maken. Maar als u dat niet kan, dan kan de Haarlemse organisatie – de ambtelijke organisatie of het college – dat toch wel doen? Ik kan mij voorstellen dat u als wethouder even met uw collega's immers als regeling één rol hebt. Maar vervolgens hoop ik dat u hier staat om de achterban zo te mobiliseren dat de beste propositie wordt gedaan.

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, maar toch. Kijk, Cocensus is een professionele partij die dit op een professionele manier aanpakt. We hebben objectieve criteria vastgesteld waaraan de nieuwe huisvesting moet voldoen. Daar zit een meerwaarde in voor alle deelnemers in die GR. Ik weet niet of we dan ... Dat allerlei gemeentes, dat Haarlemmermeer, dat Alkmaar en alle andere gemeentes nu een of ander bidbook gaan opstellen. Ik denk dat Cocensus de verschillende locaties in voor- en nadelen gaat bekijken, maar dat ook beoordeelt op de merites voor de GR als geheel. En om dan als Haarlem een of ander bidbook in te gaan dienen waarom het hier moet, daar voel ik op dit moment niet zoveel voor. Ik denk dat Haarlem uitstekende kwaliteiten heeft. Het zou dus goed kunnen dat het hier landt. Maar er zouden ook hele goede redenen kunnen zijn waarom of in Alkmaar of in Haarlemmermeer of in één van de andere deelnemende gemeentes landt.

De heer Smit: Dat klopt, mijnheer de wethouder, als er maar een waanzinnig goede propositie wordt gedaan.

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, maar u gaat er dus vanuit dat alle gemeentes een propositie gaan doen. Waarbij ik zeg: nee, Cocensus heeft gewoon een plan van aanpak waarmee zij locaties gaan beoordelen. En dat doen zij. En ik zou ervoor willen waken dat alle gemeentes in de GR allemaal proposities gaan doen.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Nee, dat suggereer ik ook niet. Maar het moet toch wel bij Cocensus bekend zijn welke proposities er in Haarlem beschikbaar zijn?

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Vooralsnog vertrouw ik erop dat Cocensus ook Haarlem beoordeelt op de geschikte locaties. Nou weet ik ... Ik zal ook nog eens een keer aan de wethouder Vastgoed vragen of hij niet nog een heel mooi pand in de aanbidding heeft. Maar het is natuurlijk ook gewoon een werkgelegenheidsvraagstuk; ook altijd mooi. Dus ik zie ook de voordelen. Maar we gaan in de GR niet sturen op de voordelen voor Haarlem; wij gaan in de GR sturen op de voordelen voor de GR als geheel.

De voorzitter: Dan nog de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Nou, een korte reactie. Nou, volgens mij gaat de wethouder zijn best doen om Haarlem wel op de kaart te zetten. En als je kijkt naar inderdaad de deelnemende gemeentes, dan heeft Haarlem wat dat betreft inderdaad een hele goede positie qua bereikbaarheid, maar ook qua andere criteria. Dus succes.

De voorzitter: Goed, volgens mij kunnen we hiermee de bespreking afronden. Ik heb een voorgevoel, maar hoe gaan we dit naar de raad sturen? Hamerstuk, stel ik voor? Ik zie iedereen ... Een hamerstuk. Goed, gaan we dat zo doen. We doen een hamerstuk.

7. Decemberrapportage 2018 (MS)

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 7. Dat is de Decemberrapportage 2018. En de raad wordt gevraagd ... Het is een hele waslijst, maar ik ga hem een klein beetje inkorten. En dat is dat de Decemberrapportage 2018 vast te stellen en financieel-technisch te laten verwerken. En dan nog een hele lijst met een aantal kredieten te verlenen conform ook wat in het stuk staat. Wie kan ik als eerste het woord geven? De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik ben akkoord. Maar ik heb dus wel die vraag naar aanleiding van: structureel tekort op de jeugdzorg en een tekort van een half miljoen op de huishoudelijke ondersteuning. Wanneer komt de wethouder met de notitie hoe hij dat wil oplossen? En heel graag die notitie toch een aantal weken voor de kadernota.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan ook wel akkoord voor de wijze van verwerking. Wij denken dat het een wijs besluit is om nu niet nog een keer tot bijstelling over te gaan, zeker omdat onze reserves gelukkig op orde zijn, dus dit kunnen dekken, het verschil. Het zijn ook voor een groot gedeelte externe factoren, maar we hebben wel wat vragen nog eronder liggen en misschien ook wel een zorgpunt. Kijk, er staat nu bijvoorbeeld dat bij het SPA, daar wordt toch nog extra geld voor gevraagd, door minder opbrengsten grondstoffen en hogere kosten. Maar er staat ook bij dat er een aantal uitgaven niet meer gedaan zijn in 2018 en dus wel in 2019 gaan komen. We hebben natuurlijk al nu uit de reserve aardig wat geld bijgeplust. Wij vragen ons wel af of dit niet weer betekent dat we nog, ook het komend jaar veel extra gaan zien. Ik begrijp dat het niet helemaal uw portefeuille is, maar ik neem aan dat u als wethouder Financiën daar toch wel even de betrokken wethouder voor aan het jasje heeft getrokken. En een vraagje over het afschrijven van die activa: daar staat bij dat er wat fouten in de afschrijvingstermijnen zijn geweest. Is dat nu allemaal opgelost of zitten er nog meer dingen in de pijplijn die we volgend jaar gaan krijgen? En ja, verder vond ik het heel helder en goed leesbaar. Nou ja, wij zijn benieuwd hoe het volgend jaar gaat uitwerken, want deze lagere bijdrage van het Rijk is natuurlijk wel een zorgpunt, ook voor het volgend jaar.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Jouw Haarlem, de heer Aynan. Interruptie of termijn?

De heer Aynan: Termijn.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Aynan: Dank u wel. Ja, ik wil daarop aansluiten en toch ook wel een complimentje geven over de leesbaarheid. Want hierin is het wel echt heel duidelijk wat de mutaties zijn. Ook wel een beetje vreemd dat ... Ja, een onderbesteding is eigenlijk een personeelstekort; dat dat hier als positief wordt ... Maar goed, dat is dan boekhoudkundig. Maar politiek is dat eigenlijk toch wel een zorg. Want dat betekent gewoon dat we

personeelstekort hebben gehad bij afdeling Werk en Inkomen en Schulddienstverlening – juist waar kwetsbare Haarlemmers op aangewezen zijn. Maar ik lees ook dat dat dus in ieder geval nu opgelost is; dat is dan het positieve. Ook wat zorgen baart is dat er dus veel minder bouwleges zijn aangevraagd; dat betekent dus dat er minder gebouwd is dan verwacht. Dat is eigenlijk slecht nieuws: minder woningen. Een klein vraagje: er bleek bij de bestaanscontrole van enkele activa, bleken ze niet te bestaan. En dat ging dan om – ik geloof – 270.000 euro. Welke activa betreft dat? Tot zover en akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. De heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer IJsbrandy: Ja, wij zien in deze Decemberrapportage dat het resultaat van de financiën van 2018 op min 4,9 miljoen gaat landen. Het is duidelijk dat u op 12 december daar niet veel meer aan kunt bijstellen. Maar er wordt ook gezegd dat eigenlijk een vergelijkbaar nadeel in 2019 op de loer ligt. Er wordt weliswaar gesproken van dat we dat in de kadernota gaan bekijken, maar de kadernota is voor 2020 in principe. Dus wat gebeurt er dan om de begroting 2019 op dit verschil te corrigeren? Plus die 4,9 miljoen die wij nu nadelig hebben; ik bedoel, als je dat twee keer hebt, heb je al weer 10 miljoen meer schuld aan de broek. Dus ik denk dat dat toch niet zonder enige reparatie zou kunnen passeren. Verder nog een klein vraagje rond de reddingsbrigade. Dat staat ergens verderop in de notitie. Ik weet toevallig van nabij dat dat al een langslappend dossier is. Wat zijn de concrete stappen om nu voor de reddingsbrigade tot een concrete oplossing te komen, vraag ik mij af?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, dank u wel, voorzitter. Het college gaat inderdaad niet nu nog op zoek naar mogelijkheden om bij te sturen. Nou, de heer IJsbrandy gaf ook al aan: het is nu december dus er valt ook niet heel veel meer bij te sturen. Maar dat betekent natuurlijk niet dat we niets hoeven te doen. En zowel de VVD als andere oppositiepartijen hebben u tijdens de begroting ook al verzocht om toch echt wel op zoek te gaan naar mogelijkheden, om bij te sturen, om een plan te hebben van: wat doen we niet, als? En die als, die lijkt hier toch wel een beetje voor te liggen in zo'n decemberrapportage, die echt wel nadelig uitvalt. En daarbij vraag ik mij ook af of sommige dingen misschien niet nog nadeliger zouden kunnen vallen, bijvoorbeeld de jeugd. Daar staat in die rapportage die we daar eerder over sociaal domein werd al ingegaan op die jeugdgeden. In deze rapportage staat dat er geen bijschuivingen zijn. Toch zien we in het nieuws dat er veel gemeentes zijn die hun handen nog extra in het haar hebben. Dus is het echt zo dat u hier niet nog meer problemen op voorziet? En vindt u het nog steeds verstandig dat we daar dus geen structurele dekking voor hebben gevonden en voor hebben gezocht? En dat we daar pas bij de kadernota weer naar gaan kijken? En zoals de heer Aynan ook al aangaf: die voordelen die worden genoemd, dat zijn natuurlijk eigenlijk nadelen. Het zijn inderdaad ... Voor een begroting klinkt het heel mooi, maar het toch gewoon handen geweest die niet aan het werk zijn geweest – die we wel heel graag aan het werk hadden willen zien. Bijvoorbeeld op handhaving ook. Als we roepen: er komt meer handhaving en dat is er niet, dan is het een papieren tijger en die haalt weinig uit.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, u heeft een interruptie van mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Bent u het met het CDA eens dat we pas bij de kadernota hebben vastgesteld dat er extra geld naar handhaving zou gaan? Dus in die zin is het logisch dat dat nog niet allemaal is uitgegeven in 2018.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, dat kan inderdaad. Men was er wel op aan het voortborduren, dus men had al meer kunnen voorbereiden. Dat proces werd al eerder voorbereid. Maar het gaat niet alleen natuurlijk over de handhaving: het ging in algemenere zin ook over de afdelingen. Dus we kunnen er ...

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, u begon zelf over handhaving; ik denk dat het wel degelijk over handhaving gaat ook, in die zin.

De voorzitter: Volgens mij bent u goed te horen, dus gaat u verder met uw interruptie.

Mevrouw De Raadt: Oké, excuus. Nee, u zegt van: het gaat over handhaving. Nee, precies: het gaat over handhaving. Maar als de afdeling al voordat de raad krediet had verleend als was gaan begonnen met personeel aannemen: rarara, wie had er dan vooraan gestaan om te zeggen dat de raad gepasseerd zou worden?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Dat begrijp ik. Maar de kadernota was in juli en het is nu december. Dus ja, we kunnen nu hier heel erg op gaan inzoomen, maar wat eigenlijk het punt is, is dat we gewoon kunnen ... Het lijken voordelen voor de begroting maar het zijn uiteindelijk in de praktijk nadelen. Dus ik denk dat we het daarover eens kunnen zijn.

De voorzitter: Wacht even, mevrouw Sterenberg. Interruptie de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Nou, handhaving kan ik nog een beetje mee in komen. Maar het gaat hier ook over Werk en Inkomen en Schulddienstverlening en dat gaat om bijna een miljoen euro wat we niet hebben kunnen besteden.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Sterenberg: Ja, dank u wel. Ja, zoals we gezegd hadden: de onderbezetting is inmiddels gevuld. Dus dat is geen te verwachten voordeel meer voor volgend jaar, dus voor volgend jaar zult u toch echt werk aan de winkel moeten gaan doen hoe u de nadelen dan op gaat vangen. Want ik voorzie dat u dan wederom aan de bak moet om de boel sluitend te krijgen en al deze ontwikkelingen op te vangen. En daarvan worden we graag goed op de hoogte gehouden.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik het woord geven? Ja, de heer Kwee, Actiepartij, was als eerste.

De heer Kwee: Ja, dank u, voorzitter. Wij zijn erg geschrokken van het feit dat er voor armoedebestrijding en voor Werk en Inkomen een miljoen minder is uitgegeven, met name doordat de vacatures niet vervuld zijn. En dat daarnaast de overige gelden in de algemene reserves worden gestort, dat vind ik nog erger. In feite zou het maximum wat je kunt reserveren voor WWB, zou je dus daarvoor moeten houden, vinden wij. Armoedebestrijding is iets wat we zeker moeten doen in deze gemeente; wij zijn een sociale gemeente. Dus wat dat betreft vinden we niet dat we daarin die gelden zomaar ergens anders aan kunnen uitgeven. Dan heb ik nog een vraag over Zandvoort. Ik heb gezien dat voor Speciale Projecten een overschrijding is van 575.000 euro, dat die dan door Zandvoort gedekt wordt. Maar ik heb begrepen dat Zandvoort een tekort heeft op de begroting en ik vraag erop toe te zien dat wij dus niet het kind van de rekening worden. En nog even terug op

die armoedebestrijding: ik heb begrepen dus ook dat het wel opgelost is. Maar niet vergeten dat is dat voor de behandeling. Voor de behandeling van Wmo-aanvragen – door wethouder Meijs is het genoemd – dat het twee tot zes maanden duurt voordat er überhaupt een reactie op komt. En dat vind ik echt slecht.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Rijbroek, uw termijn of interruptie?

De heer Rijbroek: Korte termijn en interruptie. Mag dat ook, tegelijk ineem?

De voorzitter: Nou, houd u het gewoon bij uw korte termijn. Inderdaad. De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Ik ga er meteen op reageren. Waar ik op wil verwijzen, dat de luisteraard het ook kunnen zien: bladzijde 7 van de Decemberrapportage, over de prognose sociaal domein, algemene reserve sociaal domein. We hebben het er al over gehad, dat was in eerste instantie 5,2 miljoen tekort; loopt terug naar 4,4. Het verschil, die 8 ton, waar dat vandaan komt. En ik wil toch ook eventjes op u reageren. Het gaat over dat wij werden verrast door mevrouw Meijs, dat die brief te laat was verstuurd; zat niet bij de laatste Raadzaam. En ik krijg de indruk dat daar toch wel iets meer van informatie hier of daar is geweest. Want het lijkt mij niet dat dat nu ineens komt: twee tot zes maanden achterstand. En er werd ook gezegd, stond ook in de krant, de vraag werd gesteld: heeft dat nou gevolgen voor de mensen die hulpbehoevend zijn, afhankelijk van die ondersteuning? Nee, was het antwoord. Twee tot zes maanden wachten: je vraagt het niet voor niets aan. Dus ik wil toch even dat er beter naar gekeken wordt of er niet gevallen zijn die zeer urgent zijn, die hier de dupe van worden. En waar haal je de middelen financieel, om dat te dekken?

De voorzitter: Ja, mijnheer Rijbroek, ik onderbreek u even. Volgens mij is het in de commissie Samenleving vorige keer ook uitvoerig behandeld. Goed, u mag altijd vragen wat u wilt vragen, maar weet dat we het daar al over gehad hebben in de andere commissie. Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Goed, ja, het is al gezegd: we sluiten met een nadelig saldo van 4,9 miljoen. Maar goed, feit blijft wel dat zonder de negatieve rijksontwikkelingen, die ook genoemd staan, dan was er geen min geweest maar een plus. Dus in die zin, de meeste redenen liggen gewoon buiten onze invloedssfeer. En ik denk dat dat op zichzelf natuurlijk heel gunstig is. Wel nog een aantal vragen van het CDA. De algemene reserve komt eind december waarschijnlijk uit op 24,6 miljoen. Half februari zou duidelijk moeten zijn of deze algemene reserve voldoende weerstandsvermogen bevat. Zou u toch niet alvast vooruit daarop een en ander kunnen zeggen? Wat kunt u nu al zeggen over het verwachte weerstandsvermogen van de algemene reserve? Dan inderdaad – het is ook al genoemd – de onderbesteding bij de afdeling Werk en Inkomen. Ik lees inderdaad dat er vooral jonger personeel is aangenomen met minder werkervaring dan in eerste instantie was ingeschat dan nodig zou zijn geweest. Dus in die zin is het gewoon een concessie op de kwaliteit geweest. En ondanks dat de formatie volgend jaar weer compleet moet zijn, vragen wij ons toch af: kan de wethouder aangeven of die kwaliteit van dienstverlening op enig moment in gevaar is geweest of nog steeds is?

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, u heeft een interruptie van mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Even een vraag aan het CDA. U gaat er voetstoots vanuit dat het een kwaliteitsverlaging is. Zou het ook kunnen zijn dat er gewoon goede, jonge professionals zijn binnengehaald, in uw optiek, die gewoon daardoor minder kosten per jaar maar wel goed werk leveren?

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Nou ja, ik hoor het goede antwoord al links van mij. En ik het stuk staat dat dat ook zeker wordt verwacht op termijn. Dus volgend jaar. Maar ik heb het dus over het afgelopen jaar. Toen was er dus inderdaad wel eigenlijk uit pure noodzaak – zo lees ik dat – mensen aangenomen met in die zin wat minder werkervaring. Dus vandaar mijn vraag: kan de wethouder aangeven of de dienstverlening in gevaar is of is geweest? Dan nog even over handhaving. Met het overhevelen van een deel van het budget naar handhaving voor Airbnb, daarmee kunnen we akkoord gaan. Al lijkt 100.000 euro misschien wel wat aan de krappe kant. Dit is omdat wij toch wel verwachten dat er eigenlijk specialistisch IT-personeel voor nodig is, vooral om te gaan handhaven op die 30-dagenregel. Ik denk dat de meesten van ons hier het wel weten: Airbnb faciliteert haar klanten echt in het omzeilen van die 30-dagenregel, daar helpen ze hun klanten bij. En dat is natuurlijk een belang wat diametraal ingaat tegen het Haarlemse belang. En het CDA schat in dat dit niet kan worden bestreden met reguliere handhaving, maar daarvoor is echt specialistisch IT-personeel nodig. En dat er op moment in ieder geval extra geld voor vrijgemaakt is, dat is natuurlijk de eerste stap. En dan de tweede stap is neem ik aan de startnotitie dus wanneer kunnen wij die dan verwachten? Goed, daarnaast is inmiddels duidelijk geworden dat in Amsterdam Airbnb voor de gemeente toeristenbelasting gaat innen. In de vorige commissievergadering heb ik de wethouder ook gewezen op een motie van CDA uit november 2017. Hier riepen wij toen voor op. En volgens die motie moet het college dus of in gesprek met Airbnb over het heffen van die toeristenbelasting, dan wel aansluiten bij Amsterdam. Dus het is nu 13 maanden na de motie: Airbnb gaat toeristenbelasting heffen voor Amsterdam. Dus nou ja, ik spreek u nu even aan als lid van het college; het is misschien niet helemaal uw portefeuille, maar als lid van het college: wethouder, wat gaan we doen? Gaan we aansluiten bij Amsterdam of gaan we zelf het gesprek aan met Airbnb? Kortom, kunnen wij binnenkort verwachten ... Nou ja, laten we zeggen, uiterlijk 2019 verwachten dat Airbnb ook voor de gemeente Haarlem toeristenbelasting gaat innen?

De voorzitter: Dan heeft u nog een interruptie van de heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer IJsbrandy: Ja, ik wou daar graag nog iets aan toevoegen. Namelijk dat het eigenlijk onzinnig is dat dit soort bedrijven de gemeenschap op handhavingskosten jagen. Dus ik zou willen voorstellen die toeristenbelasting dan te verhogen met een omslag van de handhavingskosten, zodat uiteindelijk het platform ook daarvoor opdraait.

De voorzitter: En heeft u nog een vraag voor mevrouw De Raadt, of was dit meer een toevoeging? Dank u wel. Mevrouw De Raadt, ik hoor daarnet ook dat een en ander al is toegezegd, hier ingefluisterd. Maar kan de wethouder denk ik ook zo nog benoemen. Verder, de heer Rijssenbeek ook welkom. D66 ook aangesloten zijn bij de Decemberrapportage, agendapunt 7. Was u klaar met uw betoog?

Mevrouw De Raadt: Nee.

De voorzitter: Gaat u verder dan.

Mevrouw De Raadt: Dank u wel, voorzitter. Nee, ik was wel bijna klaar. De toezegging die zou zijn gedaan over deze toeristenbelasting, die had ik zelf niet zo scherp. Maar het gaat er ons dus vooral om van we weten nu inmiddels: Airbnb gaat die toeristenbelasting innen voor Amsterdam. Dus de vraag is heel simpel: gaan wij ons aansluiten bij Amsterdam of gaan wij zelf het gesprek aan? En dan sluit ik af en dat is eigenlijk met de algemene oproep aan het college om toch echt te gaan knokken voor het level playing field voor onze Haarlems hoteliers en bed-and-breakfasthouders. Tot zover.

De voorzitter: Dat klonk als een definitief punt, inderdaad. Dank u wel. De heer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Dank u wel, voorzitter. Ja, GroenLinks is ook akkoord met de Decemberrapportage. Wij vinden het wel jammer natuurlijk dat de Rijksbijdrage zo'n enorm beslag legt op de reserve. De reserve is ook al aangevuld met WWB dus ik hoop dat de reserve voldoende weerstandvermogen heeft. En ik zou ook weten of u enig idee heeft wat daar is. We zijn blij natuurlijk wel met de niet bestede gelden, maar tegelijkertijd vinden we het heel vervelend dat de afdelingen niet voltallig zijn geweest en daardoor de dienstverlening mogelijk in problemen is gekomen op een aantal punten. Wat we ...

De voorzitter: Excuus. De heer Aynan, Jouw Haarlem. Interruptie.

De heer Aynan: Ik hoop dat u bedoelt: niet blij met de niet bestede gelden.

De voorzitter: De heer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Financieel gesproken zijn we er blij mee omdat het ons resultaat wat oplust, maar ik was net bezig om te zeggen dat we er niet blij mee zijn, omdat het de dienstverlening misschien heeft aangetast. Dat vanuit politiek standpunt vinden we het heel erg. Wat we ook willen meegeven is dat die voordelen die we hebben gekregen, financieel, dat die volgend jaar inderdaad – dat is al eens eerder gezegd – wel op de begroting drukken. Dus dat we wel erg op moeten letten. We willen graag investeren in de stad. Daar hebben we ook heel veel geld voor uitgetrokken. Maar dat moet niet meer worden dan we gedaan hebben, anders dan komen we ook straks in de problemen met investeringsplafond en dat soort zaken. Dus daar wilden we graag aandacht voor vragen. Jeugdzorg natuurlijk, is ook een punt van zorg omdat dat waarschijnlijk gaat oplopen, dat tekort daarop. Dus daar moeten we iets aan doen. En voor de rest: ik wil niet iedereen gaan herhalen, dus ik laat het hierbij. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Ja, op 13 december doe je niet veel meer aan het jaar. Maar ik wil wel constateren dat het college geloof ik op 12 oktober dit heeft vastgesteld, dit financieel probleem. Dus in die zin had je misschien nog iets kunnen doen. Neemt niet weg dat we aan het eind van het jaar zitten en dat we een nadeel hebben uit de Decemberrapportage van 3,8 miljoen. En dat poets je inderdaad niet weg. Dan heb je een paar prachtige voordelen. De reserve-WWB, die is hoera beschikbaar om weer in de algemene reserve te stoppen en het gat een beetje op te vullen. En eigenlijk is dat onze reddingsboei, waar de reddingsbrigade, mijnheer IJbrandy, niet meer onze reddingsboei is, want die hebben een groot probleem. En ik hoop dat de wethouder met ons na wil gaan of het mogelijk is om vanuit Haarlem die ondersteuning, ik denk dat het juridisch is, te bieden om het probleem met de reddingsbrigade op te lossen. Want daar is geld blijkbaar weg waarvoor geen prestaties geleverd zijn. En dat is natuurlijk doodzonde; eigenlijk is het ons geld. Ik heb het gevoel dat de financiële verwerking van de Martin Luther Kingschool ook wel een beetje een truc genoemd mag worden. We pakken nu het voordeel en we gaan 36 jaar nadeel boeken. Komt nu wel handig uit, maar ook weer zoiets van: het helpt ons net. Het laat wel dat 2018 een heel moeilijk jaar is omdat we echt met kunst en vliegwerk dit jaar proberen dicht te timmeren.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Ja, u zegt van de school: we nemen het niet in een keer, maar over een groot aantal jaren 927.000. En dat vind u vreemd. En het lijkt mij buitengewoon goed om dat te doen, los van het feit of je verlies draait of winst draait in een jaar.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Ik zeg alleen dat het goed nu uitkomt dat je 927.000 euro in één keer beschikbaar hebt. En wat ons ook opviel als OP Haarlem is dat de afschrijving activa jarenlang ... Nee, een aantal jaren is al gezegd. Is het laatste jaar: we hebben nu alles geschoond. We hebben nu alles opgelost en toch weer 2018 komt er een post vanwege onjuist opgenomen boekwaarden oude jaren. Dus wethouder, is het nu het laatste jaar? Of is het een continu proces waarbij van oude jaren toch weer volgend jaar weer een bedrag komt. En omwille van de tijd, mijnheer de voorzitter, hoop ik dat de wethouder toe kan zeggen namens het college en namens zichzelf dat er bij de kadernota 2019 heel alert wordt gereageerd op de effecten van 2018, op de effecten van de septembercirculaire en de voorjaarcirculaires, zodat de kadernota niet een moment is waarop we weer vijf maanden verder pas bij de begroting 2020 aan de gang gaan. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere commissieleden die het woord willen voeren over dit onderwerp? De heer Rijssenbeek, D66.

De heer Rijssenbeek: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden om niet in mogelijke herhalingen te vallen, want die heb ik niet allemaal op het oog. Maar ja, wij zijn natuurlijk teleurgesteld door de verlaagde Rijksbijdrage. Ik denk dat daar veel over gezegd is. Geef wel aan hoe kwetsbaar wij zijn in dat opzicht, omdat we daar enorm van afhankelijk zijn. Ik las laatst ook weer een stuk dat ongeveer alle analisten bij banken die er zeggen verstand van te hebben, die verwachten dat de economische conjunctuur toch weer gaat afzakken; de discussie is in hoeverre mate. Maar goed, dat zal ook betekenen dat wij zeer waarschijnlijk in de toekomst mee de trap af moeten, zoals dat zo mooi heet. Dus dat geeft wel aan dat we serieus moeten gaan nadenken hoe we dit soort tegenvallers in de toekomst nog zullen gaan opvangen, want ze zullen niet elke keer deze meevallers hebben om er tegenover te zetten. Eén punt nog over die meevallers, en dat is verwacht ik ook al wel gezegd. Maar we zien inderdaad ook dat er een onderbezetting is op een aantal afdelingen. Daar maken wij ons ook wel zorgen om. Enerzijds omdat het gewoon de dienstverlening raakt richting de Haarlemse inwoners, anderzijds omdat wij natuurlijk al eerder – en dat heeft overigens ook GroenLinks regelmatig gedaan – hebben gevraagd van: goh, geef nou eens een overzicht wat de behoeftes zijn binnen de verschillende afdelingen. Niet alleen qua bezetting maar ook qua capaciteit die nog nodig is. Dus daar zijn wel toezeggingen op gedaan. Daar kijken we halsreikend naar uit en kunnen we ook kijken hoe we dit soort zaken in de toekomst kunnen voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog? Want anders geef ik het woord aan wethouder Snoek. Wethouder Snoek, gaat uw gang.

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel. Dank voor de reacties. Andermaal kan ik er eigenlijk wel bij aansluiten, met u deel ik het beeld dat dit niet prettig is. Toen ik mijn vrouw uitlegde dat je in oktober/november een brief kunt krijgen van je financierder dat 3,9 miljoen minder krijgt, dan zegt: maar dat kan toch niet? Zo werkt dat toch niet? Nou, zo werkt dat hier dus wel. Ik denk dat de Decemberrapportage laat zien dat daar waar we het over onze eigen begroting en onze eigen invloed hebben, dat we goed in control zijn. Maar dat je ook afhankelijk bent van wat er in het Rijk gebeurt en dat dat dus ook laat in het jaar een behoorlijk effect kan hebben. Dat betekent niet dat je vervolgens dus niks moet doen, maar dat je mogelijkheden om daar dan op te reageren ook beperkt zijn. Wat we volgens mij even in grote lijn zien is dat we vooralsnog economische groei hebben, je ook een Rijk ziet wat wil investeren, geld wil uitgeven. Dus dat je verwacht dat je in ... Samen trap op, samen trap af. Je zou denken dat er ook richting gemeentes meer geld komt. Maar dat rijk komt niet tot uitgaven. En eigenlijk, analoog daaraan, zien we dat hier bij ons ook. Daar heeft een deel van u ook opmerkingen over gemaakt. Ja, een aantal van de meevallers in de begroting zijn feitelijk geen meevallers,

want dat waren of ambities die we hadden en niet hebben kunnen realiseren, of dienstverlening aan burgers die niet tot stand kon komen omdat je minder bezetting hebt dan dat je wil. Ik herinner me nog een heel mooi jaar, toen zat ik nog in uw positie, toen we een financiële tegenvaller moesten melden op de graven omdat er helaas te weinig mensen waren doodgegaan. Nou, dat vond ik ook komisch, maar hier zien we soort van gelijk effect. Liever hadden wij natuurlijk gewoon onze begroting uitgevoerd. Dus mensen op de plek zitten, de dienstverlening verzorgd, en de projecten die we willen, ook uitgevoerd. Ik denk met u, en dat hoor ik de meesten ook zeggen: dit is het beeld voor 2018. Maar richting kadernota en 2019 moeten we dus keuzes ook gaan maken. Het blijft altijd onzeker wat er ook volgend jaar weer gaat gebeuren, maar deze lijn laat in ieder geval zien dat we onze ambities moeten temperen om te denken dat er volgend jaar geld uitgegeven is. En eerder dat we even de koers weer scherp aan moeten zetten. Want wij zullen ook gewoon sluitende meerjarenbegrotingen moeten presenteren. Dat in algemeenheid. Er is een aantal vragen ook gesteld, heel specifiek, ook over onderdelen die er in staan waarop ik wel wil reageren, maar ook soms terughoudend wil zijn omdat ik dan ook mijn collega-wethouders voor de voeten loop. Dus ik zal dat zo goed en zo kwaad doen als dat ik kan. Maar soms zal ik ook gewoon uw signaal mee moeten nemen of u uitdagen om dat aan de betreffende portefeuillehouder inhoudelijk een keer te stellen. Maar dat komt dan zo wel. De tekorten op Jeugd, die zijn aanzienlijk. Dat zien we in den hele lande. En uiteindelijk, want we hebben ook afgesproken dat de reserve sociaal domein op termijn – als alle uitgaven goed in beeld zijn en begroot zijn – op kan gaan, zullen we daar aan moeten werken en zal binnen die breedte ook van de reserve sociaal domein daar een oplossing voor moeten komen. Wij willen daar bij de kadernota met een antwoord op komen. De SP vraagt: kan dat dan niet eerder? Maar dat wil ik u niet toezeggen zonder dat ik daar de wethouder Jeugd over gesproken heb. Nou, ik heb korte ruggespraak gehouden: ik denk dat we dat bij de kadernota gaan doen.

De voorzitter: Wethouder Snoek, de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ik sprak u uitdrukkelijk aan als wethouder Financiën. Het is duidelijk dat er een financieel probleem komt. De Jeugdwet kent de zorgplicht; dat weet u nog beter dan ik. Dus u moet als wethouder Financiën ook de wet naleven. Dus u moet dat structurele gat bij de Jeugdzorg ergens anders binnen de gemeentelijke begroting budget voor zien te vinden. En mijn verzoek is dus om vóór de kadernota aan te geven, en dan hoeft u niet te overleggen met de wethouder Jeugdzorg, wat de mogelijkheden zijn om dat structurele gat in Jeugdzorg te dekken.

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, uw uitgangspunt, dat ieder tekort bij Jeugd dan maar ergens anders gedekt moet worden, dat gaat de wethouder Financiën in ieder geval iets te ver. Maar ik wil toch echt ook de wethouder Jeugd en de wethouders in het sociaal domein de ruimte en de tijd geven om met voorstellen te komen om tot een sluitende begroting op het sociaal domein te komen. En wij zullen die betrekken bij de kadernota. Dus daar laat ik het nu even bij; misschien in tweede termijn dat u ...

De voorzitter: Vervolgvraag, de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, u bent met mij eens dat de Jeugdwet een zorgplicht heeft. Dus u wil nu ook van de wethouder horen, de wethouder die over het sociaal domein gaat, of eventueel dat structurele tekort – een aanzienlijk bedrag; uit mijn hoofd 4 miljoen, dacht ik – binnen sociaal domein, dus bij de participatiewet of bij de Wmo gevonden kan worden. Dat begrijp ik goed?

Wethouder Snoek: Ja, kijk, voor een heel technisch ... Je hebt een tekort op Jeugd. Je kunt dan eerst gaan sturen op Jeugd zelf: zijn er mogelijkheden binnen Jeugd om dat tekort te verkleinen? Vervolgens kijk je als dat niet kan of dat tot keuzes leidt die je niet wil maken, dan wel als college, dan wel u als raad. Dan kijk je in de tweede schil naar de breedte volgens mij van de reserve sociaal domein, de taken die daar binnen vallen, en probeer je daar de oplossing in te vinden.

De voorzitter: Gaat uw gang. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Het zou namelijk om structurele problematiek gaan, dus die kan je in principe niet dekken uit de reserve. Maar dit terzijde.

Wethouder Snoek: Zo bedoel ik hem ook niet. Binnen de taken die binnen de reserve sociaal domein vallen, binnen de gedecentraliseerde taken, om daar tot een sluitende oplossing te komen. Maar als u wilt spreken over hoe de tekorten op Jeugd aan te pakken, dan wil ik in u in eerste instantie toch ... En dan wil ik ook mijn collega daar in eerste instantie de kans ook geven om op te reageren. Ik denk niet dat het mijn plek is. Ik denk wel dat ik moet schetsen dat wij vanuit het financiële oogpunt dit tekort in beeld hebben. Dat ziet u; wij rapporteren u dat ook iedere keer. En dat we daar bij de kadernota met voorstellen voor moeten komen.

De heer Garretsen: Dan heb ik nog een opmerking.

De voorzitter: Ja, u krijgt het woord. De heer Garretsen, SP. Ik zou u wel willen verzoeken om het echt bij de Decemberrapportage te houden. Ik snap dat inhoudelijk een aantal vragen soms ... dat een uitstapje verleidelijk is. Maar houd het vooral bij het stuk wat voorligt. Gaat uw gang, mijnheer Garretsen.

De heer Garretsen: Ja, u heeft gelijk. Maar toch nog één opmerking: mijn verzoek was om dat enige weken voor de kadernota de diverse mogelijke varianten met de commissie te bespreken.

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, ik heb uw verzoek gehoord en daar ook op gereageerd. In eerste instantie gezegd: zonder ruggenspraak met de betrokken wethouders wil ik u dat niet toezeggen. En de eerste signalen die ik daar op kreeg, waren niet bemoedigend. Ja, een aantal opmerkingen dus over bezettingen op afdelingen. En met u deel ik dus het beeld dat wat wij begroten, daar willen wij maximale mensen op inzetten. Heel specifiek is er ook nog de vraag gesteld: heeft dat dan ook nog geleid ... is de kwaliteit van de dienstverlening daarbij in gevaar geweest? Ik denk dat het college altijd zal zeggen dat wij continu sturen op een zo goed mogelijke dienstverlening en ook bijsturen daar waar we zien dat die in gevaar zou kunnen komen. Maar als u specifiek over onderdelen van die dienstverlening vragen heeft, dan zou ik die toch ook aan de betreffende portefeuillehouders willen geven. Jouw Haarlem vroeg ook nog: wat was dat nou, wat er niet bleek te bestaan? Dat zijn die 88.000, volgens mij, die u ziet staan. Dat is '...' kleinere correctie nodig van per saldo die 88.000. Dat gaat over de activa die bij bestaanskantoren niet meer bleken te bestaan. Als u heel specifiek dat wil weten, dan zou ik dat voor u na moeten vragen. Hij wil het heel graag weten. Nou, gaan we daar ook weer een paar uur tijd in steken. Nee, want we zijn het tegengekomen dus het moet ergens ... Nee, is flauw.

De heer Aynan: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Voorzitter, het lijkt mij toch niet dat we daar een paar uur aan gaan besteden? Dat is toch gewoon beschikbare info.

Wethouder Snoek: Nee, lijkt me ook. Het is boven tafel gekomen dus dan moeten we ook kunnen achterhalen wat dat was.

De voorzitter: Wethouder, nog een korte verhelderende vraag van de PvdA, mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Ja, wethouder, ik had daarvoor al ... En daarom vraag ik het nu nog even met nadruk. En ik weet dat het later op de dag van de heer Van den Doel nog een vraag was. Is dit nu echt de laatste keer dat dit gebeurt? Want dit is natuurlijk toch een nare administratieve fout die we steeds tegenkomen.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Nou, het is in die zin de laatste keer dat we projectmatig hierop de afgelopen jaren controles hebben uitgevoerd en steeds weer dingen hebben gevonden en daarop hebben moeten bijstellen. Maar kan ik daarmee zeggen dat het nooit meer gebeurt? Nee, natuurlijk niet. Kijk, op een administratie van 500 miljoen ga je op een gegeven moment dingen weer tegenkomen waar je van zegt: hé, dat klopte niet of dat moet anders. Dus ik kan u niet de toezegging doen: dat gaan we niet meer tegenkomen. Ik zie en weet dat er een enorme opschoningsactie is gedaan. Ik weet ook nog van de jaren hiervoor dat soms ook echt miljoenen tegen zijn gekomen. De bedragen die we nu zien, zijn volgens mij al het staartje daarvan. Maar kan ik u toezeggen dat nu daarin alles op orde is en we nooit meer wat tegen gaan komen? Die toezegging kan ik u nooit doen.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, nog een korte, laatste, kleine vraag?

Mevrouw Verhoeff: Ja, heel kort. Want ik vind uw uitleg heel begrijpelijk. Maar bij ons is het meer van: is het in uw ogen nodig om toch volgend jaar weer heel specifiek daar een project ... Ik denk te begrijpen dat dat niet zo is. Maar dat is eigenlijk waar we naar vragen. Want dan kun je nog grote dingen verwachten. En anders kunnen er inderdaad wel eens een keer vergissingen worden gemaakt.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Wethouder Snoek: Nee, het is dus dat laatste: wij achten het niet nog nodig om het grootschalig allemaal op te schonen. Dat proces is afgelopen. Maar ik kan u nooit de garantie geven dat we niet – en dat hoop ik ook, dat als er iets mis, dat we dat ook nog wel weer tegenkomen.

De voorzitter: Wethouder, gaat u verder met uw verhaal/betoog.

Wethouder Snoek: Ja, verschillende fracties hebben ook vragen gesteld, OPH en Hart voor Haarlem, over de reddingsbrigade. Wat zijn dan de stappen voor een oplossing en zijn we bereid de reddingsbrigade ook juridisch te ondersteunen? Ook die moet ik even meenemen, want dat kan ik u niet op voorhand noch toezeggen, noch weet ik dat nu niet. We hebben in het college hier een aantal malen over gesproken, dus ik ben goed op de hoogte van de casus. Maar niet over de laatste stand van zaken en waar nu de oplossingsrichting dan zit. De VVD zegt ook: bijsturen bij de kadernota en houd u ons ook goed op de hoogte. Nou, dat was voor ons bijvoorbeeld een reden om nu met een Decemberrapportage te komen omdat wij vinden dat de wijzigingen die hier staan dusdanig majeur zijn, dat u daar toch tijdig over geïnformeerd moet

worden. En de Actiepartij zegt: wij krijgen ons geld toch wel van Zandvoort? Ik heb daar alle vertrouwen in. Mijn counterpart, de wethouder Financiën in Zandvoort, vertrouw ik daarin volledig. Maar dank voor uw ondersteuning daarop. Het CDA stelt de fundamentele vraag ...

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem. Korte, verhelderende vraag, anders tweede termijn graag.

De heer Aynan: Voorzitter, even heel kort. U zegt: ik heb er vertrouwen in. Maar er zijn toch gewoon hele duidelijke afspraken over? Het gaat toch niet over vertrouwen maar over afspraken?

Wethouder Snoek: Helder. Ja, dus we gaan dat geld ook gewoon krijgen; dat is geen vraag. Maar de Actiepartij zegt: wij zien dat ze in de min gaan en krijgen wij dan ons geld nog? Ik zeg ja.

De heer Aynan: Dan gaan ze dus nog verder in min in Zandvoort.

Wethouder Snoek: Nee, want dit hebben ze begroot.

De voorzitter: Ik snap dit debatje, maar wethouder: ga verder. Eventueel kunt u nog in tweede termijn terugkomen op dit punt.

Wethouder Snoek: Ik wil gewoon aansluiten bij de woorden van Jouw Haarlem: dit komt er gewoon. Staat ook niet onder discussie verder. CDA stelde ook de vraag: en is ons weerstandsvermogen dan nog voldoende? Als het beeld wat wij nu schetsen, zeg maar, aan het einde van het jaar het beeld is, dan hebben we een tekort maar is het beslag op de algemene reserve wordt dan deels door toevoeging van de reserve BWB gecompenseerd en zou zo'n 2 tot 3 miljoen daar minder zijn. Dat kan ons weerstandsvermogen nu hebben. Of het weerstandsvermogen dan voldoende is, is dan ook weer afhankelijk van andere risico's. Maar op dit moment zie ik ... Als dit de situatie is, dan is ons weerstandsvermogen voldoende om dit goed op te kunnen vangen. En tot slot: u stelt een aantal vragen over Airbnb. Is in de vorige commissie Bestuur hier ook aan de orde geweest. Ik heb u toen toegezegd dat ik op korte termijn in mijn staf hier een notitie over zou bespreken. Die staat voor aanstaande maandag geagendeerd. En ik hoor u twee punten duidelijk zeggen: hoe gaan we vanuit handhaving hier nou goed op controleren? Daar is 150.000 euro beschikbaar. En twee: gaan we qua toeristenbelasting nu aanschuiven bij Amsterdam of zelfstandig afspraken proberen te maken met Airbnb? Ik heb gezien dat de PvdA hier ook vragen over heeft gesteld, die beantwoord zijn, waarbij ik wel ook wil aangeven dat dat nog voorafgaand geweest is aan de notitie die we aanstaande maandag bespreken. Dus de antwoorden, waar u naar zoekt, ik u wil geven op basis van die notitie.

De voorzitter: Tot zover uw termijn. Tweede termijn voor de commissie. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Ja, dank u wel. Het gaat eigenlijk over een punt wat ik net wel gemaakt had en niet overgeslagen is maar misschien ook wel verduidelijking. Even de cijfers. Volgens mij is er vorig jaar, dus in de huidige, lopende begroting, zes ton voor het SPA opgenomen. Nu wordt er 450.000 euro extra is er nodig en dat komt deels door oplopende kosten. Dus ik houd het echt even bij het financiële deel. Maar er staat ook bij dat ook daar een vorm van onderbesteding is, dus er schuiven dingen door. Moeten wij dan vrezen dat de acht ton die nu in de reserve SPA daar is neergezet, dat we dus eigenlijk ook weer meer geld uit onze reserves moeten halen? Dat is eigenlijk de basis van de vraag die ik net stelde.

De voorzitter: Dank u wel. Ik doe even het rondje. Volgens mij zag ik mevrouw De Raadt, CDA, als tweede.

Mevrouw De Raadt: Ja, kleine verhelderende vraag. Begreep ik het nou goed dat de notitie die naar ons toekomt, dat daar wel gesproken wordt over de handhaving op de 30-dagenregel, maar dat de toeristenbelasting en het innen daarvan, dat dat op een later moment naar ons toekomt?

De voorzitter: Zo een reactie. Dan nog de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, toch een politieke opmerking. Jarenlang is er uit de ruif van de decentralisatie-uitkeringen gesnoept. Ik noem alleen maar de sociale werkplaats Pas Werk. Dat was een aparte financieringsstroom, dat is nu ook onder het sociaal domein gebracht. Dit wordt het belangrijkste punt voor de SP tijdens de begroting: wij vinden dat de structurele tekorten op de Wmo en op Jeugdzorg moeten worden gedekt, maar niet binnen het sociaal domein. En ik ben blij met de halve toezegging van de wethouder dat hij met zijn collega's gaat overleggen of hij ons al enige weken voor de kadernota kan informeren. En ik hoop dat hij in elk geval enige tijd voor de kadernota kan zeggen of hij dat gaat doen, informeren voor de kadernota. Nogmaals, het is voor ons het belangrijkste politieke punt.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen, dank u wel. Uw punt is helder. Het is wel weer redelijk commissie Samenleving, maar ik laat even aan de wethouder over in hoeverre hij hier op kan reageren. Dan nog de heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer IJsbrandy: Ja, het is goed te horen dat de wethouder de zorgen deelt over het tekort voor dit jaar en het mogelijk aanstaande tekort van 2019. Maar het delen van zorgen is wat mager. Mijn vraag is eigenlijk: wanneer kunnen we een concrete maatregelenlijst verwachten om die gaten te repareren voordat het ook weer onherroepelijk is?

De voorzitter: Oké, dank u wel. Zijn er nog andere commissieleden die een tweede termijn hadden verlangd? Dan geef ik nu weer het woord aan wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Dank u wel. In reactie op het CDA: nee, mijn opmerking ging over de artikel 38-vraag van de PvdA die volgens mij vooral toezagen op de handhaving. En de notitie volgens mij over de toerist... Die ik als wethouder Financiën in mijn staf maandag heb, toeziet op de toeristenbelasting en inning daarvan. Die komt dus uw kant uit. De SP, u vroeg mij dat: ben ik daartoe bereid? Toen zei ik: nou, ik zou dat niet durven te zeggen. We hebben voorzien bij de kadernota kan dat eerder. Ik had oogcontact met mijn collega en ik heb u daarna het signaal gegeven: dat gaan we denk ik niet doen. Dus u maakt er een halve toezegging van; ik zou er nog een halfje vanaf halen. Vooralsnog is ... Laat ik zeggen: de balans slaat niet in uw voordeel uit. Dus dan wil ik nu even eerlijk tegen u zijn. Hart voor Haarlem vraagt: wanneer krijgen we dan dat maatregelenlijstje? Nou, wij werken hier niet met maatregelenlijstjes maar met een ordentelijke P&C-cyclus: bij de kadernota gaan we dus met elkaar bijsturen. Dat is het volgende moment waarop we de discussie voeren over hoe we hier structureel mee omgaan. En de vraag van de PvdA.

De voorzitter: Wethouder, nog een korte interruptie van de heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer IJsbrandy: Ja, dan zijn we een half jaar verder. Ik bedoel, dan kun je ook op 2019 niet zo gek veel mee doen. Dus ik mis hier toch echt een bepaalde urgentie, zo van: ach, het is publiek geld, wat maakt het allemaal uit? Ja, ik vind dat gewoon niet passend, eerlijk gezegd.

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, ik zou echt die laatste opmerking ver naast mij neer willen leggen. Wij gaan hier om met publiek geld en daar proberen wij het beste mee voor de stad Haarlem en voor Haarlemmers te doen. Daar zetten wij ons dag in dag uit voor in. Wie zien een financiële ontwikkeling; daar organiseren wij ons op. Maar we moeten ook waken voor paniekvoetbal: we moeten niet de ene dag alles op de rem zetten en de volgende dag weer gaan. We komen uit een tijd waarin we structureel jaar na jaar hebben moeten bezuinigen. En daarna hebben we ook gewoon in den lande gezien dat het economisch tij omsloeg. Dat betekent ook in een organisatie die jarenlang heeft moeten bezuinigen en waar ook steeds meer personeel afgestoten is, dat je een tanker bij moet sturen om ook weer tot uitgaven te komen. Dat is wat het Rijk ziet, die hoewel ze wel begroot hebben, ook hun uitgaven niet doen. Dat is wat u hier ziet, waarin u ook zegt: hé, wij hadden daar begroot op en we hebben de mensen niet. En als we steeds tussentijds dan heel strak gaan terug sturen ... Je moet proberen op de grote lijn te sturen. En dat is de achtergrond van mijn opmerking. En ik hoop dat u die ook zo ervaart; waarbij ik wel de urgentie zie, maar ook probeer op de grotere lijn te sturen en niet steeds tussentijds bij te sturen, zoals we dat dus doen – reagerend ook op de meicirculaires, de septembercirculaires – in de begroting, in de kadernota. En dat is een ordentelijk proces, waar ik oprecht ...

De voorzitter: Ja, ik ga u even onderbreken. Vervolgvraag van mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. Ik meende gelezen te hebben dat februari ook een ijkpunt zou zijn om te kijken of bijsturing wel mogelijk zou zijn. En dat stelde mij wel gerust. Of heb ik dat helemaal verkeerd geïnterpreteerd? Maar ik dacht dat er gekeken ging worden in februari naar wat zijn nou de daadwerkelijke effecten? En als die groter of risicovol zijn, dat we dan ook als raad geïnformeerd zouden worden.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja, klopt, en dat ging met name ook om het ijkpunt van kijken naar de algemene reserve, het weerstandsvermogen. En als we daar in februari, als we de jaarrekening aan het opmaken zijn, enorme uitschieters zien, dan informeren wij u daarover zoals we nu ook met deze Decemberrapportage hebben gedaan. Dan staat nog even open de vraag van SPA, van de PvdA. Kunt u daar kort een reactie op geven?

De heer ...: De zorg die op tafel ligt, als ik goed begrijp, is dat bij SPA wordt aangegeven dat twee ton minder kan worden gedaan in de hoogbouw omdat de grondstoffenprijzen tegenvallen. En dat heeft een effect op de afvalstoffenheffing. Hoe werkt dat door in 2019? Dat is eenvoudig: u heeft als raad de tarieven al vastgesteld. Dus het werkt niet meer op de afvalstoffenheffingstarieven 2019 door.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, PvdA. Graag technisch.

Mevrouw Verhoeff: Ja, technisch. Het punt is hier juist: het gaat niet over de heffing en wat de bewoners moeten betalen. Maar omdat er nu toch ook zeg maar een aantal dingen niet gedaan worden in 2018 dus doorschuiven naar 2019, dan zijn dat uitgaven die komen bovenop dat wat geraamd is, wat in de begroting staat. Dus ... En dat is niet hetzelfde bedrag van die 4,5 ton die nu extra uit de reserve moet komen. Dus de vraag is hier, heel technisch nog steeds: levert dat dan ... Of dat nou twee of drie ton is, dat kan ik helemaal niet voorspellen. Want zo goed ben ik niet in de cijfers; maar u hopelijk wel. Lopen we dat risico dat we daar dus, even ervan uitgaan dat we niet weer onderbesteding hebben, extra geld moeten hebben?

De heer ...: Dat zou het tweede deel van mijn antwoord zijn geworden. Want wat we doen bij de kadernota, dat is opnieuw wordt er gekeken: wat is de planning voor 2019? Middelt dat zich uit? Wat achter gaat, halen we in. En dan wordt er gekeken naar 2020, dus dan kijk je weer over twee jaren dichtbij naar de planning. En

dan zou ik zeggen: als het over dit soort bedragen gaat, op het totaal van de afvalstoffenheffing, is dat vrij klein. Binnen de SPA is het groot, maar op het geheel van de afvalstoffenheffing is het een klein bedrag. Maar gaat vooral over dat we bij de kadernota opnieuw kijken op de planning van 2019 en 2020 of het wel een effect heeft of niet. En dat leidt tot een herplanning. En als iets achterloopt, kom je voor de vraag te staan: haal ik het in? En dan krijg hij na 2020, zou die een effect kunnen krijgen. Of heb ik dezelfde doorlooptijd en dan gaat hij verder naar achter.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Wethouder, had u alle vragen gehad? Volgens mij ook. Ik zie ook verder geen vervolg nog of laatste nabranders of iets dergelijks. Dan is even de vraag van hoe willen we met dit stuk naar de raad? Ik hoor een hamerstuk met stemverklaring. Dan gaan we dat zo notuleren. Even kijken, dan hebben we nog één rondvraag. Had ik genotuleerd voor wethouder Snoek, voordat hij gevlogen is. Was van het CDA inzake de onderzoeksopzet erfgoedbeleid. Als wij het goed hebben nagezocht, viel die onder wethouder Snoek. Mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, we hadden hem al even technisch aangemeld. En de vraag luidt dan ook of er recentelijk incidenten hebben plaatsgevonden doordat mensen zonder vergunning aan het slopen zijn geweest in monumentale of oude gebouwen in Haarlem?

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Mijn verantwoordelijkheid ten aanzien van het erfgoedbeleid ziet toe op 213a-onderzoeken die vanuit het college onder de wethouder Financiën vallen. De onderzoeksopzet hiervan is volgens mij recent door de griffie aan u doorgezonden. Daar zou ik u dus van alles over kunnen vertellen. Deze vraag zou ik u geen antwoord op durven te geven.

De voorzitter: Is het een idee om dat eventueel schriftelijk te doen of na te vragen?

Mevrouw De Raadt: Dat zou mijn suggestie zijn geweest.

Wethouder Snoek: Als dat de wens is van deze commissie. Nee, zeker. Ik zie die wens, dus ik zal die graag uitzetten.

Mevrouw De Raadt: Nee, precies. En dan nog eventjes ter verduidelijking: de afgelopen commissievergadering had het CDA eigenlijk de onderzoeksopzet artikel 213 naar erfgoed geagendeerd. Daar was ook steun voor. Later hebben we besloten: als het onderzoek dan zelf bekend is, laten we die dan agenderen en is daarvoor in de plaats deze rondvraag gekomen. Dus als u die schriftelijk zou kunnen beantwoorden, erg graag.

Wethouder Snoek: Ja.

De voorzitter: Mooi, die toezegging heeft u binnen. Verder waren er geen rondvragen voor wethouder Snoek. Dus dank voor uw komst vandaag naar de commissie. Dan moeten we even kijken wat we nu doen. Ik had net al even met de griffie overlegd om nu pauze te gaan houden; dan wordt het een wel wat lange pauze. Punt is alleen wel ... Ik snap dat voorstel. Punt is alleen wel dat we dan het probleem verschuiven omdat we 20.10 uur het gaan hebben over de Nieuwe Democratie daarna. En daar zijn ook twee sprekers voor en daarna zijn er ook sprekers voor. Dus we kunnen het onderwerp nu gaan bespreken maar dan hebben we ... Ja, de archiefverordening kan prima, hoor. Alleen, we hebben daarna eventueel een langere pauze. Dus we kunnen behandelen maar dan lopen we het risico dat we daarna een pauze hebben. Maar als het de wens van

commissie is om nu de actualisering archiefverordening met de heer Botter te bespreken, dan gaan we dat doen. Ja, ik zie een meerderheid van de wens dat we agendapunt 9 gaan behandelen. Dus dan gaan we dat ook doen.

9. Actualisering Archiefverordening (JB)

De voorzitter: Agendapunt 9 dan op dit moment. Dat is de actualisering archiefverordening. Heel kort: de raad wordt de gevraagd de archiefverordening inclusief de memorie van toelichting vast te stellen. Wie wil als eerste het woord over dit onderwerp? Mevrouw Sterenberg, VVD. Gaat uw gang.

Mevrouw Sterenberg: Ik heb hem even laten checken door een archivaris en er kwam een dikke pluim ook voor de rest van het verloop van hoe dat verder wordt opgepakt. Dus hamerstuk.

De voorzitter: Goed, een dikke pluim; staat genoteerd. De heer Rijssenbeek, D66.

De heer Rijssenbeek: Voorzitter, ik heb helemaal geen archivarissen in mijn vriendenkring dus ik heb het zelf moeten doen. Maar ik had eigenlijk verwacht toen ik het stuk opende dat daar veel aandacht zou worden besteed aan de ontwikkelingen rond de AVG. En die heb ik daar niet in gevonden en de vraag is of ik mij daar zorgen om moet maken. Dus dat is eigenlijk een hele concrete vraag: is dit nou het stuk waar we de ontwikkelingen van de AVG en ... Want het is natuurlijk best wel een spanningsveld tussen enerzijds de AVG, die hele strenge eisen stelt aan het verwerken van gegevens en dus ook aan het opslaan van gegevens, en anderzijds een archiefwet waar deze verordening weer naar linkt, die dat juist mogelijk maakt. Nou, onderling is dat wel geregeld. In de AVG, dat heb ik nog wel even nagekeken, is wel geregeld hoe die archiefwet moet worden toegepast en zijn er specifieke uitzonderingen voor de archiefwet gemaakt. Maar wat ik mis, maar wellicht staat dat in een ander stuk, is hoe onze gemeente nou specifiek omgaat met die uitzonderingsbepalingen die de AVG biedt voor de archiefwet.

De voorzitter: Ja, ik hoor een punt. U heeft een interruptie van mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, ik ... en het was wel leuk want ik was wel benieuwd naar wat voor opmerkingen vanuit de rest van de commissie zouden komen omdat bij archief meteen iedereen denkt aan alles van je hebt inderdaad verschillende onderdelen: je hebt de verordening maar je hebt ook nog een besluit. En in zo'n besluit liggen meer die praktische zaken geborgd. Dus dat is onder andere ook het kwaliteitssysteem waar de gemeente heel hard aan heeft gewerkt en aan werkt in deze periode. Dus het klopt wel volgens de modelverordening, ook van de VNG, dat die onderdelen hier niet in staan.

De voorzitter: Goed, een voetnoot van de VVD. De heer Rijssenbeek, wilt u nog reageren of zegt u van ...

De heer Rijssenbeek: Voorzitter, als de oppositie gerustgesteld is, dan ben ik dat ook.

De voorzitter: Oké, ik doe verder de ronde. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Wat ik bij dit punt eigenlijk zou willen vragen, en dat kan ik ook nog een keer herhalen bij punt 13 – regeling: we waren net allemaal blij met de matrix van Cocensus. We hopen dat de griffie er naar werkt dat we bij dit soort wijzigingen automatisch even dat matrixoverzicht krijgen met oud en nieuw. Dat maakt het doornemen gemakkelijker. Dat was de opmerking. Dank u.

De voorzitter: Ja, volgens mij doet ... een terechte opmerking. Volgens mij is het richting de wethouder, niet de griffie, de matrix. De heer Smit.

De heer Smit: Nou, de griffie bewaakt dan dat het in matrixvorm wordt aangeleverd. Zo bedoel ik het.

De voorzitter: Helder. Misschien ook iets voor het presidium. Kan ik nog iemand het woord geven? Ja, de heer Van den Doel, GroenLinks.

De heer Van den Doel: Ja, ik wil ook even zeggen dat het voor mij een heel helder stuk was, waar de aanpassingen duidelijk ... En dat het inderdaad een compliment voor het voorliggend stuk en dat ik daar met mijn archiefkennis volledig mee kan instemmen.

De voorzitter: De volgende archivaris, mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Nou, dat zou ik niet aan mij overlaten want ik ben namelijk geen goed archivaris. Maar ik heb wel zeer veel vertrouwen in dit stuk. Dus de PvdA vindt dit ook een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft er verder nog iemand een opmerking of punt te maken? Ja, wethouder Botter, u mag wat zeggen. U mag ook geserreerd antwoord geven.

Wethouder Botter: Ik ben ontzettend blij met al het commentaar wat ik heb gehoord. En dat is niet mijn verdienste, maar dat is voor de mensen die er hard aan hebben gewerkt. Maar wat het leuke is, is dat het een document is geworden wat ook veel compacter is omdat er hele goede gelaagdheid in zit met wat er nationaal allemaal met de archiefwet wordt gedaan. En daar zitten ook allerlei aspecten in waar u het over had, mijnheer Rijssenbeek. Wat ook nog wel leuk is, dat is ook helemaal voor de fijnproever: bij de ingekomen stukken zit een brief van de provincie. En wij hebben nog nooit het predicaat accuraat gehad, het hoogste ... Wat zeg je? Adequaat. Sorry, adequaat. Ik heb dat echt heel erg goed gelezen. En dat is denk ik ook een bevestiging voor wijze zoals we dit dossier hier intern op dit moment in Haarlem oppakken en dat ... Nou, daar ben ik heel blij mee. En ik ben ook blij dat u daar blij over bent.

De voorzitter: Goed. Verder iemand nog behoefte aan een tweede termijn met nog meer ophelderingen of ... Ophemelingen, moet ik zeggen. Of kunnen we kijken hoe dit naar de raad toe kan? Ik zie non-verbaal hier rechts van mij hamerstuk: kunt u daarmee instemmen? Oké. Ja, dan komen we weer op hetzelfde punt. We hebben nu agendapunt 9 gehad. Ja, ik zou willen voorstellen dan toch gewoon nu ... Tuurlijk, we zouden ... Dat vroeg u net ook al: punt 11 vaststellen Raadsjaaragenda. Kan, maar dan wordt straks de pauze alleen maar langer en langer ... we moeten na een tijdje ook op de heer Wienen wachten, op de burgemeester. Plus bij dat agendapunt hebben we ook sprekers, bij dat laatste agendapunt 13. Nou, misschien kunnen we daar even naar kijken. Maar ik zou ... mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, maar we weten niet wat de startnotitie Nieuwe Democratie gaat doen. En als die nou enorm uitloopt dan hebben we een heel lang pauze gehouden en lopen we uit met de startnotitie. En dan pakken we daar weer winst.

De voorzitter: Ik laat mij graag overtuigen door goede argumenten. Ik zou zeggen: goed argument. Laten we dan nog agendapunt 11 op dit moment doen en dan gaan we daarna gewoon ruimschoots een goede eetpauze houden.

11. Vaststellen Raadsjaaragenda 2019 (JB+MS+JW)

De voorzitter: Dus dan is het agendapunt 11 op dit moment, dat is het vaststellen van de raadsjaaragenda 2019. En wat voorligt is dat de raad wordt gevraagd de Raadsjaaragenda vast te stellen. Heeft er iemand uit de commissie een op- of aanmerking over deze Raadsjaaragenda? Nou, ik heb het idee dat er dat niet is. Goed, dan hebben we het hierbij ... Volgens mij kan hij dan ook als hamerstuk ... Tenzij die in een andere commissie anders is geagendeerd. Gewoon dus hamerstuk dan? Ja, precies. We houden het op hamerstuk tenzij in een andere commissie hij op een andere manier wordt geagendeerd. Maar in principe gewoon een hamerstuk. Nou, laten we lekker eten. Eet smakelijk. En we gaan weer door ... Nou ja, we hebben insprekers om 19.30 uur; laten we iets voor 19.30 uur ... Zeg een klein uur pauze houden. Dus dat is dan om 19.23 uur, zie ik u graag terug.

8. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

De voorzitter: Goed, dames en heren, volgens mij kunnen we weer verder gaan. Ik hoop dat u allen goed gegeten heeft. Dat ten eerste. We hebben al een aantal onderwerpen gehad die verder op de agenda staan, maar we gaan nu naar agendapunt 8, dat is de spreektijd voor belangstellenden. Daar hebben we één inspreker voor, dat is de heer Fennis; volgens mij ook al aanwezig op de tribune. Mag ik u verzoeken om achter de microfoon plaats te nemen? Ja, geen probleem. Als het goed is, staat ie aan. Het is het rechterknopje. U krijgt drie minuten tijd om uw verhaal te doen. Ik zal u ver voor dat die drie minuten over zijn ook even nog een herinnering geven van: de tijd is bijna voorbij, rond u af naar uw punt. En daarna kan nog eventueel de commissie verhelderende korte vragen stellen. Gaat uw gang.

Mevrouw Fennis: Oké, goedenavond. Wij willen u laten weten dat we dinsdag een gesprek hebben gehad met twee juristen van de gemeente. Wij dachten dat het hoofdzakelijk over ons maatwerk, de aangenomen motie 19.7 zou gaan, omdat na de controle van 15 november in de brief stond dat we spoedig bericht zouden krijgen over het verdere verloop. Vier weken later dus pas op gesprek geweest, staan we dus feitelijk al vier weken op straat. De jurist bleef hameren op een publicatie uit 2002 waarin het ging over het bestemmingsplan. Toen waren we nog niet eens bezig met de Waarderpolder. Maar die publicatie hadden we moeten weten. De inspecteur op de bouwplaats is zelf in 2005 over een bedrijfswoning begonnen tijdens de bouw. Toen is de tekening aangepast en zijn er vervolgens nog twee inspecteurs geweest om te keuren. Alles wordt ontkend; een welles-nietes-discussie. Er werd ons verteld dat die juristen met die inspecteur gesproken hadden en dat het een betrouwbaar persoon is. Wat zegt dat dan over ons, dat wij dat niet zijn? Ik kan u vertellen dat we dan echt niet in de publiciteit gaan staan. Nu moeten we komen met een voorstel naar de gemeente, een stappenplan waarin we zeggen: we gaan op die datum weg en we zijn aan het kijken voor andere woonruimte. Als wij afzien van onze procedure, dan gaan ze kijken of het nog met de burgemeester te bespreken valt of we tijdelijk terug mogen in ons huis. Is dat de motie 19.7, willen we u vragen? Dit was toch niet de afspraak? De jurist zegt in opdracht van de gemeente te werken, vandaar dat hier weer zijn. Mag je in Nederland niet meer vechten voor je rechten? We willen het niet op een akkoordje gooi: we geloven in ons recht. Andere bewoners mogen wel tijdelijk blijven wonen omdat zij hun procedure hebben ingetrokken. De jurist zei dat wij al uitstel gekregen hebben. Hoe dan? De motie is pas in oktober aangenomen? Welk maatwerk is er dan voor ons? Ook wilde de heer Kozak weten hoe we van plan zijn om onze ruimte te verhuren/verkopen. Met oog op de badkamer en keuken die hij het liefst ziet verdwijnen. We hebben geen idee. Misschien gaan we wel kookworkshops geven of maken we er een yogastudio van. Ik heb gezegd dat ik het heel onredelijk vind van hem, want tegenwoordig heb je in heel veel kantoren keukens en douches. Ik wilde hem voorbeelden laten zien van kantoren die nu zo te huur/te koop staan in de Waarderpolder op Funda en dergelijke, maar dat

hoefde niet. De motie hiervoor is niet aangenomen dus wil hij ontruimen, liet hij ons weten. Dit gaat wel heel ver. Is dit nog bespreekbaar in de vergadering? Dat wilde ik even zeggen. Dank u wel voor het luisteren.

De voorzitter: Dank u wel. Hartstikke mooi in de tijd. Namens de gehele commissie wil ik u ook bedanken voor uw komst naar de commissie om uw verhaal te doen. En dan wil ik nu de commissie vragen of er eventueel nog verhelderende korte vragen zijn. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Mijnheer en mevrouw Fennis, OP Haarlem blijft alert op uw zaak. En wij blijven kritisch. En wij stellen ook vandaag vragen aan de burgemeester over wat nou maatwerk is, hoe maatwerk is verleend. En het leek alsof het de fracties kwalijk genomen werd dat wij intens contact met u hadden, maar ik neem aan dat de burgemeester dat niet zo bedoeld heeft. Is het echt zo dat de jurist heeft gezegd: als u uw procedure staakt dan valt er misschien te praten over een tijdelijk blijven?

Mevrouw Fennis: Zeker, ja.

De heer Smit: Ik vind dat zorgwekkend. Ik zal dat ook meenemen; we blijven contact houden.

Mevrouw Fennis: Ja, heel graag.

De voorzitter: Dit roept op tot meer vragen, zie ik. Ik ga gewoon even het rijtje af. Jouw Haarlem, de heer Aynan.

De heer Aynan: Ja, dank u wel. Toch echt voor alle duidelijkheid: het betreft een jurist van de gemeente Haarlem, geen ambtenaar?

Mevrouw Fennis: De jurist Handhaving, de heer Kozak. Hij is nu weer weg; hij was hier ook.

De heer Aynan: Dank u wel, dan weet ik wie het is.

De voorzitter: Dank voor uw reactie. Ik zou iedereen wel willen vragen om niet over personen in ieder geval, naam ...

De heer Aynan: Het ging mij om de functie, voorzitter.

De voorzitter: Nee, dat begrijp ik heel goed. En probeer vooral verhelderende vragen te stellen, geen politieke statements. Dank.

De heer Garretsen: Nou, voorzitter, ik zal een verhelderende vraag stellen. Ben ik heel gehoorzaam als lid van deze commissie. U zegt dat andere bewoners in elk geval voorlopig wel in de Waarderpolder mochten blijven wonen omdat die hun juridische procedure hebben ingetrokken. Mijn vraag is: hoe weet u dat?

Mevrouw Fennis: Dat werd ons verteld.

De heer Garretsen: Dat werd verteld door ...

Mevrouw Fennis: Er werd een voorbeeld genoemd van mensen die ook in de krant gestaan hebben. Misschien weet u dan waar ik ... Ik mag geen namen noemen, geloof ik.

De heer Garretsen: Nou, van die mensen wel maar niet van de ambtenaren.

Mevrouw Fennis: Oh, pardon. Lenterman, die hebben hun procedure ingetrokken. En die mogen nu wel blijven.

De heer Garretsen: En dat is u door de ambtenaar waar u een gesprek mee had meegedeeld?

Mevrouw Fennis: Ja, klopt.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. Weet u of er ook een gespreksverslag is gemaakt van het gesprek met juristen? Dat we die kunnen opvragen, zodat wij aan de hand daarvan ook vragen kunnen stellen?

Mevrouw Fennis: Er waren twee juristen en één daarvan heeft aantekeningen gemaakt.

Mevrouw Sterenberg: En is u ook toegezegd dat u bijvoorbeeld ook iets van een verslag zou ontvangen als weergave van dat verslag?

Mevrouw Fennis: Nee, er is ons gevraagd of we met een stappenplan wilden komen. Ja.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Ik heb u laten weten dat ik gewoon uw schrijven al doorgegeven heb aan de burgemeester en daar ook al vragen over gesteld heb. Hij komt vanavond hier nog in deze bijeenkomst. Bent u ook dan nog hier aanwezig? Want hij kan verduidelijking geven, denk ik, over de vragen die u stelt.

Mevrouw Fennis: Ja, graag. Zeker.

De voorzitter: De heer Rijssenbeek, D66.

De heer Rijssenbeek: Voorzitter, dank. Ik moest even de microfoon vinden. Een verhelderende vraag. En ik denk dat ik wel een idee heb, maar om wat voor procedure gaat het precies die u zou moeten intrekken?

Mevrouw Fennis: Onze rechtszaak.

De heer Rijssenbeek: Ja, maar het is ook wel belangrijk voor mij om te weten, en voor ons allemaal in de commissie, wat precies het onderwerp van die procedure is.

Mevrouw Fennis: Dat wij het beëindigen van de woning ...

De heer Rijssenbeek: Oké, want ik weet dat u daarvoor bij de voorzieningenrechter bent geweest. Die heeft een uitspraak gedaan. Is dit dan de bodemprocedure?

Mevrouw Fennis: Ja, de kortgedingrechter heeft haar uitspraak gebaseerd op een soortgelijke zaak, zegt ze. Maar ik vind dat wij een hele andere zaak hebben.

De heer Rijssenbeek: Ja, en de zaak die u nu zou moeten indienen, dat is dus de langer lopende zaak die de bodemprocedure wordt genoemd?

Mevrouw Fennis: Ja, ik denk ... Ja, ja.

De voorzitter: De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Eigenlijk statements en vragen door elkaar, om even heel duidelijk te stellen: vanaf wanneer ...

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek, ik onderbreek u even: alleen korte verhelderende vragen ...

De heer Rijbroek: Vanaf wanneer zit u daar in de Waarderpolder?

Mevrouw Fennis: De bedrijfswoning is vanaf 2005 in de Waarderpolder.

De heer Rijbroek: Van die juristen heeft u gezien, dat hoorde ik van Anne Sterenberg die de vraag stelde, die heeft u aantekeningen zien maken. Krijgt u die alsnog?

Mevrouw Fennis: Geen idee. Weet ik niet.

De heer Rijbroek: Ik heb ook begrepen dat daar geen sloop hoeft plaats te vinden als je vertrekt. Ik hoor nu een verhaal dat dat wel zo is. Klopt dat?

Mevrouw Fennis: Nou, daar is hij wel op uit, ja. Wij hebben toen in de rechtszaak, het kort geding, is er gevraagd door onze advocaat aan de verweerde van de gemeente Haarlem of het bespreekbaar was om de keuken en badkamer nog te laten zitten totdat wij ons hele proces doorlopen hadden. Dat was bespreekbaar, zei ze toen. Vervolgens ontkende ze dat. Dus onze advocaat heeft toen het verslag van de griffie opgevraagd; daarin stond het gelukkig duidelijk dat zij dat had toegezegd. En nu begon hij dus weer over de badkamer en de keuken, hoe wij van plan zijn ons pand te gaan verhuren, omdat het niet nodig is om die douche en de keuken eraan te laten zitten.

De heer Rijbroek: Nog een laatste aanvullende vraag: alleen als u de procedure die u in voorbereiding heeft stopt, willen ze gaan praten, willen ze er naar kijken. Wat als u in het vervolg toch weer zou beslissen om die procedure opnieuw te beginnen? Kan dat? Nee, dat kan niet? Oké.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kwee, Actiepartij en daarna gaan we naar Jouw Haarlem.

De heer Kwee: Dank. Heeft de handhaver destijds ook aan u gemeld dat er volgens het bestemmingsplan er geen keuken en geen badkamer in het bedrijfspand mag zijn?

Mevrouw Fennis: Heeft de ... Sorry?

De heer Kwee: De handhaver, dus de jurist. Heeft hij aan u gezegd dat dus de keuken en badkamer volgens het bestemmingsplan niet aanwezig mag zijn? Dus expliciet dat het weg moet, maar niet aanwezig mag zijn. Dus hij heeft dus niet het bestemmingsplan gelezen?

De heer Fennis: Nee, hebben we het niet over gehad. Nee, de laatste brief die wij gekregen moest alleen '...'

De heer Kwee: Ja. Oké. Maar het dus in principe om dat hij dus ook gezegd heeft ... Ik begrijp dus nu vanuit de rechter, die heeft aangegeven dat het er niet in mocht. Maar later wel. En dat nu dus ook overruled is via het

verslag. Ja, het gaat mij dus in feite hier of de handhaver weet wat er exact in het bestemmingsplan staat. En dat u heeft aangegeven. Oké. Hij heeft het dus niet tegen u gezegd?

Mevrouw Fennis: Nee.

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Was er namens u een advocaat bij?

Mevrouw Fennis: Nee, wij wilden met onze advocaat komen en toen zei hij dat dat niet nodig was; dat hij gewoon even echt met ons wilde praten en gewoon even alle dingen duidelijk ...

De heer Fennis: Ja, ik zou weer vertrouwen krijgen ...

De voorzitter: Sorry, mijnheer Fennis. Sorry dat ik u onderbreek. Het is puur even voor de microfoon. Ik snap dat u wilt antwoorden, maar het is puur dat de mensen thuis het ook kunnen volgen en ook voor de verslaglegging dat het duidelijk is. Maar als u via de microfoon wilt praten en uw reactie wilt geven, dan is dat prima, wat mij betreft.

De heer Fennis: Ik heb die man aan de telefoon gehad en toen zei hij dat het een heel plezierig gesprek zou worden, want ik zou weer vertrouwen in de gemeente krijgen.

De voorzitter: Oké, helder. Dank u wel. Laatste korte vraag, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dus er is expliciet aan u gevraagd, verzocht om geen advocaat mee te nemen?

Mevrouw Fennis: Ik wilde echt een derde persoon erbij, want ik vertrouw niemand meer. Sorry. Maar hij zei dat het niet nodig was. En onze advocaat was toen op vakantie, dus toen zijn we toch maar gegaan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Linder, ChristenUnie.

De heer Linder: U wordt gevraagd om een stappenplan te maken. Ik heb het niet helemaal meegekregen ... Wat wordt precies verwacht wat er in dat stappenplan staat?

Mevrouw Fennis: Nou, dat wij in het stappenplan laten merken van: wij zijn van plan om tot die en die datum dan eventueel in ons huis te blijven; dat we op zoek zijn naar woonruimte. We zijn al aan het kijken naar woonruimte, dat kan ik u wel mededelen. Maar het is gewoon echt niet te doen. Niet op zo'n korte termijn. En dat zit eigenlijk helemaal niet in ons hoofd omdat wij gewoon geloven dat wij in ons recht staan.

De heer Linder: Dus hij vroeg eigenlijk van jullie te weten van wanneer zijn jullie eruit?

Mevrouw Fennis: Dat andere echtpaar heeft dus laten weten door middel van een stappenplan en door middel van de procedure af te zien ... Ik weet niet precies welke datum ze eruit gaan. Maar die hebben laten weten: dan en dan gaan we eruit; we kunnen tot die datum blijven en dan vertrekken we naar ... Weet ik niet, waar ze heen gaan.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Volgens mij is er voldoende ruimte geweest voor verhelderende vragen. Dan wil ik u nogmaals bedanken, ook voor het beantwoorden van de vragen van de commissie. En dan zou ik willen voorstellen om naar het volgende agendapunt te gaan. Dank u wel.

10. Startnotitie programma Nieuwe Democratie (JB)

De voorzitter: Ja, het volgende agendapunt is agendapunt 10, want agendapunt 9 Archiefverordening hadden we al gehad. Even kijken. Ik moet wel even kijken of de twee sprekers al aanwezig zijn. Omdat hij iets later gepland stond, agendapunt 10. En dat is de startnotitie programma Nieuwe Democratie. De commissie wordt gevraagd aan te geven hoe zij als raad betrokken wil worden in het programma Nieuwe Democratie en in te stemmen met de voorgestelde werkwijze. En zoals gezegd, voordat we overgaan tot behandeling hebben we eerst nog twee sprekers. Dat zijn de heer Van Ede van de initiatiefgroep versterking lokale democratie en het is de heer De Vries. Volgens mij is de heer ... Ja, die zit ernaast. Ik zou zeggen, mijnheer Van Ede: gaat uw gang. Ook voor u, u krijgt drie minuten spreektijd en daarna kan de commissie nog verhelderende vragen stellen. Ik geef u een seintje, non-verbaal dan wel verbaal, op het moment dat uw tijd bijna om is. Gaat uw gang. Oh, excuus. De microfoon graag aan; rechterknopje, en dan gaat ie aan. Gaat uw gang.

De heer Van Ede: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dames en heren, ik zal meteen met de deur in het democratische huis vallen: de stukken die u vanavond ter bespreking krijgt, zijn zeer zeker enthousiast. Maar ze zijn onbekoofd. En daar heb ik twee redenen voor om dat te beweren. De eerste is dat in al die stukken, die drie stukken, geloof ik dat het zijn, geen enkele verbinding wordt gelegd met bestaande instrumenten van burgerparticipatie. We hebben burgerinitiatieven, we hebben raadsmarkten, we hebben wijkraden; je treft er nauwelijks iets over. En even toegespitst op die wijkraden, daar zal straks Pieter Vries straks op ingaan, daar hebben we er 33 van – ik wist niet dat we 33 wijken hadden in Haarlem, maar het zullen wel buurten ook zijn. Er zijn sterke en zwakke bij: ze bestaan al tientallen jaren. Maar het overwegende sentiment in die clubs is toch wel dat ze zich uitgehold voelen langzamerhand. Eén daarvan is onlangs gestopt en heeft het ook geëtaleerd en gezegd. Kleverparkbuurt, was dat geloof ik. Dus de vraag doet zich dan voor: wat voor beleid voert de gemeente nou eigenlijk rond die wijkraden? En ik weet wel dat er een verordening is, die heb ik natuurlijk gezien en die is herhaaldelijk bijgesteld, en die regelt vooral de precieze regeling van de financiën per zoveel inwoners. En als je dan arme inwoners hebt, dan krijg je iets meer. Maar wat wil eigenlijk de gemeente nou met die wijkraden? Als je dit nieuwe beleid voorstelt wat nu voorligt, dan zet je jezelf eigenlijk voor een dilemma. Ofwel je hebt het lef als politicus om die wijkraden weg te doen. Na al die jaren zeggen: het is mooi geweest. Ik denk dat jullie dat lef niet hebben want dat zal je kiezers kosten. Of je gaat beleid voeren ermee. Je doet er iets mee; je wilt er iets mee. En dan bedoel ik eigenlijk te zeggen dat je ze een vaste rol geeft in de besluitvormingsprocedures in de gemeente. Zelfs met time-outmogelijkheden als ze zich gepasseerd weten. Je moet ook ze eisen durven stellen, want als je ze geen eisen stelt, dan neger je ze. Dat ging met minderheden in Nederland precies zo. Dus je zult ze eisen moeten stellen; daar ga ik nu niet op detail op in. Maar pappen en nathouden, wat u nu doet, dat is de kloof met de burger groter maken dan nu het geval is. Dat is één kritische kanttekening bij die stukken: ze houden geen enkele rekening met wat er is en wat er was. Tweede is: er wordt ook geen enkele rekening gehouden met de staat van de ambtelijke situatie van de gemeente Haarlem.

De voorzitter: Mijnheer Van Ede, u heeft ongeveer nog een halve minuut tijd.

De heer Van Ede: Hoeveel nog, zei u?

De voorzitter: Een halve minuut.

De heer Van Ede: Dat kan niet waar zijn. Haarlem heeft een imago van een dominante ambtenarenstad. En zelfs een deel van de raad bestaat voor een belangrijk deel uit ambtenaren uit andere gemeenten. Die vierde macht, er wordt in regie gewerkt; daar komt dus een vijfde macht, adviseurs, komt dat tevoorschijn. De ambtenaren zijn overwegend nog procesdeskundigen; de inhoudsdeskundigen zijn weggedaan. De burger wil deskundigheid tegenover zich hebben zitten, en daar moet je dus iets. Participatie, dat is overdracht of delen van zeggenschap van raad naar burgers. En als er twee om een been vechten, wil de ambtenarij er wel eens mee heen gaan.

De voorzitter: Wilt u afronden, mijnheer Van Ede?

De heer Van Ede: Ik ga afronden met een advies wat u waarschijnlijk meestal met een inspraak doet: ook niet echt zult opvolgen. Dat advies leidt: schort u dit beleid nou eens even op. En ga nou eens wat bestuurskundig uitzoeken wat u aan het doen bent. Dat zult u niet opvolgen, want u heeft last van kippendrift. Dat hebben alle nieuwe colleges en dat hebben politici die een nieuw college samenstellen dan graag in uw collegeprogramma. Kippendrift. En daarom raad ik u aan: als u er toch aan begint, neemt u dan die beginselverklaring die ik heb geformuleerd in mijn bijdrage ter harte, want dan zullen we misschien een beetje geloof kunnen hebben in uw bedoelingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Ede. Ga ik eerst het woord geven aan de heer De Vries en kan er daarna nog vragen worden gesteld. Mijnheer De Vries, gaat uw gang. Ook voor u drie minuten.

De heer Vries: Ja, ik wil slechts een toelichting geven op een tekst waarvan u al kennis heeft kunnen nemen. Dat betreft in eerste instantie een eigen ervaring. Ik ben zelf vijf jaar voorzitter geweest van de wijkraad Patrimoniumbuurt Haarlem-Noord, en heb daar bewust afscheid van genomen trouwens begin dit jaar. Maar goed, waar het nu om gaat is dat we op 11 januari 2016 om precies te zijn, nog een poging hebben gedaan tot modernisering van de wijkraden. Dus ik wil hierbij ook meteen de suggestie wegnemen die bij u misschien kan zijn ontstaan, alsof het ons gaat om onverkort handhaven van de wijkraden. Dat is allerm minst het geval. Op 11 januari 2016 hebben we met een paar mensen geprobeerd een conferentie te organiseren, destijds met ondersteuning van Jeroen van Spijk, destijds een D66-wethouder, om dus te komen tot een koppeling tussen bewonersinitiatieven zoals het nieuwe initiatief en nieuwe ideeën luidt, en wijkraden. Want dat leek ons een goede gedachte. Hoe kunnen we komen tot modernisering van wijkraden? Dat is een andere constructuur dan we nu hebben. Want zoals Johan van Ede al heeft gezegd: de functie van wijkraden is zodanig uitgehold, dat inmiddels allerlei mensen het bijltje erbij neer gooien. Dat is altijd al zo geweest, maar het laatste voorbeeld was in ieder geval Kleverparkbuurt-wijkraad die zegt: nou, het is zodanig uitgehold; het heeft helemaal geen zin meer. Maar goed, ik wil hiermee alleen aangeven dat we gepoogd hebben met modernisering te komen en dat dat dus door ambtenaren destijds is onderuit geschoffeld. Daar komt het eigenlijk concreet op neer. Omdat als ik mij zou kunnen verplaatsen – kost moeite – maar als je je dus verplaatst in de rol van een ambtenaar, gebiedsverbinder bijvoorbeeld, dan is het ook leuker om met privé-initiatieven van mensen in de stad te gaan dan met wijkraden in de stad te gaan. Dus in die zin begrijp ik dat ook wel. Maar goed, er zijn uiteenlopende belangen die een rol spelen. En als je het hebt over belangen van bewoners, dan moet je tot een andere structuur van wijkraden komen die gaat in de richting van samenstelling van wijkraden door loting, omdat dat een vertaling van de hedendaagse democratie die anders is dan bij het begin van de wijkraden. Toen zijn ze nog inderdaad door verkiezingen tot stand gekomen. Het tweede punt wat ik nog wil aanstippen is een advies wat ook wel vermeld staat in het stuk waar we het hier over hebben. Dat is om te komen tot een werkgroep met raadsleden en gewone maar wel deskundige Haarlemmers. Want als je het over democratie hebt, dan is het toch van de gekke wanneer dat hele stuk alleen maar ademt van wat er dan vanuit de

ambtenaren moet komen, vanuit de werkorganisatie van de gemeente zelf; en niet wat de bewoners ervan vinden. Als u niet uitkijkt ...

De voorzitter: Mijnheer De Vries, u heeft nog een halve minuut.

De heer Vries: Ja, oké. Ben bijna klaar. Als u niet uitkijkt, staan bewoners weer opnieuw buitenspel, die toch al het gevoel hebben dat ze niet meetellen, dat ze niet serieus genomen worden. En we zien dus een herziening van de structuur die we nu kennen als een manier om dus inderdaad de betrokkenheid van bewoners te honoreren door te zeggen: nou, de bewoners zijn deskundigen als het gaat om de leefbaarheid in de wijken. Dan moet je met name de bewoners van zo'n wijk het zeggenschap geven. Niet alleen een beetje laten meepraten of meedoen of zoiets, maar meebeslissen. Dat is de essentie van democratie. Democratie is niet een beetje meepraten en zo. Maar dat is ook bevoegdheid afstaan aan bewoners van de stad, dat zij zelf de beslissing gaan nemen – uiteraard met de eindverantwoordelijkheid bij de gemeenteraden. Daar doen we gewoon niks aan af. Maar wel dat je dus als het ware zoals Willy Brandt vroeger zei: meer democratie wagen, dat is meer democratie overlaten aan de mensen om wie het echt gaat. Versterking van de leefbaarheid van de eigen wijk moet tot stand komen door de wijkbewoners zelf, uiteindelijk afgedekt door de uiteindelijke bevoegdheid – nogmaals, daar doen we niks aan af – van de gemeenteraad. Maar wel democratie invoeren, ook op wijk- en stadsdeelniveau.

De voorzitter: Dank u wel, beide heren. U mag de microfoon even uitdoen. Dan ga ik ten eerste namens de hele commissie u bedanken ook voor het komen en het inspreken. En dan ga ik even naar links en naar rechts kijken of de commissieleden nog vragen hebben. Als eerste de heer Garretsen, de SP.

De heer Garretsen: Ja, is een vraag aan beide sprekers. U gaat hoop ik tenminste een keer in de vier jaar naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen. Wat zou u er dan van vinden als u dan een extra stembiljet weer invult, namelijk voor de samenstelling van de wijkraden?

De heer Vries: Ik zou niet een-twee-drie daar iets over kunnen zeggen, zij het dat ik dus inderdaad vind dat het lotingidee in ons idee een eerste aanzet zou kunnen zijn om te bekijken hoe dat uitpakt. We hebben dus verwezen naar voorbeelden, niet alleen in de Oosterparkwijk, Groningen, maar ook in Kopenhagen, bijvoorbeeld. We vinden het belangrijk dat we kijken naar ervaringen elders, dat je wat verder kijkt dan alleen de gemeente Haarlem groot is, om te zien op welke manier ... Er zijn afgelopen jaar ook heel veel experimenten geweest op democratie-gebied. En dit, wat u voorstelt, zou daar een voorbeeld van kunnen zijn. Dus ook tegelijk, dat hebben ze in Rotterdam ook al een keer gedaan ... hebben ze ook geredeneerd: nou, als we toch bezig zijn met verkiezingen eens in de vier jaar, kunnen we ook meteen wijkraden kiezen. Dat is ook daar gebeurd. Dus dat kan meegenomen worden in een nieuw voorstel, ben ik net niet aan toegekomen, dat wij beogen om een werkgroep samen te kunnen stellen, zowel van gemeenteraadsleden als van actieve bewoners van de stad die daarin geïnteresseerd zijn, om te komen tot voorstellen. En dit zou er eentje van kunnen zijn.

De heer Van Ede: Ik zou daar naar zo'n stemming gaan op het moment dat zo'n wijkraad zich netjes kan presenteren met zijn plannen.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen met een vraag? De heer Berkhout, GroenLinks.

De heer Berkhout: Ja, vraag aan de heer De Vries. U heeft het vaker gehad ook volgens mij over de coöperatieve wijkraad, het voorbeeld van zoals dat in Groningen wordt uitgevoerd. Want ik hoor u dat zeggen

en tegelijkertijd hoor ik u zeggen: ja, ik zou eerst een werkgroep willen met Haarlemmers en raadsleden. Is dat niet iets wat hier eigenlijk op korte termijn uitgevoerd zou kunnen worden? Gewoon door het te gaan experimenteren. Of is daar echt lang onderzoek en werkgroepen voor nodig?

De heer Vries: Naar onze informatie vindt van half januari tot medio februari een Maand van de Democratie plaats. Wij hebben vrij intensief contact, zowel met wethouder Botter als ook met , de betrokken ambtenaar. En daar is dan aan de orde gekomen dat we dus voorbereiding zouden kunnen maken van die Maand van de Democratie. De bedoeling is dat er voor die tijd nog, liefst in januari, zelf een werkbezoek afleggen aan Groningen, de Oosterparkwijk daar, om kennis te nemen van wat zijn de concrete ervaringen. Omdat die wijkraad inderdaad niet alleen maar door loting is samengesteld, maar de betiteling coöperatieve wijkraad betekent, en dat heb ik net vanochtend nog gehoord, dat gebeurt in Kopenhagen ook, er zijn meer gemeentes waar de zaak er positiever uitziet dan Haarlem ... Dus leer daarvan gewoon. Dan gaat het erover dat er een samenwerking is tussen gemeenteraadsleden – er zijn zes gemeenteraadsleden, die zitten in de Oosterparkwijk in Groningen – en 11 bewoners. Bewust wel een meerderheid van wijkbewoners, maar dat is weer net een andere vorm.

De heer Berkhout: Dat wist ik, maar mijn vraag was eigenlijk: wat was uw inschatting hoe snel iets dergelijks ... Zou zo iets snel uitgerold kunnen worden in Haarlem of gaan daar nog veel werkzaamheden aan vooraf? En dan vroeg ik om uw inschatting.

De heer Vries: Nou ja, wat de bedoeling is, is op 6 februari om precies te zijn een debatavond te organiseren in De Pletterij, liefst voorafgaande aan een excursie naar Groningen om die ervaringen ook mee te nemen, om tot een voorstel te komen richting gemeenteraad om dus een pilot te starten in een wijk in Haarlem waar of geen wijkraad is of, dat kan natuurlijk ook gebeuren, dat een wijkraad zelf instemt met een experiment – want het gaat inderdaad om een experiment – ter bedoeling invoering van een lotingssysteem om inderdaad ook te komen tot een coöperatieve wijkraad zoals naar bijvoorbeeld van Groningen, bijvoorbeeld. Dat is eigenlijk de bedoeling. Maar in ieder geval, als het gaat over het tempo waarin dat een en ander moet plaatsvinden, kunnen we starten in die Maand van de Democratie, voorbereid door zo'n werkgroep waar we het over hebben. Het is nu medio december bijna, dus dat is dus ook relatief kortdag. Maar goed, dat kan voorbereid worden, ook op grond van die excursie naar Groningen. 6 februari hebben we nu gepland in ieder geval voor een debatavond en daar zouden dus aanbevelingen uit kunnen voort rollen richting gemeenteraad. Dat is een beetje de opzet.

De voorzitter: Oké, dank u wel. De heer Linder, ChristenUnie.

De heer Linder: Ook in principe aan allebei; ik weet niet wie dat wil beantwoorden. Waar begint volgens jullie de bevoegdheid van de wijkraad zoals jullie dat graag willen, en waar eindigt die? Wat is het spectrum waar u vindt dat een wijkraad over moet kunnen beslissen?

De heer Van Ede: Nou, ik wil nog wel even nadrukkelijk benadrukken dat ik zelf geen enkele mening over de wijkraden heb. Je kunt ze ook afschaffen als je dat van mening zou zijn. Ik vind dat jullie de moed moeten hebben om daar beleid op te voeren. Dat is mijn voornaamste punt. Het is nu pappen en nathouden en daar moeten jullie mee ophouden: je moet er iets mee willen. Dat vind ik ernstig in Haarlem.

De heer Vries: Even ter aanvulling: als het gaat over bevoegdheden van de wijkraad zoals die nu bestaan, er is uiteraard een verordening op de wijkraden. Daar wordt bijvoorbeeld in voorzien, dat is op zichzelf een geldend instrument, dat een wijkraad het initiatief kan nemen om een enquête te houden in een bepaalde wijk,

bijvoorbeeld, om achter de mening te komen ... Dat is op zich al heel wezenlijk dat je gewoon ook als wijkraad kunt spreken namens de bewoners. Maar de veelgehoorde kritiek op wijkraden zoals die nu er uit zien is dat mensen kunnen zeggen: namens wie spreek jij eigenlijk als wijkraad? Want ik ben zelf daar een voorbeeld van. Eigenlijk komt het erop neer, kortgeleden is nog weer een wijkraad ontstaan in de Planetenwijk, dat er een soort zelfbenoemde wijkraad is van mensen die zoals ikzelf ook hoor – ik ben daar ook schuldig aan: dat je je wilt inzetten voor je eigen wijk, maar zonder enige vorm van democratische legitimatie. En volgens ons is dat om die reden juist de kern: het gaat om democratie. Niet om een beetje meepraten, meedoen, enzovoorts. Het gaat erom: democratie staat en valt bij het mee kunnen beslissen. Dat is een stap verder dan alleen wat er ook het coalitieakkoord staat. Dat was onze kritiek op het coalitieakkoord ook: ja, er staat meepraten en weet ik wat. Vrijblijvend, is dat. Democratie is niet vrijblijvend. Dat moet gepaard gaan met beslissingsbevoegdheid door de mensen om wie het gaat.

De voorzitter: Ik begrijp dat de heer Van Ede daar nog kort iets aan wil vullen?

De heer Van Ede: Korte toevoeging: ik vind dat je als raad ook eisen moet stellen op wie ze serieus nemen. Eisen op doorstroming; eisen op contacten met de buurt; eisen op contacten met andere buurten. Je moet gewoon ze ook plannen vragen. Doe je dat allemaal niet, neem je niet serieus; moet je ze afschaffen. En als je dat doet met die eisen dan erken je er maar een paar van de 33, misschien 10 of weet ik ... Er zijn namelijk hele goede op het moment. Er zijn ook slapende, slaperige. Dan houd je er een aantal over en die moet je het volle pond geven. Zelfs het recht op een time-out als ze worden overruled door ambtelijke plannenmakers. Ze moeten gewoon het recht krijgen om te zeggen: ho, dit plan komt stil te liggen. Dit soort zaken: dan neem je ze pas echt serieus. Nu is het van alles niks.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Aynan, nog een korte vraag, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Kort. Dank u wel. U had het erover, mijnheer Van Ede, dat Haarlem bekend of zelfs berucht is om de macht van zijn ambtenaren. Heeft u daar een praktijkvoorbeeld van?

De voorzitter: Mag ik even onderbreken? Zoals ik al net al aangaf, ik wil ...

De heer Aynan: Dit heeft niks met namen te maken. Dit gaat echt over de ambtenarij ...

De voorzitter: Nee, maar het is wel goed om even benoemd te hebben dat we hier via de wethouder gaan. We willen niet ... Nee, dat begrijp ik. In zijn algemeenheid mag dat ook best, maar ik wil niet dat we hier casuïstiek gaan bespreken en ambtenaren bij naam gaan benoemen. Dat ik alleen even meegeven.

De heer Van Ede: Ik heb zelf bestuurlijke ervaring in een andere stad gehad en daar had ... daar is de democratie op dit moment aardig door zijn hoeven gezakt, eerlijk gezegd. Jammer genoeg. Maar het was een jeugdzonde, dit speelt zich 30 jaar terug af. Ik heb altijd het gevoel gehad dat wij daar als gekozenen vat hadden op wat daar gebeurde. Terwijl ik komende in Haarlem heb gezien dat het hier echt andersom ligt.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Dat roept toch nog een hele kleine vraag van de heer Garretsen van de SP op.

De heer Garretsen: Ja, u zegt: je moet vooral met de goede wijkraden zaken doen. Maar is er niet sprake van een negatieve spiraal? Als je de wijkraad geen bevoegdheid geeft, dan gaan ze van nature ... worden ze slapend en worden ze minder goed. Dus die negatieve spiraal, vindt u niet dat die moet worden doorbroken?

De heer Van Ede: Dat is een self-destroying prophecy die dan gaat werken. Dat ben ik volstrekt met u eens. Maar daarnaast spelen natuurlijk ... En dat is denk ik ook een beetje het dilemma: er zijn ook allerlei organisaties en groepen die helemaal niet in dat kader van een wijkraad gedrukt willen worden en wel initiatieven willen ontplooiën. Kijk, wat er aan de Garenkokerskade gebeurt, daar zijn mensen niet in een wijkraadverband, maar die zijn buitengewoon positief bezig met de samenleving om hen heen. En dat zijn technisch hoog, goedgeschoolde mensen die daar van alles doen waar de stad baat bij heeft. Dus je moet het niet willen opdringen als een raster voor de hele stad; dat was in de jaren '60 –'70 wel eens zo neergezet. Maar je kunt die er zijn uitdagen en daar positief mee omgaan.

De voorzitter: Oké, helder. Nou, dan nogmaals bedankt ook voor het beantwoorden van de vragen. Dank voor het komen naar het stadhuis. En dan zou ik graag over willen gaan naar de bespreking. Mevrouw Sterenberg, toch nog een korte ... Oh, u wilt gelijk. Ik ga nog een en ander vertellen, maar daarna mag u het woord, wat mij betreft. Dus zoals gezegd: startnotitie programma Nieuwe Democratie. Ik wil nog even kort de eerste zin herhalen die ik heb benoemd. Dat is dat de commissie wordt gevraagd aan te geven hoe zij als raad ook betrokken wil worden in het programma Nieuwe Democratie en daarbij dus ook in te stemmen met de voorgestelde werkwijze. Dat zijn twee dingen die aan u worden gevraagd. Mevrouw Sterenberg, VVD. Gaat uw gang. Eerste termijn.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. U heeft het over een startnotitie, maar voor ons ligt ook eigenlijk een collegebesluit voor een programma dat, zoals het collegebesluit zegt, al is gestart. Dus misschien is dat alvast wennen voor ons aan de Nieuwe Democratie. Maar toch is niet het college maar de raad toch wel echt het hoogste orgaan. En iedere vier jaar leggen wij daar als politieke partijen daar ook verantwoording over af, omdat de kiezer dan weer aan het woord komt en opnieuw kan kiezen: wie gaat mij vertegenwoordigen in deze stad? Toch lijkt de wethouder daar soms anders over te denken. Als we in de krant lezen dat de wethouder aangeeft dat hij vindt dat mensen naar hem moeten komen en niet naar de politieke partijen – de VVD vraagt zich af: is dat ook de Nieuwe Democratie? Want we lezen ook dat de gelehesjesdemonstraties aanleiding geven voor deze ontwikkeling. Nou, ik vroeg mij af: heb ik allemaal demonstraties in Haarlem gemist? Misschien is het niet heel erg verstandig om dat aan dit stuk te koppelen. En wat de VVD betreft had dit stuk ook eigenlijk een raadsstuk moeten zijn. Want de plannen, zoals onder andere in paragraaf 3.1.6, het overdragen van zeggenschap, raken natuurlijk de bevoegdheden van de raad. Maar daarnaast missen we ook echt wel een wat dieper gaande onderbouwing voor de geschetste kloof en ook de onderbouwing dat dit dan de oplossing is. Want de VVD vindt eigenlijk: laten we eerst onze participatieprocessen eens goed gaan uitvoeren. Laten we die gaan professionaliseren. Ik zie dat ik een interruptie heb.

De voorzitter: Ja, inderdaad, mevrouw Sterenberg: u heeft een interruptie van mevrouw Leitner, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw Leitner: Ja, de voorzitter moet me toch eerst het woord geven. U zegt: we missen de onderbouwing dat dit dan de oplossing is. Maar er ligt een startnotitie zonder specifieke oplossingen, alleen met de richtingen. Dus wat bedoelt u met: dit is de oplossing?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Nou, het uitgangspunt is al wel dat dit de Nieuwe Democratie moet gaan worden met dit programma. Maar we gaan ergens aan beginnen zonder dat we weten wat nou eigenlijk de aanleiding is. Wat is die kloof? En gaat dit er voor zorgen dat mensen van de bank af willen komen? Is dit de reden dat mensen niet willen meedoen?

De voorzitter: Mevrouw Leitner.

Mevrouw Leitner: En wat is dan volgens u dit?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Deze startnotitie, het uitgangspunt waarin toch al wel aan de slag wordt gegaan. Er wordt al gesteld dat het programma al van start is. Dus het is een rijdende trein die is gestart van het station zonder dat we een goed uitgangspunt hebben.

De voorzitter: Mevrouw Leitner.

Mevrouw Leitner: Oké, dan zijn we het erover eens dat het inderdaad een programma betreft met meerdere zaken en niet één ding wat een oplossing ergens voor is.

Mevrouw Sterenberg: Volgens mij u dat mij niet horen zeggen.

Mevrouw Leitner: Nou, prima. Dan begrijpen we elkaar. Fijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil u eraan herinneren om graag via de voorzitter interrupties te plegen. Dank u wel. Ik zag een vinger van de heer Smit. Nee? Interruptie van de heer Aynan? Ook niet. Mevrouw Sterenberg, gaat u verder.

Mevrouw Sterenberg: Nou, dan gaan we natuurlijk naar de participatieprocessen. Wat de VVD betreft gaan we die beter uitvoeren. Dat is geen Nieuwe Democratie, wat ons betreft, maar dat is gewoon als gemeente je zaken goed op orde hebben. Ik hoor ook een soort storing in de microfoon, ik hoop dat het niet erg. Maar als we kijken, de tribunes zitten vol als het gaat over parkeren. Maar hebben de mensen gehoor gekregen? De tribune zat vol over de Domus Plus. Ook die kregen geen gehoor. De wijkraden uit Schalkwijk zaten op de tribune dat ze geen groei willen qua sociale huur in Schalkwijk. Gaan die gehoor krijgen? Had u de aankoop van de nieuwe weg liever met de omwonenden geregeld dan met de raad? En dat is de vraag: hoe anders gaat het eruit zien?

De voorzitter: In principe mag u doorgaan zolang ik u niet onderbreek, maar netjes van u. Mevrouw Verhoeff, PvdA, interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw Verhoeff: Ja, u somt nu recente voorbeelden op. Maar bent u niet met mij van mening dat er ook onderwerpen zijn die je als stad in zijn geheel zult moeten ... Dat je daar zelf als raad over zult moeten beslissen omdat nu eenmaal mensen voor hun persoonlijke belang vlakbij opkomen en de optelsom van alle persoonlijke belangen kan zijn dat er niets gebeurt in deze stad. Dat is toch denk ik niet wat u bedoelt met deze opsomming?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Nee, en dat is juist waarom wij dus waarschuwen voor mensen het idee geven dat ze het straks voor het zeggen krijgen. Want dat zal ik straks ook aangeven: meepraten is niet meebeslissen. Daarvoor zitten wij hier uiteindelijk ook als partijen. De VVD dan met vier zetels; GroenLinks met negen zetels. Dus de kans is groter dat besluiten doorgaan die dicht aan schurken tegen het GroenLinks-verkiezingsprogramma. Dat is waar dan de kiezers voor hebben gekozen. En dat zijn dan dus ook die

belangenafweging. En daarvoor probeer ik dus ook te waarschuwen, ook over mensen de juiste verwachtingen scheppen.

De voorzitter: Rustig aan. Ik zag eerst de heer Linder, ChristenUnie. Interruptie op mevrouw Sterenberg.

De heer Linder: Hebben we het dan niet gewoon over van dus wat ik net ook die twee heren heb gevraagd: waar mag je over beslissen? Als een wijkraad op een gegeven moment kan best wel beslissen van we willen graag een schommel of we willen liever een klimrek, of dit soort dingen. Dat hoeft nog niet te betekenen dat bij wijze van spreken wij zeggen: nou ja, de wijkraad moet ook kunnen beslissen dat we geen sociale huurwoningen meer hebben in de wijk. Dus ik denk, op een gegeven moment is het niet het een of het andere. Ik denk dat het gewoon een kwestie is van kijken van wat voor competentie wil je dan overhandigen?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Maar dan moeten we ook niet gaan doen alsof dat nu niet mogelijk is. We hebben nu, als we ergens gaan herinrichten, als er ergens een speeltuin komt, dan mag de buurt meepraten. Het is alleen de vraag: hoe goed luisteren we? Hebben we altijd naar de buurt geluisterd? Zijn de bewonersbrieven in een goede straal verspreid of hebben we die toch aan een iets te kleine straal verspreid om eigenlijk al die kennis van die buurt mee te nemen? Maar daar gaat het juist om. Participeren is niks mis mee. Maar we moeten eerst eens leren dat participatieproces goed te regelen. En dat hebben we niet gedaan. En dat hoeft geen Nieuwe Democratie te zijn, maar dat is gewoon zorgen dat je de boel goed voor elkaar hebt als gemeente.

De voorzitter: Dat lokt toch nog een reactie, de heer Linder, ChristenUnie.

De heer Linder: Maar je zou het dan op een gegeven moment dat ook kunnen formeel neerzetten. Dat je zegt van oké, dus een wijkraad gaat bijvoorbeeld dus over wat voor speeltoestellen er in mogen of ik weet niet wat. Dan hoeft in principe de wijkraad ook niet te komen, hopen dat er naar geluisterd wordt. Want dan zou je kunnen zeggen van oké, dat is een stuk Nieuwe Democratie waar je een stuk overhandigd aan de wijkraad en dan niet per se over elke stoeptegel als raad bij wijze van spreken moet beslissen. Maar goed, dit is nu veel te detail, dit ...

Mevrouw Sterenberg: Over gedetailleerd gesproken: wij bepalen ook niet over iedere stoeptegel. Soms zou ik denken: was het maar zo, want dan lagen er nog historische klinkers op bepaalde plekken. Maar ik denk dat voordat wij erover uit zijn waarover de wijkraad dan wel en niet mag beslissen van ons; ik denk dat we dan een paar jaar verder zijn omdat de vraag is: komen we dan uit die beslissingen die dan allemaal afgewogen moeten worden? Of kunnen we ze beter gewoon betrekken als we een speeltuin inrichten en dan goed met ze praten?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, ik zag ook een interruptie van de heer Rijbroek van Trots Haarlem. Gaat uw gang.

De heer Rijbroek: Dank u. U had het over van ja, daar is door gekozen door de burgers toen we de verkiezingen hadden. En daar is een coalitieprogramma uit gekomen. Dan zeg ik even als we het over politiek bestel hebben: mensen doen hun keuze op een politieke partij op het moment dat er een programma is uitgekomen. Zodra de coalitie komt, dan krijg je een mengelmoes. En daar hoor je ook, wij horen ook, dan krijg je precies dat wat je niet wilt als burger: hè, dit komt eruit. U zegt: dit is dan hetgeen, daar hebben de

burgers voor gekozen. En kijk, dat is precies de uitdaging. Maar dat is politiek. Waar het om gaat is dat je een stukje historie ...

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek, wilt u richting uw vraag gaan?

De heer Rijbroek: Ja. Ja, een vraag. Ja.

Mevrouw Sterenberg: Volgens mij kan ik hem wel antwoord geven, hoor.

De heer Rijbroek: Wat vindt u van het feit dat je de burgers daar zo hoort ageren?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, gaat uw gang.

Mevrouw Sterenberg: Ja, ik denk dat uw conclusie: dan is er een coalitieakkoord gevormd en krijgen mensen precies wat ze niet willen. Nou, dat denk ik niet. Een deel van de mensen krijgt niet wat ze willen en dat is dus omdat er inderdaad gestemd is. Ja, natuurlijk had de VVD als derde partij graag aan de tafel gezeten en meegeschreven aan een coalitieakkoord. Dat is niet het geval. Maar het zijn wel dezelfde kiezers die over vier jaar weer naar de stembus mogen en kunnen denken: nou, wat die partijen daar hebben zitten doen. Ze hebben helemaal niet gedaan waarop ik heb gestemd. Mijn stem gaat nu naar een andere partij. Dat is hoe het werkt. Maar wat nou als nu alle inwoners de komende tijd op al die onderwerpen mee mogen beslissen in plaats van alleen maar meepraten? Dan is ... GroenLinks heeft negen zetels. En de stad zegt heel iets anders. En dan vervolgens wordt GroenLinks afgerekend omdat ze niet hebben gedaan wat ze zouden doen, maar daar hebben ze ook geen kans toe gekregen want ze hebben het niet voor het zeggen gehad. Dat is het lastige. Deze coalitie heeft ook bij de aanvang van het formatieproces ook de gesprekken gedaan. Hebben ze input gevraagd, honderden reacties uit de stad. Ik heb er nog even bij gepakt. Ja, en als het aan sommige mensen had gelegen, waren de parkeertarieven omlaag gegaan. Ja. Dat had de VVD ook leuk gevonden. Maar uiteindelijk stemt de raad erover en is het ook zo dat de vorige coalitie een bezuiniging heeft voorgesteld. En ze hebben dat geld nodig, anders krijgen ze de begroting niet rond. Want uiteindelijk ligt er een eindverantwoordelijkheid bij de raad, en dat is ook dat het financiële plaatje klopt. Dus we kunnen niet alles doen; we kunnen niet alles gaan inwilligen. Het één hangt ook heel erg vast aan het ander. Dus we moeten daar heel goed over nadenken welke processen we doen. Ik zie nog een interruptie, mag.

De voorzitter: Ja, u bent supervriendelijk voor elkaar. Maar inderdaad, mevrouw Leitner, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw Leitner: Ja, ik wacht tot ik het woord krijg van de heer Drost, hoor. Niet ... Ik raak helemaal van mijn à propos. Maar ziet u niet een kans in dit programma om juist te kijken hoe we die dilemma's, waar wij in de raad wel mee om moeten gaan, ook bij actieve burgers neerleggen? Zodat het niet alleen maar gaat om wat je wilt, maar dat je dus ook weet waar de beperkingen liggen?

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Maar is dat wel Nieuwe Democratie? Ik kan in een heel groot deel meegaan. Er staan meet-and-shares in, het uitdelen van ideeën. Helemaal prima. Ik vind het vreemd dat die dan één keer per jaar is. Vind ik vrij weinig. Wat de VVD betreft, houden we vaker meet-and-shares, gaan we vaker in gesprek. Maar is voor ons dus het overdragen van die zeggenschap ... Wij zijn uiteindelijk eindverantwoordelijk, dat gaat voor ons in een Nieuwe Democratie gewoon echt te ver. Wij willen ... Prima, wij willen heel graag dat burgers zich betrokken voelen. Maar we moeten het ook niet overdrijven. Er zijn ook gewoon mensen die zeggen: weet je,

ik heb een hartstikke drukke baan. Ik heb gestemd en ik wil dat deze mensen nu voor ons gaan doen wat ze moeten doen. En als het me niet bevalt, dan stem ik over vier jaar wat anders. Dus je kan mensen niet dwingen om van de bank af te komen. Sommige mensen zijn gewoon tevreden. Die doen ook niet mee, want die vinden het gewoon allemaal prima. Die hoor je niet. Dus het positieve geluid krijg je niet mee. Dus eigenlijk is de conclusie van de VVD: meepraten, echt heel erg welkom. Graag. Zorg ervoor dat er nog meer mensen op de tribunes zitten, die hun mening laten weten, die gehoor bij ons vinden, die bij ons op maandagavond langskomen, die op donderdag er zijn, die ons mailen; allemaal prima. Maar uiteindelijk maken wij als partijen en als raadsleden onze afweging en dan wordt er gestemd. En die stemming vindt plaats op wat de hele bevolking, alle Haarlemmers hebben kunnen doen één keer per vier jaar. En dat is gewoon het allerbelangrijkst wat de VVD betreft. Het onderwerp is inderdaad niet zwart-wit. Maar ik denk dat we heel goed in ogeschouw moeten houden dat we niet ... omdat er geluiden zijn, dat het allemaal in de democratie: oh, het is allemaal zo erg, mensen hebben geen vertrouwen. Dat we dan maar onze zeggenschap overboord gaan gooien en gaan kijken welke mensen het dan willen gaan doen. Want we zitten hier ook met allemaal mensen die van de stad houden en die hebben gedacht: ik wil ook iets gaan betekenen voor de stad. Weet je wat? Ik ga me inzetten. En dat kan iedere Haarlemmer doen; die kan zich ook aansluiten. En die zou hier over vier jaar ook kunnen zitten. En dan mag die de afweging maken.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Klein puntje van de orde. Ik begrijp heel goed dat bij het onderwerp Nieuwe Democratie het verleidelijk is, ook vanuit de publieke tribune, om af en toe een beetje rumoerig mee te doen. Het geeft wel enig overlast, dus ik zou u vragen om daarin vooral te beperken. Dank u wel. Termijn. Mevrouw Sterenberg, ik wilde u ook nog waarschuwen: u gaat redelijk snel door uw tijd heen. U heeft nog een minuut of zes, maar dat u het weet voor de volgende ronde. Heel goed. Ik ga zo het rijtje af. Mevrouw Verhoeff, PvdA. Gaat uw gang, termijn.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Ik kijk gelijk even hoeveel tijd ... Oh, dat valt reuze mee. Ik ben eigenlijk heel ... Of wij als PvdA zijn heel blij met deze notitie. Er staat gelukkig nog niet heel veel vast, maar er is wel een ambitieus programma neergelegd waar in staat wie wel en niet allemaal betrokken kunnen worden. Maar kunnen worden wil niet zeggen dat een ander die niet genoemd is, niet betrokken kan worden. Dat is het mooie van de openheid van een programma. Dat je ook met mensen die je dan in begin 2019 bij elkaar haalt nog tot ideeën kan komen en dat je ook anderen zou kunnen betrekken. Ik heb nog even goed gezocht of de wijkraden inderdaad niet genoemd worden; ik vind dat ze juist als één van de voorbeelden genoemd worden en dat positieve, actieve mensen, die moet je zeker proberen overal bij te blijven betrekken. Of dat nou altijd in dezelfde rol, of in een betere of een andere rol; daar zien we dan vanzelf hoe die initiatieven gaan lopen. Er zijn ook zaken, die moeten we zeker niet aan iedereen ... Of iedereen, aan een groep bevoegdheden overdragen. Daar moet je heel secuur over nadenken. Daarom is het denk ik ook goed dat er gemengde werkgroepen worden voorgesteld waarin zowel raadsleden, die dat grotere perspectief dan ook zelf mee moeten nemen in die discussies, naar voren wordt gebracht. Ik denk wel, om maar even het voorbeeld wat hier al over tafel ging ... Als je gewoon weet als gemeente: er moet toch wat gebeuren aan extra groen, speelplekken, en je weet dat dat gewoon in die wijk moet worden ingepast, dat mensen die uit zo'n buurt daarover mee willen denken, dat je best een budget mee kan geven en dat ze er slim mee omgaan. Maar zorg dat je de randvoorwaarden helder hebt. Kun je dat met loten doen? Nou, dat zou best eens kunnen. Misschien zijn er ook andere voorbeeld. Maar geef mensen wel het idee dat daar waar ze over uitgenodigd worden om mee te praten, dat ze daar dan ook echt iets over te zeggen hebben binnen de grenzen die daarvoor staan. De PvdA wil graag dingen uitproberen. Dus we horen graag wat er in de stad leeft. Dat horen we ... Ik had eigenlijk gehoopt ... Ik vond het leuk dat veel mensen '...' maar ik vind het nog prettiger om de uitnodiging te volgen die de wethouder heeft gegeven: wat anders dan hier staat, stippeltje, stippeltje. Dus niet alleen maar: wij

hebben met het ambtelijk apparaat als bestuur gekeken wat kan er? Nee, wij willen met de mensen in gesprek, dus met deze raadscommissie als eerste, en ook met de stad daarna waar wij ook weer bij betrokken zijn om te kijken van wat kan er allemaal nog? En dat is eigenlijk wat wij eigenlijk heel graag onderschrijven. En wij willen dus ook gewoon meedoen.

De voorzitter: U had nog een interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: U zei, mevrouw Verhoeff, als eerste met deze commissie. Als eerste binnen het stadhuis van de raadsleden, dat klopt. Maar als u het stuk leest, dan is er toch, en mevrouw Sterenberg zei het al, een heel proces gaande. En dan is het niet zo dat wij als eerste, maar ergens juist als laatste in het proces meegenomen worden. Weliswaar als eerste commissie, maar kunt u het woord eerste even toelichten?

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, gaat uw gang.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Eigenlijk heeft u dat zelf al gedaan, want natuurlijk, dit is nu het programma zoals het hier voorligt en wij voor het eerst er over na gaan denken. En in mijn verhaal passend zijn wij de eersten die dit nu zeg maar beslis... Gaan denken van: is dit een weg die wij willen inslaan? Ook als bestuur, willen we een stukje van onze bevoegdheden mandateren aan bevolkingsgroepen of misschien is het wel een groepje ondernemers die niet eens in Haarlem wonen? Kan ik me ook iets bij voorstellen. Dat bedoel ik met eerste. Dat het voor het eerst over nage... Nee, ik heb ten eerste het stuk goed gelezen en ik heb ook nog een aardig herinnering, waarin ook gewoon al staat dat we al een keer een lotinginitiatief hebben gehad. Dat we ook andere manieren ... En ook de participatietrajecten die worden aangehaald: misschien moet je dat wel gewoon meenemen. Hoe kunnen we onze participatie op bepaalde dingen ook verbeteren die in bepaalde wijken of over wijken heen spelen, ook al blijft het onze bevoegdheid? Ook daar kun je op een misschien wat nieuwere manier mee omgaan dan we tot nu toe gewend zijn. Dat zouden wij heel erg ...

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, ik ga u even onderbreken. U heeft een interruptie van mevrouw Sterenberg. Mevrouw Sterenberg, VVD, gaat uw gang.

Mevrouw Sterenberg: Ja, het verbeteren van participatietrajecten is geen Nieuwe Democratie; is gewoon werk goed doen. Maar u zegt: voor het eerst. Maar vindt u dan de term programmacontract heel erg open staan? Meestal als er een contract ligt, programmacontract, dan is iets behoorlijk gesloten.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Het woordje eerst ... Ik ga nog heel goed nadenken of ik ooit het woordje eerst wil gebruiken. Volgens mij is dat niet de essentie van mijn verhaal. Maar als u dat belangrijk vindt, wil ik dat woordje eerst wel even terugtrekken, hoor. Het woord contract suggereert inderdaad wel dat iets vastligt, maar misschien moet je ook wel elke keer ... Of het dan een contract heet of een overeenkomst of gewoon een spelregeldocument, ook daar kunnen we het over hebben. Maar ... dus ook weten: waar heb ik dus ook het recht dadelijk om ook mee te beslissen en waar mag ik mee denken? Want dat zijn twee heel verschillende dingen. Allebei belangrijk.

De voorzitter: De heer IJsbrandy, u had ook een interruptie. Hart voor Haarlem, gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Ja, bent u het dan met mij eens dat er nou juist niet in staat? Het is een totaal vrijblijvend stuk waar eigenlijk alle tooltjes uit de veranderkunde over de stad worden uitgestort zonder dat er eigenlijk enige structuur in zit over wie over wat gaat meepraten, eigenlijk.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Ja, dat is nou net iets als je een startnotitie schrijft, dan is het dus juist dat je de ruimte geeft om die spelregels te gaan opstellen. Laten we zeggen, u zou mij hier in ieder geval heel hard horen protesteren als er nu een stuk van het college had gelegen waar precies in staat wie wat zou mogen. Dat ik denk: nou, dat is oude democratie. Had ook wat, maar niet meer in deze tijd.

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem. Ook interruptie.

De heer Aynan: Ja, naar mevrouw Verhoeff toe: contracten zijn tegenwoordig zo flexibel, dus dat zegt ook niks meer.

De voorzitter: Ik proef een statement, geen vraag. Maar goed, u mag reageren.

De heer Aynan: Bent u het daarmee eens?

Mevrouw Verhoeff: Nou, niet in alle gevallen. Ik ben getrouwd: dat is ook een contract en ik wilde het houden zo.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Garretsen, ik zag ... Had u ook een interruptie? Uw termijn? Mevrouw Verhoeff, bent u klaar? U was klaar. De heer Garretsen, SP, gaat uw gang. Termijn.

De heer Garretsen: Ja, ik heb om te beginnen die nota van een jaar geleden Stand van zaken overheidsparticipatie nog eens een keer doorgelezen. En dan wou ik beginnen met een citaat uit die nota. Staat onder het kopje de netwerkambtenaar: van ambtenaren die kijken naar belemmeringen moeten we gaan binnen het beleid naar ambtenaren die kijken naar mogelijkheden binnen het beleid. En het samenwerken met de stad en de overgang van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving vraagt nadrukkelijk om een samenwerkingsvorm waarbij de gemeente faciliteert. Eerst wil ik toch wat zeggen over die verzorgingsstaat. Er staat dus eigenlijk: de verzorgingsstaat is er straks niet meer, dus meer participatie. Nou, dat vindt de SP echt onzin. Juist de verzorgingsstaat gaf mensen veel gelegenheid om mee te doen aan de participatie. De 24-uurseconomie belemmert dat nu tegenwoordig; zelfs op zondag moeten mensen hun tijd verdoen met winkelen in plaats van met participeren. Voetbal. Of hockeyen. Participatie is niet zonder voetangels en klemmen. Neem het buurtinitiatief om het nieuwe Kerksplein te vergroenen. Daarbij dacht de gemeente meer in belemmeringen dan in kansen. Het initiatief heeft de raad niet bereikt; dat is heel jammer want de SP is er heel enthousiast over. Neem het Heksenbos op de Planetenlaan ombouwen tot een kinderdagverblijf. Dit initiatief werd wel door de gemeente omarmd, maar wat bleek: de buurt was tegen. Er was en is daar sprake van een belangentegenstelling. De gemeente was zich daar niet van bewust met alle heisa van dien. Participatie moet dicht bij de mensen maar wel democratisch worden georganiseerd. Wie weet beter wat er in de buurten speelt dan de gemeente zelf? Dat zijn de wijkraden. Maar ook daar gaat wel eens wat mis. Een paar tegenstanders in de buurt van de Zaanenlaan roepen zichzelf opeens uit tot wijkraad om de kermis te laten verdwijnen. De raad heeft het bewonersinitiatief om de Engelandlaan veiliger te maken unaniem omarmd. Maar wie werkte tegen? Wie was het er niet mee eens? Juist ja: de wijkraad. Met de gemeente waren namelijk al andere afspraken gemaakt. En wat is dan de conclusie? Dat er vaak sprake is van

belangentegenstelling. En deze notitie noemt een aantal voorbeelden. Wat mij het meeste aanspreekt is het initiatief van de Stem van West en West Begroot. Dat is een initiatief van de stadsdeelraad Amsterdam. En die stadsdeelraad heeft geld gegeven aan tientallen buurtinitiatieven, maar deze stadsdeelraad is wel democratisch gekozen; is dus democratisch gelegitimeerd en kan dus legitiem belangen afwegen. En die belangenafweging en dat op een democratische gelegitimeerde wijze belastinggeld moet worden uitgegeven, dat is voor de SP het kernpunt.

De voorzitter: Dank u wel. Wie termijn? De heer Berkhout, GroenLinks. Nee, ik ga ... Nee, beurt vergaan.

De heer Aynan: Is dit de Nieuwe Democratie, voorzitter?

De voorzitter: Dit is de Nieuwe Democratie.

De heer Berkhout: Ik vind het eigenlijk wel heel leuk om over dit onderwerp te spreken en in alle breedte van het onderwerp, dus ook met alle kritische kanttekeningen die hier ook over tafel gaan. Want het is een gevoelig onderwerp. De hele opsomming die de heer Garretsen net geeft, zijn allemaal herkenbare punten. De opmerkingen die ook mevrouw Sterenberg plaatst, van houd je nou eens eerst bij die basis, met die participatie bezig. Ja, staat er volgens mij ook in. Maar tuurlijk, begin bij die basis. Maar volgens mij nodigt dit onderwerp juist ook uit om breder te kijken over dat scheidsveld tussen de representatieve democratie die wij hier uitvoeren, en die participatiedemocratie, die wij ook een warm hart toedragen. De initiatieven van onderop die we ook soms heel mooi vinden; de kennis die in de stad zit die we ook graag willen benutten. Dus volgens mij: daar roept dit stuk toe op. Ik weet nog, we hebben eigenlijk twee maanden terug samen met de heer Aynan nog een paar keer om de tafel gezeten van wij zouden een raadsmarkt over dit onderwerp organiseren. Maar we kwamen erachter dat dit onderwerp zo breed is, dat het eigenlijk niet kan om eerst een raadsmarkt te beginnen zonder dat je eerst een startdocument hebt. En nu hebben we een startdocument, zegt iedereen: ja, we hadden eerder betrokken willen worden. Dus wat dat betreft kun je nooit ergens tijdig ... Nou, niet iedereen. Kan je nooit op tijd insteken. Daarnaast, het is een continuering van het vorige programma met een sausje Nieuwe Democratie in plaats van overheidsparticipatie met een sausje coalitieprogramma. Maar het is ook gewoon een nieuwe start van een periode waarin het volgens mij aan deze raad is, en dat lees ik heel duidelijk in dit stuk ook: wat willen wij? Dit is wat het college gaat uitvoeren; kan je het mee oneens zijn, kan je het mee eens zijn. Maar volgens mij, de belangrijkste discussie hier vanavond is: wat willen wij? Willen wij ruimte geven met zijn allen? Zeggen van: nou, wij willen dat gesprek wel aan. Denk ik niet dat we nou hier in die beperkte spreektijd dat allemaal op gaan lossen, want volgens mij zitten onze uitgangspunten of onze ideeën misschien nog verder van elkaar, of hebben we daar meer tijd voor nodig. Maar dat je dat gesprek wilt voeren, en dat je dan op een gegeven moment op een punt komt van: ja, ik denk wel dat het goed is om eens te kijken naar die rol van die raad als het gaat om bedienen wij nog de mensen namens wie wij denken te spreken? De verkiezingen laten zien dat je iets boven 50% procent stemmen haalt, maar in bepaalde wijken is dat veel lager. Daar zijn mensen permanent misschien wel het vertrouwen kwijt. Dat is iets om serieus te nemen. Trekken wij nog jongeren aan of trekken wij alleen maar the usual suspects aan op de tribunes, die komen inspreken? Is dat iets om je zorgen over te maken? Dat zou zo maar kunnen. Hebben wij een Haarlems Dagblad waar we heel trots op moeten zijn, dat die nog een stukje in de krant schrijven over wat wij hier doen? Dat denk ik wel; andere gemeentes hebben die luxe niet. Bedienen we daarmee alle mensen in Haarlem? Nee, denk het niet. Niet iedereen heeft meer een abonnement. Dus hoe communiceer je? Hoe laat je zien wat je doet? Dat zijn allemaal issues die onze raad, niets een de 39 mensen hier aangaan. En volgens mij, ik lees deze startnotitie over dit onderwerp zo als een uitnodiging van: raad, ga die discussie met jezelf

aan. En dat zou ik ook heel graag hier ook op tafel willen leggen. Want volgens mij, mijn oproep zou zijn, dat we daar een moment voor moeten prikken om dat samen ook eens te gaan bespreken.

De voorzitter: Mijnheer Berkhout, ik ga u even onderbreken. Tenminste, de heer Smit doet dat. OPH, gaat uw gang.

De heer Smit: U zegt: ga die discussie met jezelf aan. Ja. Maar om het woord contract maar weer te gebruiken en om het stuk wat we hier voor hebben liggen dan toch even in ogenschouw te nemen: op het moment dat er een wagen, een trein gaat rijden is het denk ik wel leuk als wij ergens op het perron een discussie met elkaar aangaan, maar die trein is dan weg. Dus de vraag is: zitten we in die trein? Leg dat eens uit, of u het gevoel heeft of u in die trein zit.

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Ja, ik denk dat u het gevoel heeft dat u nog op het perron staat. Maar ik zou u echt willen uitnodigen, ik wil die hand uit die treincoupé wel om u naar binnen te sleuren. Want die trein is echt nog niet op volle stoom. Die is misschien ... Maar hij was wel al gaande vorige periode. En dat is goed ook: er is van alles al aan de gang, in werking gezet. Daar was u ook bij: volgens mij zit u al lang in die trein. Volgens mij zit u al lang in de trein.

De voorzitter: De heer Berkhout, u heeft nog twee interrupties. Eerst van ... Hetzelfde, oké. Dan mevrouw Leitner, D66.

Mevrouw Leitner: Ja, mooi verhaal, mijnheer Berkhout. Zeg ik inderdaad van deze startnotitie nodigt uit tot een discussie. We hebben samen aan tafel gezeten om een coalitieakkoord te maken. Kunt u hier even aangeven wat de ambities zijn van GroenLinks dan op dit gebied?

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Ik was nog niet klaar met mijn stuk. Dus dit was een beetje de context. Misschien verloor ik mij een beetje zelf in het enthousiasme over dit onderwerp. Maar eventjes ... Ik wil wel wat punten meegeven. En een belangrijke die ik vind ... Volgens mij, de raad kan naar zijn eigen rol kijken. Ik denk dat ambtenaren ... De heer Garretsen gaf net al aan: een ambtenaar zal een andere rol aannemen, meer faciliterend. Dus het zou gek ... Dus één aanbeveling is bijvoorbeeld: het zou gek zijn als, en ook het college heeft ... Kan hier een ander benaderbare rol in gaan spelen in de toekomst. Als die partijen dat separaat van elkaar gaan doen: ambtenaren, raad en college. Ik denk dat we samen dat pad bewandelen, dus ... En dat het ook wel eens handig kan zijn om van elkaar te weten wat we doen. Nou ga ik dat zelf persoonlijk al uitvinden de komende periode. Maar dat lijkt verstandig. Want je werkt aan een mooier Haarlem.

Mevrouw Leitner: Komt het ons even vertellen, dan.

De voorzitter: Mevrouw Leitner.

De heer Berkhout: Ja, ga ik zeker doen. Nee, maar je hebt wel allemaal hetzelfde doel: je werkt aan een mooier Haarlem, maar soms doe je dat los van elkaar. Dus dat is een tip. Dus volgens mij moet je dat samen insteken. Maar dan een punten voor de discussie. En volgens mij is dat een hele logische en is die al vaker omarmd hier ook: ga eropuit als raad. Ga op locatie vergaderen. Zorg ervoor dat deze ... Dit stadhuis is soms

ook vaak een stolp, waarbij mensen in bepaalde mensen letterlijk die afstand niet kunnen overbruggen. Dus wat mij betreft is volgens mij ... Ik zou heel graag zien dat wij in 2019 eens een keer een commissievergadering of een keer een raadsvergadering ergens in de stad doen, ergens buiten dit stadhuis. Gewoon heel concreet.

De voorzitter: De heer Garretsen, SP. Interruptie.

De heer Garretsen: Ja, maar dit is eerder in de raad besproken; wij hebben dat omarmd in meerderheid. Dus dan zeg ik aan de leider van de raad: zorg dat het er komt. Geef het presidium de opdracht van: datum prikken. En als de agenda gaat over Schalkwijk, dan is het Schalkwijk.

De voorzitter: Heren, heren. Mijnheer Berkhout gaat ... De heer Smit, OPH. Ja, ook een interruptie.

De heer Smit: Aanvullend op de heer Garretsen: er waren ambtelijke problemen die het tegengehouden hebben dat wij op locatie gingen. Want dan kon er niet meer goed een gespreksverslag gemaakt worden; er waren geen microfoons. Om u weer aan te geven dat de raad heel veel wil, hoor.

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Volgens mij is dat overkomelijk.

De voorzitter: U was klaar met uw ...

De heer Aynan: Ik heb het praktijkvoorbeeld van de vierde macht.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, u wilt uw termijn? Oké. De heer Berkhout gaat verder.

De heer Berkhout: Mijnheer de voorzitter. En dan een andere interessante, en dat is er eentje ... Volgens mij zijn wij daar door ... Misschien zijn meerdere partijen daarvoor benaderd, om een spreekuur te houden in de wijken. En dat zou er eentje kunnen zijn die je puur partijpolitiek insteekt, dat je gewoon zelf als partij langsgaat. Het zou er ook eentje kunnen zijn ... In dit geval was het DOK en die zitten tegenwoordig in een oud schoolgebouw in Parkwijk. En die zeiden van: joh, ons gebouw staat ter beschikking voor jullie om het spreekuur hier te houden. Nou, dat zou iets kunnen zijn wat je per partij doet; misschien doen sommige partijen dat heel voortvarend. Ik zou het iets vinden wat misschien wel al onze partijen aangaat.

De voorzitter: Dat lokt een aantal reacties uit. Ik zag de heer Smit als eerste.

De heer Smit: Zelfs beschikbaar voor een commissievergadering.

De heer Berkhout: Kijk, nu kunnen we dingen gaan regelen.

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ik vind het heel mooi dat GroenLinks dit met ons deelt, want we hebben van DOK niks gehoord.

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Nou, bij dezen. U bent ook welkom.

De voorzitter: Kijk, dat schiet lekker op. De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik vind het natuurlijk een prachtig idee om een spreekuur te houden in een wijk. Maar ja, dan komen we er misschien in die wijk, want er zijn geloof ik 33 wijken, één keer per jaar. En het lijkt mij beter dat er op wijkniveau een instantie is die ook beslissingsbevoegdheid heeft, die zelf die spreekuren kan houden. Dan zijn ze dichterbij de burger; ze zijn gewoon doorlopend aanspreekbaar. Ik zie u knikken, dus dat vindt u geen onzin wat ik zeg.

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Nou, ik luisterde aandachtig. Nee, in algemene zin: je moet ergens beginnen. En volgens mij is dit een hele mooie stap om mee te beginnen. En als het zijn vruchten afwerpt, dan kan het uiteindelijk worden zoals u dat zegt: dat dat spreekuur er wekelijks is in die wijk. Dan hoeven wij dat niet te doen eens.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, PvdA. Interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw Verhoeff: Mijnheer Berkhout, bent u het ons eens dat eigenlijk wat u nu doet gewoon stippeltjes invullen is? Van wat nog meer? En dat dat niet uitsluit dat je bevoegdheden aan bepaalde groepen of aan een wijkraad of wat anders geeft. Wij zijn ook uitgenodigd en ik weet dat ze ook gelukkig op meerdere plaatsen dan alleen in Parkwijk zitten. Wij vinden het een goed idee om het gezamenlijk te organiseren, want dan is het voor mensen veel makkelijker om te komen; en de kans dat ze komen is waarschijnlijk ook veel groter als dat daar slechts één partij zit.

De voorzitter: De heer Berkhout. Nog een interruptie van mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, dank u wel. Ja, gewoon een vraag: vindt u ... VVD voorstander spreekuur; heel goed, zoals gezegd. In gesprek gaan met mensen, naar mensen luisteren. Maar vindt u dat nu de stempel Nieuwe Democratie dan of is dat gewoon open staan voor de geluiden van de stad zoals we dat eigenlijk altijd al moeten doen? Of klink... Ja, nou, ik hoor hier iemand fluisteren: het klinkt leuk. Kijk, het klinkt natuurlijk allemaal leuk en hip, Nieuwe Democratie. Maar als dat het is, moeten we het dan Nieuwe Democratie noemen of moeten we gewoon gaan zeggen: we gaan als raad gewoon beter in gesprek met de stad?

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Ik hoor dat u wat weerstand heeft bij de titel Nieuwe Democratie, dus ik probeer het een beetje af te ... Volgens mij is het vooral: geef het een kans. Dit is één onderdeel. Misschien zou dit het standaardarsenaal moeten zijn van elke partij of elk raadslid, dat ie dat doet. Ik merk in de praktijk dat dat lastig is, dat we dat allemaal lastig vinden. Dat we vaak toch hier zitten in onze commissie, in onze vergaderingen, in onze fractievergadering en dat daar de mensen die ons weten te vinden, weten ons heel goed te vinden. En sommige mensen niet. Dus wat dat betreft zou ik het vernieuwend vinden als we dat de komende jaren anders gaan doen. U zegt van: Nieuwe Democratie is misschien wel een pompeuze titel, als ik u dat hoor zeggen. Kan. Ik vond overheidsparticipatie een dodelijk saaie titel. Dus ja.

De voorzitter: Nog een vervolgvraag, mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Nou, ik vind het geen rare titel. Ik vind het ... het hoort geen Nieuwe Democratie te zijn: we horen gewoon altijd te luisteren naar wat inwoners te zeggen hebben. We horen altijd als gemeente goede

participatietrajecten uit te voeren. Het enige wat ook in een onderwerp als deze verscholen zit, is dat wij als raad democratisch gekozen, ook bevoegdheden gaan afstaan. En het risico wat ik zie is dat we onder het sausje Nieuwe Democratie ... Klinkt allemaal heel leuk. Wie kan er op tegen zijn? Wie mag er op tegen zijn? Want dan ga je iedereen over je heen krijgen. Maar dat we onder dat sausje eigenlijk onze eigen bevoegdheden aan het wegstoppen zijn puur omdat we denken dat we op een trend in moeten gaan. Terwijl wat wij eigenlijk dus willen, is gewoon beter in gesprek gaan met mensen; beter weten wat ze willen ...

De voorzitter: Kunt u richting een vraag gaan, mevrouw Sterenberg?

Mevrouw Sterenberg: ... en de deur openzetten. Herkent u dat?

De voorzitter: Mijnheer Berkhout, herkent u dat?

De heer Berkhout: Nou, ik herken in u een lichte zorg daarvoor. Maar dat is volgens mij precies waar ik mee begon: het spanningsveld tussen die representatieve democratie en die participatiedemocratie. En het is niet dat we opeens vanaf morgen zeggenschap overdragen, of tekenen bij het kruisje en dat is het. Volgens mij, daar moet je dus juist het gesprek over aangaan. Waar kan dat, waar kan dat niet? Wat zijn de kaders waarbij je moet zeggen: nee, dit is stadsbreed. Dit kan je niet delegeren. Maar is er groen in de wijken ... Een buurt heeft daar veel beter zicht op dan die ambtenaar in dat stadhuis: misschien kan je dat permanent wel aan die buurt overdragen. Maar dat gesprek ga je aan. En daar is dit de basis voor.

De voorzitter: Nog een korte laatste vraag, mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Ja, en denkt u niet dat door dat gesprek ook weer allemaal teleurgestelde Haarlemmers gaat krijgen die dachten dat ze het voor het zeggen mochten gaan hebben; die dachten nu gaan we zo'n Domus Plus tegenhouden; die dachten nu gaan we zorgen voor dit want wij mogen meepraten en we hebben het nu voor het zeggen. En dan blijkt dat als zeg maar puntje bij paaltje komt, dat het dan toch niet zo is.

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Nou, ik vind u iets somber aangelegd daarin. Maar ik snap wel ... Want wat u zegt eigenlijk: doe aan verwachtingsmanagement. Stel heldere kaders en biedt duidelijkheid op dit vlak. Want als je mensen de schijn geeft van dat ze daarover mogen beslissen, en dat blijkt niet zo te zijn, ben je ze kwijt. En dat is een heel duidelijk signaal; dat moet ook echt. Dat ben ik volledig met u eens.

De voorzitter: Ik zag nog een interruptie van de heer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Mijnheer Berkhout, we hebben dit toch allemaal. Ik noem het een beetje retropolitiek: we hebben de klankbordgroepen; we hebben de wijkwethouders; we hebben ook de wijkraden; burgerinitiatieven. En waar ik eigenlijk mijn vraag bij stel: desondanks dit alles is de burger ... vindt hij zich niet gehoord. De vraag is natuurlijk: hoe komt dat? Waar ligt dat aan? Kijk, en nou hebben we een basisstuk en daar komt een vervolg op. Dan is mijn vraag daar ook bij: wie heeft dat gemaakt? Zijn die burgers daar ook bij betrokken?

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Ja, volgens mij het vervolgtraject, daar komt dan uw vraag uit, eigenlijk. Van hoe gaat dat verder? Volgens mij, dit is een basis. En volgens mij komt er in de maand januari een heel gesprek met de stad

en daar worden die ook bij betrokken. Maar misschien ook wel, volgens mij heb ik dat ook tijdens de verkiezingen wel eens een keer gezegd: complimenten naar Trots hoe zij af en toe wel de burgers weten te bereiken. En volgens mij mede dankzij Trots staat hier ook weer die meet-and-share met die wijkraden in. Dus sommige dingen doen we ook heel goed; moeten we gewoon blijven doen.

De voorzitter: De heer Garretsen nog een interruptie, SP.

De heer Garretsen: Ja, het stuk heet niet voor niets Nieuwe Democratie en het heet gelukkig geen Nieuwe Participatie. U zei zelf ook al dat u democratie een veel beter woord vindt. Maar vindt u dan ook niet dat het een doelstelling van ons zijn om de beslissingsbevoegdheid – met beslissingsbevoegdheid gaat het ook vaak om geld en het afwegen van belangen – dat die dichterbij de burger moet komen? Dat wij niet hier in de centrale stad moeten beslissen, maar dat dat op decentraal niveau ook beslissingsbevoegdheid moet komen? Dat dat een doelstelling zou moeten ...

De voorzitter: De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Ja, dit is nou precies een interessant onderwerp om te kijken hoe je dat doet, hoe je dat pad ingaat; waar dat kan en waar dat niet kan. Zeg maar bij de Stadskweektuinen hebben we zo'n proef gedraaid. Kijk hoe je die beslissingsbevoegdheid daar neer kan leggen. Dat is ook iets waar je moet gaan experimenteren, denk ik. Maar dat gaan we niet nu in deze commissie oplossen. Maar ik denk dat dit wel de kans biedt om daar de komende jaren het gesprek over aan te gaan.

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie, de heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem. Gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Ja, we praten veel over wijken, wijkraden en beslissingsbevoegdheid, et cetera. Weet u hoeveel van het budget van Haarlem, van de begroting, bestemd is voor de taakvelden die direct aan wijken te koppelen zijn in 2019?

De heer Berkhout: Zou ik niet weten.

De heer IJsbrandy: Nou, dat is ongeveer een half procent. Het gaat om 2-3 miljoen wat gealloceerd is aan de vijf taakvelden die aan een wijk hangen. Alle andere taakvelden en al het andere geld gaat allemaal over overkoepelende thema's waar je natuurlijk ook wel goed de burgers bij kan betrekken. Maar dit is gewoon niet wijkspecifiek. Dus laten we niet het idee hebben dat we met wijkraden heel oplossen van wat we met zijn allen aan het managen zijn hier in deze gemeente.

De voorzitter: Ik hoor ook een statement. U mag reageren, maar ik zou zeggen: vervolg ook het statement in uw termijn. En volgens mij was u klaar. Nee, nog steeds niet. Mijnheer Berkhout, gaat u verder met uw laatste puntjes.

De heer Berkhout: Was niet door mij, hoor. Ik werd heel veel geïnterrupteerd. Ik wilde nog een paar puntjes noemen. Ik vind het wel leuk, hoor, om de discussie aan te gaan. Ik kan nog lekker een kwartier door, trouwens. Oh nee, toch niet. Dat is ook weer die democratie. Nee, wij zijn wel heel erg voor: ga de komende jaren hiermee experimenteren en doe dat ook met een aantal concrete projecten. Persoonlijk ben ik wel gecharmeerd van dat idee van die coöperatieve wijkraad, zoals de inspreker dat aangaf. Kijk hoe dat werkt in Groningen en kijk of je dat ergens kan kopiëren hier in Haarlem. Het lijkt me gewoon interessant om eens een proef mee te draaien. En als het mislukt, dat is helemaal niet erg. Sterker nog: experimenten zijn er soms ook

om de mist in te gaan. Daar kan je misschien soms nog wel meer van leren. En dan was er nog één punt waarbij ik wel dacht: dat zie ik eigenlijk niet terug. We hebben in het coalitieprogramma ook gezegd: als het om initiatieven uit de stad gaat zouden we die ook graag willen faciliteren door ruimtes ter beschikking te stellen, en zo'n makelaarspunt eigenlijk in het leven te roepen. Want veel gebouwen staan 's avonds leeg. En die zouden daar mooi voor kunnen dienen. En zo faciliteer je ook initiatieven van onderop, en ik zag dat even niet terug in het stuk. Dus dat vond ik wel heel interessant. Dat was het eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nu naar de heer Aynan, Jouw Haarlem. Gaat uw gang, termijn.

De heer Aynan: Dank u wel. Nou ja, ook een rijdende trein stopt regelmatig en het liefst nog vaker dan vier jaar. Voorzitter, het betreft hier een startnotitie en het woord zegt het al: het is een schets, een voorzet en zo lees ik het in ieder geval. Er worden een aantal schoten voor de boeg gegeven met drie uitgangspunten die wel helder zijn en die als pijlers voor de Nieuwe Democratie moeten dienen. En laten we niet over het woord vallen: Nieuwe Democratie, participatief, wat dan ook. Volgens mij hebben we het allemaal over hetzelfde: naar iets nieuws. De drie pijlers: ten eerste een betere dialoog tussen de burgers en de gemeente; ten tweede gebruikmaken initiatieven in de stad; en ten slotte een verandering van gedrag van ambtenaren en bestuurders. Dat lijkt mij qua uitdaging de grootste. Al deze punten sluiten trouwens mooi aan bij het speerpunt van Jouw Haarlem: een dienstbare gemeente. En dat herken ik ook terug in het stuk. We moeten ons echter echt heel erg realiseren geen halleluja-verhaal is. Het is wat ons betreft juist echt heel hard werken, harder dan nu. Want nu is het van ja, als je een initiatief hebt of wat dan ook, of je gaat naar de ambtenarij, of naar de gemeenteraad: dit is harder werken voor ons allemaal. Ook omdat het een nieuwe manier van werken is. Een grote uitdaging om groepen te bereiken die nu al niet meedoen. En het risico dat ze de Nieuwe Democratie de rug zullen toekeren is echt gewoon levensgroot. En toevallig heeft de Staatscommissie-Remkes vandaag een tussenrapportage uitgebracht waarin geconcludeerd wordt dat de afstand tussen burger en politiek groot is, en dat vooral lager opgeleiden zich niet meer herkennen in hun vertegenwoordigers. Nou, dat risico, daar hebben wij gewoon mee te dealen. Dat is een harde werkelijkheid waar ook wij mee te maken hebben. En wat de risico's van de participatiesamenleving betreft, wijs ik u graag op een artikel van Evelien Tonkens, hoogleraar Burgerschap, geloof ik, waarin ze rept over vijf misvattingen over de participatiesamenleving. Heel verhelderend. En daarin benoemt ze dus die vijf risico's, waarvan ikzelf de grootste vind dat degenen die zich niet gehoord voelen, dat die definitief afhaken. Dus goed dat we ook in de notitie op zoek gaan naar een nieuwe werkwijze om deze groepen er expliciet bij te betrekken – of dat nou nieuwe Haarlemmers zijn of jongeren. En daar wil ik graag over meedenken. Of het nou in een werkgroep is, of een andere vorm: dat zien we dan wel. En wijkbewoners laten beslissen over het wijkbudget, dat vinden wij ook een heel goed idee. Waarom moest het nou moeizaam gaan bij de herinrichting van De Dijk in Spaarndam? De Jan Gijsenkade? Dus dat zijn dingen die je echt gewoon als raad vrij kunt laten. Geef dat alsjeblieft aan de wijkbewoners met een budget erbij. Daar hoeven wij niet over mee te beslissen. Dus meepraten, meedenken en meebeslissen aan de wijkbewoners, inderdaad binnen de kaders die we zelf meegeven. En dan, voorzitter, die participatiesamenleving gaat natuurlijk niet alleen over de samenleving, maar je hebt ook een participerende overheid. Daar zijn boeken over geschreven, wat de risico's daarvan zijn, maar ook de kansen: een brede kijk, maatwerk in plaats van ad-hoc handelen, en de verschillen mogelijk maken binnen – en dat is heel belangrijk – rechtsgelijkheid. Dat het niet zomaar ... Dat je ook groepen niet tegen elkaar opzet. Dat is de uitdaging die wij de komende maanden met zijn allen aangaan. Volgens mij is het prima om er samen met de stad, met de raad, met het college over na te denken. Die risico's, die zien we allemaal. Maar de kansen, die moeten we ook allemaal zien. Ja, volgens mij moeten we gewoon aan de slag met deze nieuwe manier van werken.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zoek iemand voor een termijn. Ja, de heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem. Gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Ja, graag. Dank u, voorzitter. Ja, Hart voor Haarlem wil het iets bestuurlijker insteken. Dat wil zeggen: er wordt natuurlijk al heel veel gesproken over democratie, in de zin van vooral betrokkenheid, communicatie, participatie en dergelijke. Maar democratie – het woord zegt het al: het gaat uiteindelijk over het heersen door het volk – en daar zit ook de kneep. Ook in de tweede alinea van de startnotitie staat: immers, de vernieuwing van de democratie gaat over het overdragen van zeggenschap en eigenaarschap, met zoveel woorden, van de raad – en dat staat dan voor representatieve democratie – naar de Haarlemmers – dat is dan de participatieve democratie. Volgens mij zijn wij allemaal Haarlemmers, overigens, maar dat terzijde. En het slagen van het programma ligt voor een groot deel bij de ruimte die u als raad wil geven. Dus we praten hier niet over vrijblijvend elkaar beter informeren en leuk met elkaar aan de slag; nee, het gaat kennelijk in de bedoeling van het college wel degelijk over het overdragen van zeggenschap en eigenaarschap. Wij vinden die term Nieuwe Democratie ... We vallen wel over het woord; toch een beetje aanmatigend. De democratie rechtsstaat, die heeft in Nederland een lange traditie. En daar wordt natuurlijk steeds wel op geïnnoveerd. Maar je moet erg oppassen: de grote woorden dragen het bederf van de teleurstelling vaak in zich.

De voorzitter: Mijnheer IJsbrandy, u heeft een interruptie van mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Mijnheer IJsbrandy, bent u met mij eens dat ook op dorpsniveau of op wijkniveau democratisch kan worden gedacht, dus ook het democratisch spel kan worden gespeeld? Dat dat niet alleen op stadsniveau en op landsniveau, maar ook op kleinschaliger niveau?

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Uiteraard. Je kan op elk niveau natuurlijk democratische processen inrichten. Dat is vanzelfsprekend. Alleen, we hebben wel te maken met bepaalde bestuurlijke ordeningen zoals die op dit moment in Nederland functioneren. En daar kunnen we natuurlijk niet zomaar van afwijken.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Waar kijken wij hier dan af als wij zelf als raad beslissen waar we onder welke voorwaarden en geld beslissen wat kan? Dan is dat toch nog steeds binnen ons bestuurlijk rechtssysteem?

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou ja, dat ligt eraan in hoeverre dat ... hoe concreet dat uiteindelijk wordt gemaakt. Maar in mijn vervolg kom ik daar graag op terug.

De voorzitter: U had nog een interruptie, die is van de heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Als ik het goed begrijp, de discussie tussen mevrouw Verhoeff en de heer IJsbrandy, doelt u dan op de invoering van een soort deelraden?

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nee, ik doel helemaal nog niet concreet op enige vorm dan ook. Ik zeg alleen maar dat we wel over die vorm moeten nadenken, want het is niet allemaal vrijblijvend gefröbel, zeg maar. Het gaat echt

over rechtszekerheid, over juridische principes, over zaken die uiteindelijk ook bij een rechter stand kunnen houden.

De voorzitter: Nog een vervolgvraag, de heer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Zou dat dan ook kunnen betekenen, als ik daar eens een beetje een filosofie op loslaat, dat je niet alleen het wijkgeld geeft maar ook in overleg met de gemeente budget voor al die projecten die daar gelden – beheer, onderhoud, ontwikkeling – dat ze expliciet daarin meepraten, in plaats van op afstand?

De voorzitter: De heer IJsbrandy. Denk om uw microfoon.

De heer IJsbrandy: Nou nee, zo ver zou ik zeker niet willen gaan. Maar wacht u even mijn vervolg van mijn betoog af.

De voorzitter: U had ook nog een interruptie van mevrouw Leitner, D66.

Mevrouw Leitner: Ja, even een dingetje. Ik zat nog even te herkauwen op die mooie uitdrukking van u: het bederf van de teleurstelling. Als teleurstelling bederft, dan wordt iemand toch gewoon weer positief?

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nee, de uitdrukking was: grote woorden dragen het bederf van de teleurstelling in zich. Dus als je een te grote broek aantrekt, dan heb je grote kans dat je toch je doelstellingen niet gaat halen.

Mevrouw Leitner: Ik had het vermoeden dat u dat bedoelde, hoor.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog, mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Ja, we moeten dus niet vergeten waar de discussie in essentie over gaat. Dat is namelijk over het besturen van de stad Haarlem. En dat is een taak die de inwoners van de stad door middel van gemeenteraadsverkiezingen aan ons, raadsleden, wethouders, bij wet delegeren. Het besturen gaat over rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen die desnoods juridisch kunnen worden afgedwongen of juist worden betwist. Er zijn voor betrokken partijen vaak grote belangen en risico's mee gemoeid. Zie het echtpaar wat daar op de tribune zit en daar rechtstreeks door geraakt wordt. De democratische rechtsstaat is geen vrijblijvende Spielerei, waar we eens wat leuke experimentjes gaan doen. Volgens de bestaande bestuurlijke ordening in de gemeenteraad is die het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. Dus elke vorm van bestuurlijke vernieuwing zal daar een wat Hart voor Haarlem betreft getoetst moeten worden aan de vraag of de raad deze rol door deze vernieuwing beter zal kunnen uitvoeren dan daarvoor. Dus het gaat voor ons niet om het overdragen van zeggenschap maar om het verbeteren en versterken van een rol die we volgens de wet hebben. Want de representatieve democratie gaat niet verdwijnen. Ik heb daar ook in het rapport van Remkes in de vlugge lezing niks over kunnen vinden. Dus elke vorm van participatieve democratie zal altijd ondergeschikt zijn aan de representatieve democratie die we hebben in dit land. Participatieve democratie kan aanvullend zijn in de fase van planvorming, maar naar onze mening nooit beslissend. Participatieve democratie is ook geen democratie die om de gemeenteraad heen georganiseerd kunnen worden. Stads gesprekken met willekeurige burgers, bedrijven en instellingen leveren op zich geen legitieme besluitvorming op. Hart voor Haarlem is van mening dat het tegendeel op de loer ligt: stads gesprekken vinden nu al in een bonte verscheidenheid plaats.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken, mijnheer IJsbrandy. Mevrouw Verhoeff, PvdA, interruptie.

Mevrouw Verhoeff: Ja, ik heb het even laten bezinken. Besluitvorming zou niet kunnen plaatsvinden in andere gremia. Vindt u dat ook niet als wij als raad zeggen: beste mensen, binnen deze randvoorwaarden willen wij graag dat u dit uitwerkt. En als u dat binnen het budget, als één van de randvoorwaarden, kan dan mag u daar zelf over besluiten. Dan is dat toch ook heel juridisch heel rechtv... gewoon houdbaar? Dus ik begrijp niet zo waarom u zo schel als tegenstelling zegt dat het niet houdbaar is.

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Natuurlijk, die verantwoordelijkheid kan gedelegeerd worden, maar in essentie rust die bij de raad. Dat is het punt, eigenlijk. Ja, ik had het over de stadsgesprekken. Risico's die daar zitten is dat ... die vinden nu al in een bonte verscheidenheid plaats. Ambtenaren en wethouders praten met burgers die zich hiertoe aanmelden. Dat kan individueel zijn of zelfbenoemde representanten van groepen uit de stad, of ze praten met ondernemers en instellingen die komen lobbyen voor hun belangen. Kenmerk van al deze gesprekken is dat zij vaak intransparant zijn, zowel voor de gemeenteraad als de stad als geheel: wat wordt hier nou precies besproken? Welke hele en halve toezeggingen worden er gedaan? Waar vinden we deze afspraken terug in beleid? Hoe en met wie wordt hierover gecommuniceerd? Hoe wordt voorkomen dat of de gemeenteraad voor voldongen feiten wordt geplaagd – want het is nu eenmaal afgesproken met de stad – of de betrokken burgers en bedrijven op het verkeerde been worden gezet omdat de gemeenteraad er toch weer net wat anders over blijkt te denken. Zie bijvoorbeeld de discussie over Schalkstad waarin dit pijnlijk duidelijk wordt: zeven jaar discussie met ondernemers, en met één pennenstreek wordt alles kennelijk weer ongedaan gemaakt. Zo bouw je geen vertrouwen op.

De voorzitter: Ja, mevrouw Verhoeff, interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw Verhoeff: Mijnheer IJsbrandy, kunt u mij uitleggen wat er dan zomaar met één pennenstreek is verdwenen? Want volgens mij staan we nog steeds met zijn allen achter Schalkstad en gaat het over bepaalde invullingen daarvan, toch? En niet of Schalkstad onderuit gaat.

De voorzitter: Voordat ik u het woord geef, mag ik wel vragen enigszins bij het onderwerp te blijven en niet een discussie over Schalkstad te beginnen? Maar u mag reageren, mijnheer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou ja, volgens de betrokken ondernemers en beleggers is het fundament toch wel een beetje onder hun plannen vandaan getrokken dus dat is toch wel iets meer dan ... Maar goed, ik wil het niet over die discussie specifiek ...

De voorzitter: Ik wil u een interruptie geven, mevrouw Verhoeff. Maar wat ik al eerder aangaf: ik wil niet een discussie over Schalkstad.

Mevrouw Verhoeff: Niet over Schalkstad. Maar u heeft nu een groep lobbyisten gehoord en nu bent u van mening dat zij het bij het rechte eind hebben?

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou ja, of zij het bij het rechte eind hebben; zij moeten hun geld erin stoppen, dus dat lijkt mij toch iets vrij fundamenteels.

De voorzitter: Bent u klaar met uw termijn? Dan is dat nog een interruptie op de heer IJsbrandy? De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik wil ook geen discussie over Schalkstad. Maar het is nou ... Nee, het gaat om belangenafweging. En die belangenafweging kwam toevallig daar aan de orde, maar het komt bij heel veel projecten aan de orde. En dat is wat wij als raad hebben gedaan: die belangenafweging. En dat er een aantal partijen zijn die een andere belangenafweging maken dan de meerderheid van de raad, dat is politiek. Niet meer en niet minder. Dus ik ben het gewoon niet met u eens.

De voorzitter: De heer Rijbroek, uw termijn.

De heer IJsbrandy: Nee, sorry, ik ben nog niet helemaal klaar. Ik begrijp dat u het er eigenlijk niet mee eens bent: u bevestigt eigenlijk alleen maar het mandaat van de raad. Dus je moet heel erg oppassen met wat voor gesprekken je onder welke condities en met welke kaders en met welke randvoorwaarden je met wie gaat houden. En dat is een beetje waar ik mij aan stoer in deze hele notitie. Het is allemaal leuk en vrijblijvend en hip, en we gaan allemaal leuke instrumentjes inzetten. Maar als je niet precies formuleert waar je het over hebt, waar je het wel en waar je het niet over mag hebben, met wie je gaat praten en wat de status is van wat daar vervolgens uitkomt – ook in relatie tot de bevoegdheden van de raad – dan ben je alleen maar verwarring en teleurstelling aan het zaaien, en zul je met je hele Nieuwe Democratie zeer weinig bereiken. Daar wou ik het even bij laten.

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek, u wilde interrumpen; u kunt ook een statement maken in uw eigen tijd.

De heer Rijbroek: Ja, ik wil het transparant houden, mijnheer IJsbrandy. Intransparantie, daar heeft u wel een punt te pakken. Want je kan burgers betrekken of wie dan ook als betrokkene, bedrijven of instanties. Maar als je niet volledig bent, intransparant, dan ga je je doel nog steeds voorbij en dan blijf je die ontevreden burger houden. Dus eigenlijk zou je in die startnotitie iets daar ook iets van een ommezwaai in het kader van die Nieuwe Democratie moeten worden opgenomen. Want daar zit ook heel veel onvrede. Dus u heeft wel een punt te pakken, intransparantie.

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek, dit is precies wat ik bedoel met een termijn en een statement maken. Maar u had nog een interruptie ook, Aynan, Jouw Haarlem, op IJsbrandy.

De heer Aynan: Mijnheer Aynan. Ja, ik kan u tot zoverre volgen dat ik die risico's zie, maar er wordt hier expliciet in deze nota ook aan ons gevraagd en aan de stad over de verdere invulling. Dus u wordt ook gevraagd te participeren.

De voorzitter: De heer IJsbrandy.

De heer IJsbrandy: Nou, dat zal ik graag doen.

De voorzitter: U bent klaar met uw termijn deze keer? Ja? Wie kan ik het woord geven voor een eerste termijn nog? De heer Linder, ChristenUnie, gaat uw gang.

De heer Linder: Nou, ik wil op wel het Nieuwe Democratie ... vind ik op zich ook een heel mooi woord. Want we zien er steeds meer ook de burgers inderdaad veel minder vertrouwen heeft in de bestaande politiek. Wat ik wel met mijn ... Opvalt ... Gewoon heel belangrijk vind: het moet ook tot de bodem democratie blijven.

Want wat ik er bang ben, dat zijn er mooie plannen die wij hebben. En wij denken van dat zeker grote kans hebben van slagen. Maar het kan niet zijn dat we er op een gegeven moment bij wijze van spreken aan alle clubs budgetten geven die dan uiteindelijk iets uitgeven, waar uiteindelijk 90% van de wijk helemaal niet mee eens is. Als we dan ergens democratie, directe democratie willen gaan implementeren, dan moeten we ook zorgen dat daar waar dat geld heen gaat ook een democratisch orgaan is. Waar bijvoorbeeld dus ... Een voorbeeld een wijkraad ook democratisch gekozen is en niet gewoon mensen in zitten die dan gewoon beetje de tv beu zijn en iets anders willen gaan doen. Dat is trouwens niet als belediging bedoeld jegens welke wijkraden. Op gronde van komen dat uiteindelijk een minderheid van een meerderheid gaat beslissen wat er gaat gebeuren. En ik denk sowieso dat het delegeren van bepaalde taken van wat de gemeenteraad doet en zeker de overweging waard is. En ik denk van: nou ja, we moeten er op onderzoek uit. Dus ik denk ook dat het mooi bedoeld met we gaan op een trein, we gaan op een reis, in die zin. Het doel is Nieuwe Democratie en laten we met elkaar dan werken welke kant we willen opgaan. En laten we vooral ook ons niet beperken in die dingen. Maar ik denk wel, belangrijk is: het moet democratisch blijven, ook tot het laatste lid van die ketting. Dank u.

De voorzitter: Dank u. De heer Smit, OPH, termijn. Gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De gemeenteraad heeft drie rollen. Ik wil ze toch nog even noemen; iedereen kent ze. De kaderstellende rol, de controlerende rol en de vertegenwoordigende rol. Die rollen zijn ons wettelijk opgelegd en die rollen moeten we nakomen. En in die rollen moeten we proberen zo goed mogelijk te functioneren. En voor mijn gevoel doe je dat als raad eigenlijk in het centrum van de dynamiek van de stad om daarin te horen en te luisteren, en vanuit dat horen en luisteren zo goed mogelijk je stad te dienen. Dan heb ik best wel een paar probleempjes ... En ik eindig, mijnheer de wethouder, eigenlijk ook best natuurlijk wel positief, maar eerst nog wat probleempjes. Uit het collegebesluit: de uitvoering van het programma is al gestart vanuit eerder activiteiten en projecten. In 2019 krijgt dit verder vorm dat in de Maand van Democratie van de stad en daarna met de raad besloten wordt over verdere invulling van het programma. Nou, dan denk ik: ik zou toch graag iets meer vooraan willen zitten. En dan toch iets minder het beeld krijgen van die decoratieve rol van de raad in de toekomst. Dan mooie tekst: bestuurlijk gezien is in het sociaal domein met de decentralisatie het werken vanuit leefwerelden al langer in gang gezet. Ja en nee. De leefwerelden herkennen wij gelukkig veel meer dan vroeger; we zitten veel meer bij de mensen. Maar ik hoor ook uit het veld dat er een sociaal domeintrein door de wijken dendert waar de gesubsidieerde instellingen al bijna geen sturing meer aan kunnen geven. Wordt er geluisterd? Nou, en het is al een paar keer gezegd; onze sprekers lieten dat niet onvernoemd. En het moet ook een keer gezegd worden: de vierde macht in Haarlem heeft een enorme kracht in het duwen en in het zelf bepalen van de prioriteiten. In goede tijden, geweldig; in slechte tijden of in veranderingstijden, sta je dan soms wat achter aan de rij daarna met de raad wordt besloten. Wij zetten in op het veranderen, dat staat dan in het fundament van stad maken, wij zetten in op het veranderen van houding en gedrag van ambtenaren, raadsleden, college enzovoorts; initiatiefnemers, belangenorganisaties, iedereen. Dan denk ik van: ik doe verschrikkelijk mijn best. Ik kom in wijkraden. Ik spreek Haarlemmers. Ze komen inderdaad op de maandag langs. Ze hebben problemen: of het nou van volkstuinten is tot een sportvereniging die probeert op een andere plek een hal te krijgen – ze komen bij je, ze weten je te vinden. Nee, ik moet mijn houding en gedrag gaan veranderen. Nou, ten eerste vanwege die rollen en zeker die vertegenwoordigende rol, zou ik zeggen: dat bepaal ik zelf. Maar ik luister wel of ik vind dat het moet, of dat ik nieuwe technieken moet gebruiken. Ik stop.

De voorzitter: Ja, dat zal waarschijnlijk zijn omdat de heer Aynan zijn hand opstak voor een interruptie. Jouw Haarlem.

De heer Aynan: De essentie is: dat bepaal ik zelf! U moet veranderen, mijnheer Smit.

De voorzitter: Ik hoorde een vraag. U mag reageren.

De heer Smit: Wie weet, mijnheer Aynan. Wie weet. Ik voel me op het moment dat ik mijn houding moet veranderen wel aangesproken. Maar ik weet ook dat wij als fracties hier in Haarlem, alle 13, toch eigenlijk heel vaak de Haarlemmers bereiken. Ze komen bij ons. We helpen ook Haarlemmers die soms vinden dat ze tussen de ambtelijke molenstenen platgewalst worden – er zitten er twee op de tribune op dit moment. En die krijgen geen gehoor bij een ambtelijke organisatie, maar hopelijk wel bij één of meerdere van de fracties. Dan gaan we workshops, trainingen en masterclasses doen. Met verschillende workshops, trainingen en masterclasses krijgen Haarlemmers en ambtenaren meer kennis over het onderwerp Nieuwe Democratie zodat ze Haarlemmers kunnen ondersteunen bij het opzetten van initiatieven. Nou, dit is mijn kans. Ik heb het gelezen. Ik geef al masterclasses, maar dat doe ik dan op mijn gebied. Maar ik denk dat heel veel mensen hier uit de commissie en ook uit andere commissies, dus uit de raad, in staat zijn om workshops, trainingen en masterclasses voor ambtenaren te geven hoe je nu met Haarlemmers omgaat en hoe je Haarlemmers betreft in democratiseringsprocessen. Dus wat dat betreft, een uitnodiging aan de raad om zich hiervoor in te zetten, lijkt mij eigenlijk gegeven.

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Ja, mijnheer, bent u het met ons eens dat het natuurlijk wel vooral zinvol is om dat soort cursussen te geven? Of ik hem nou geef, of u geeft hem of een extern ingehuurd; dat kan ik me dan weer wel voorstellen. Als je het doet aan vast personeel; want ja, ingehuurd mensen scholen? Die zijn volgend jaar in een andere stad bezig.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Ik zeg alleen dat er worden trainingen gegeven, workshops en masterclasses aan Haarlems ambtenaren. Nou, daar ben ik bereid mij voor in te zetten, voor het geven van die ... Goed zo. Nou, wij gaan dus samen die cursussen geven, mijnheer de wethouder, dat is prima. En dan kom ik toch even op de titel, er was ook al enige kritiek vanuit de insprekers, op het woord: Nieuwe Democratie. Ik heb een paar voorbeelden uit het verleden die geven aan dat je soms met een mooi woord net even het verkeerde kan bereiken. Bijvoorbeeld de Wet Werk en Inkomen. Nou, die regelde twee dingen niet: werk en inkomen. Het Passend Onderwijs: het enige wat het niet geregeld heeft, de hele Tweede Kamer is inmiddels daar heel duidelijk over, is passend onderwijs. Nou moet je met Nieuwe Democratie ook inderdaad opletten, want – dan ga ik de woorden van mevrouw Sterenberg toch nog even herhalen: er was democratie, er is democratie en er blijft democratie. En als je het nieuwe noemt, mijnheer Aynan, als je het nieuwe noemt, dan mag dat van mij ook. Maar let op, want het kan een vorm van hoogmoed hebben waarmee je kunt vallen. Dus let op: Nieuwe Democratie bestaat eigenlijk niet; democratie bestaat.

De heer Garretsen: Ja, ik wou uw betoog ...

De voorzitter: Mijnheer Garretsen, SP. Ja, het is ook helemaal niet erg, maar ik herinner u er graag aan. Gaat uw gang.

De heer Garretsen: Ja, ik wou inderdaad met u mee gaan, want er zijn verschillende rechtsextremistische partijen in Europa – die noemen zich ook Nieuwe Democratie. Dus u heeft gelijk.

De heer Smit: Dat heb ik bijna altijd. Toch nog wat vragen aan de wethouder. Want er zijn nu heel veel dingen gezegd en niet zoveel vragen gesteld. Ik ga vragen, mijnheer de wethouder: welke raadsleden hebben deelgenomen aan de stuurgroep Nieuwe Democratie? Gisteren was er een vergadering. En mochten er nog geen of weinig zijn, dan bied ik mij graag aan om aan te schuiven. Welke rol, en die moeten wij ons onszelf stellen, misschien moet ik die vraag niet aan de wethouder stellen, hebben wij inderdaad als we nog niet actief zijn betrokken bij het proces van vormgeven van Nieuwe Democratie? En die zet hem ook voor van: hoe springen wij op die trein? Wat gaan wij nu vormgeven? Dat is de vraag die wij onszelf moeten voorleggen. Ik weet niet of de wethouder daar ook een antwoord op heeft. En, wethouder, als we nou toch bezig zijn met leuke ideeën, wij zijn er een jaar geleden als OP Haarlem mee gestrand in de werkgroep Werkwijze Raad: voelt u er ook niet veel voor om bij complexe thema's in commissies Haarlemse deskundigen aan te laten schuiven om hun kennis te delen met raadsleden? En tenslotte: ik maak graag een grapje. Ik neem het serieus. Ik vind dat in dit hele verhaal wij op dit moment ergens op de achterhand zitten en dat hoort niet: wij moeten onze plek niet vragen maar eisen. Dat betekent onze rol in dezen snel invullen. OP Haarlem vindt het zeer interessant dat het besef groeiende is bij het college en ambtenaren dat Haarlemmers, niet-raadsleden – mijnheer IJbrandy, we zijn allemaal Haarlemmers, maar niet raadsleden – uitstekend in staat kunnen en ook vaak willen zijn om mee te denken over het wel en wee van hun straat, hun wijk en ook de hele stad. Wij als raad weten dat al; u begint erachter te komen. Onze steun en inzet bij het vormgeeftraject past perfect bij onze ambities. Om die reden doen wij ook echt mee. En een van die ambities, en het is al eerder gezegd, is het bereiken van juist kwetsbare Haarlemmers, de Haarlemmers die onze steun nodig hebben en het vaak niet ... ons niet weten te vinden of niet willen of durven bereiken. En de kunst van dit hele traject is om uiteindelijk niet een charmante dialoog te hebben met de bovenlaag in Haarlem, maar juist die mensen die afgehaakt zijn, om die erbij te betrekken. En dat zie ik in feite in het hele verhaal eigenlijk niet. Dus het zijn academische speeltjes. Wel goed bedoeld, maar als je terugkijkt naar wat er staat, zijn het academische speeltjes voor mensen die een complexiteit aankunnen. En ik vind dat we juist de mensen moeten bereiken die op dit moment los van ons zijn.

De voorzitter: U heeft nog een korte interruptie van de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Voorzitter, ik was juist bijzonder gecharmeerd van dat onderdeel in de startnotitie op pagina 7, 3.1.2 Betrekken bredere groepen Haarlemmers. Dat vond ik juist een van de betere punten van de voorzet. Dus ik herken wat dat betreft uw verhaal niet.

De heer Smit: Nou, het staat er, maar als u het aantal voorbeelden leest van initiatieven die gehouden worden heb ik het gevoel dat daar niet de mensen komen die ik bedoel. Het wordt wel genoemd, maar dat zijn dan een aantal voorbeelden. En denk ik van: komen daar juist nou die mensen naartoe die wij ook willen bereiken?

De voorzitter: De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel, daarom is het goed dat die trein stopt en dat we samen instappen en vorm kunnen geven aan het betrekken van die Haarlemmers die nu veel te weinig meedoen.

De heer Smit: We zijn het weer met elkaar eens.

De voorzitter: Ik zag nog een interruptie van mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Ja, dank u wel, voorzitter. Hij sluit redelijk aan op wat de heer Aynan ook zei. Eigenlijk is toch dit hele stuk ook een uitdaging aan ons om de, noem het maar, de onmondigen of de mensen die het niet

meer ... nu thuis zitten omdat ze eigenlijk zijn afgehaakt. Maar vooral die mensen die niet vanzelf naar buiten komen. En ik noem het maar even heel onaardig de onmondigen, want ze kunnen misschien best een goed verhaal vertellen, maar je moet het ook maar gaan doen. Dat het een uitdaging aan ons als raad is om die mensen juist in dit kader weer eens een keer opnieuw in kaart te brengen en te benaderen?

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Ja, maar onthoud u daarbij dat als wij die mensen spreken, ze vaak het molenstenengevoel hebben van juist de ambtelijke organisatie waar ze op stukgelopen zijn. Niet op de raad, niet op raadsleden, de fracties – maar op de ambtelijke organisatie. En dat proces wil ik dan graag mede met u begeleiden.

De voorzitter: Had ik nog een interruptie van de heer Ijsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer Ijsbrandy: Ja, ik was vandaag op werkbezoek bij Spaarnlanden en dan ook een uitstapje gemaakt naar een van de wijkteams. En ik zou dus niet onderschatten de manier waarop je dus de bevolking in den breedte in contact kan komen, ook gewoon niet via allerlei masterclasses, workshops en nog meer Engels geneuzel. Maar met gewoon mensen die bij de bevolking zelf aanwezig zijn: sociale wijkteams; Spaarnlanden wijkteams; energicoaches; afvalcoaches; noem het allemaal maar op, die gewoon met hele concrete, dagelijkse dingen bij de mensen thuis bezig zijn ...

De voorzitter: Wilt u richting een vraag?

De heer Ijsbrandy: ... dienstverlening van de Haarlemse gemeente. Dus op een hele andere manier door de voordeur kunnen brengen, zeg maar. Daar heb je allemaal geen Nieuwe Democratie voor nodig, maar gewoon goed functionerende teamstructuren in je stad.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Ik voelde de vraag en het antwoord is ja.

De voorzitter: Kijk, daar mag u toch nog op antwoorden. Dank. Nog een korte interruptie van de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, er staat in het stuk dat maar 23% van de Haarlemmers vertrouwen heeft in de gemeenteraad, ondanks het feit wat u heel mooi schetst, wat u doet als gemeenteraadslid. Ik doe ook heel erg mijn best; probeer ook hetzelfde te doen als u. Maar toch heeft maar 23% van de Haarlemmers vertrouwen in de gemeenteraad. Mijn vraag aan u is: hoe denkt u dat vertrouwen te herstellen?

De voorzitter: Kijk, een vraag. Helemaal goed. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Nou heb ik niet die enquête in zijn vormgeving en in zijn uitvoering helemaal gezien, maar het zou kunnen zijn dat we 77% helemaal niet bereikt hebben. En dan is 23% voor, en dat is precies 100% van de 23% die bereikt is.

De voorzitter: Nog een hele korte, mijnheer Aynan.

De heer Garretsen: Dit is een demagogisch antwoord.

De heer Aynan: Nee, het feitelijke antwoord is, mijnheer Smit, is dat dit een oud percentage is. En wat mij gewoon hoop geeft, is dat we bij de vorige verkiezingen bijna 2% extra opkomst hebben bereikt. En daar heeft u met zijn allen aan meegewerkt.

De voorzitter: U was klaar met uw betoog? Dan zoek ik een termijn. Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel, voorzitter. Het gaat een hele korte bijdrage worden van het CDA. Er is zoveel gezegd dat je bijna zou vergeten dat dit een startnotitie is. Ja, als eerste, ik denk dat wij eigenlijk voor het grootste gedeelte wel gewoon aan kunnen sluiten bij de originele bijdrage van de PvdA helemaal aan het begin van deze commissie. Volgens mij heeft mevrouw Verhoeff dat prima verwoord. Tweede dingetje waar ik dan zelf nog even op aansloeg in deze startnotitie was dan digitale participatie. Stukje. Wij hebben natuurlijk als CDA ook wel eerder gehad over bijvoorbeeld WOB-verzoeken digitaal in kunnen dienen, dat soort zaken. Maar nu las ik ook: we gaan kijken hoe we nieuwe digitale participatiemiddelen, hoe we die gaan ontwikkelen en inzetten. En nou ja, in ieder geval vanuit mijzelf wil ik dan toch nog wel vanuit het CDA meegeven van: laten we ook gewoon eens denken aan middelen die er al zijn, maar die nou ja ... Dingen voor de burger wat makkelijker en wat efficiënter maken. Want ik denk dat dat ook al heel erg zou kunnen bijdragen bij het gevoel van gehoord worden. Kort voorbeeld: voor mijn deur stond een boom. En Spaarnelanden had een vergunning aangevraagd om die boom te kappen. En ik vroeg mij af waarom, want hij zag er op zich niet dood uit. Dus ik dacht: ik ga even die vergunning inkijken en dan ga ik even kijken wat is de reden van Spaarnelanden waarom ze die boom voor mijn deur willen kappen? Nou ja, toen heb ik gebeld en uiteindelijk ben ik wel drie keer teruggebeld door het klantencontactcentrum, dus dat is goed. Alleen, ik kreeg toen vervolgens wel tot drie keer te horen: ja, die aanvraag van die vergunning, die mogen mij niet mailen. Dus wat ik moest doen was drie weken later naar de Raadspoort te komen, tussen 14:00 en 15:00 uur om daar dan de vergunning digitaal te komen inzien. Nou ja, mij persoonlijk lijkt het nogal omslachtig. Ik ben toen ook afgehaakt en Spaarnelanden heeft ook de boom inmiddels gekapt. En of hij nou dood was of niet, dat weet ik nog steeds niet. Nou, nu is hij wel dood. Ja, wat een verhaal. Nee, maar even als voorbeeld van: denk daar ook eens over na. Want als mij die vergunningsaanvraag gewoon was gemaïld, dan denk ik dat ik toch al een stuk positiever was gaan denken.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, ik ga u onderbreken. U heeft een interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: Het is bijna wreed om te horen, mevrouw De Raadt, dat u bent afgehaakt. Ik denk dat die mevrouw met rollator van 77 al veel eerder afgehaakt was, en zelfs niet wist hoe ze waar moest zijn met welke WOB-vraag – ze kende de WOB niet. Als we het hebben over het bereiken van alle Haarlemmers, dan geeft u eigenlijk al aan dat als je boven in de boom zit, dat je vaak nog ... Nee, die boom is gekapt. Dat kan ook niet. Als je boven in de maatschappelijke ladder zit, dat je dan toch nog zo tegen frustraties aan kan lopen dat je stopt. Maar zo is het dus voor Haarlemmers al veel eerder een stoptraject die niet bij machte zijn om zover te komen als u gekomen bent. Ook niet?

De voorzitter: Ja, goh, wat een goed vermogen. Inderdaad, een vraag. Mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Nee, ik hoorde inderdaad ook geen vraag. Nee, ik rond af. Ik zei drie punten ... Nee, en het derde is ... Nee, het enige wat ik wil meegeven, en dat is misschien ook waarom de discussie wat uitgebreid werd, is omdat het best wel een uitgebreide startnotitie ook is – dus dat lokt natuurlijk uit. Maar ik denk dat dat juist en enthousiasme van deze wethouder laat zien en zijn ambtelijke staf om deze Nieuwe Democratie prachtig mooi vorm te gaan geven. Dus alle steun van het CDA. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Termijn of een interruptie nog?

De heer Aynan: Dit is echt Nieuwe Democratie, hoor.

De heer Rijbroek: Lolletje moet kunnen.

De voorzitter: Ja, daar ga ik verder geen grappen over maken. De heer Rijbroek, uw termijn. Gaat uw gang.

De heer Rijbroek: Eventjes nog even richting ... En dan mijn termijn erbij, naar het CDA: Eva de Raadt. Heb ik nog even een vraagje.

De voorzitter: Toch een interruptie?

De heer Rijbroek: Nog een interruptie.

De voorzitter: Korte interruptie.

De heer Rijbroek: Korte interruptie. Goed bedoeld dus, al dat instrumentarium van digitaal, hoe je elkaar kunt bereiken. Het maakt niet uit wat het is: of het nou Playo is of Facebook of wat dan ook. Maar als jij de vraag krijgt van je burger of je ondernemer of wie dan ook in welke hoedanigheid, pak dat op, reageer, en welke actie ga je ondernemen dat die burger zich gehoord hoort? Dus dat de probleemstelling wordt opgelost.

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek?

De heer Rijbroek: Ja?

De voorzitter: Een vraag alstublieft.

De heer Rijbroek: Ja. Bent u het mij eens dat dit dus een middel is, een instrumentarium, digitaal, om die burger te horen? Maar het is toch veel breder? Problemen oplossen?

De voorzitter: Dank u. Mevrouw De Raadt, eventueel een reactie, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ik ga echt geen ja zeggen ... Ik heb geen idee. Ik weet niet precies wat u bedoelt. Het enige wat ik heb willen aangeven aan de wethouder was van: we kunnen wel allemaal op zoek gaan naar nieuwe digitale participatiemogelijkheden, alleen ik zeg van, er zijn ook gewoon ouderwetse mogelijkheden zoals even het mailen van een vergunningsaanvraag waar sommige inwoners – zoals ik – dan wel heel veel behoefte aan hadden gehad. Dus dat was mijn uitleg. Als u dat ook bedoelt, dan zijn we het met elkaar eens.

De voorzitter: Goed, mevrouw Leitner. Termijn. D66, gaat uw gang.

Mevrouw Leitner: Ja, ik had opgeschreven: dit is gaande. Maar er was al zo'n mooie metafoor van die trein hier langgekomen. Treinen die gaan, die stoppen wel eens, maar die rijden wel door. Duidelijk dat D66 op dit gebied gewoon ontzettend betrokken is, al heel erg lang. En wat ons betreft is het vertrouwen van mensen inderdaad een belangrijke reden om hier betrokken op te zijn, maar niet allen. Je ziet gewoon een samenleving die verandert en mensen zijn gewoon op een andere manier ook betrokken bij hun omgeving. En zeker in een stad als Haarlem; daar hebben we gewoon meerdere voorbeelden van gezien. Ik ben ook nog steeds ontzettend trots hoe we bijvoorbeeld zijn omgegaan met de stroom van asielzoekers in de Koepel, en de enorme hoeveelheid vrijwilligers die daar waren. Haarlemmers zijn gewoon mensen die heel veel initiatief nemen en die betrokken zijn, en daar wil je op een manier uiting aan geven. En wat ons betreft gaat dat dan

ook niet zozeer als raad over wat we gaan doen, alhoewel we daar heel interessante discussies over kunnen hebben, maar het gaat om: hoe gaan we ermee om? We hebben vorig jaar – ja, ik mag ambtelijk niet aanspreken, maar ik kijk toch even naar de ambtenaar die naast de wethouder zit – een heel mooi experiment gedaan met loting in Schalkwijk. En toen realiseerde ik mij ook dat we heel erg formeel kunnen praten over het regelen van bevoegdheden. Mijnheer IJsbrandy, u heeft een punt. Alleen, er is geen heilige graal in van hoe het moet. Op het moment dat we constateren dat er een grote groep representatieve mensen op een goede manier bezig zijn geweest, ondersteund door experts, nou, dan moet je als gemeenteraad toch van behoorlijk goede huize komen wil je dat dan zo maar naast je neerleggen.

De voorzitter: Mevrouw Leitner, ik onderbreek u even. U heeft een interruptie. De heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Moeten de mensen van D66 per se representatief zijn?

Mevrouw Leitner: Of de mensen van D66 representatief moeten zijn? Ik ben hartstikke representatief.

De heer Aynan: Nee, maar u heeft het over representatieve mensen.

Mevrouw Leitner: Ik heb ook een representatieve collega meegenomen.

De heer Aynan: Even serieus. Een serieuze vraag.

De voorzitter: Dit is de derde keer; de derde keer is helder. Mevrouw Leitner, gaat u verder.

Mevrouw Leitner: Wat bedoelt u? Nee, sorry, ik begrijp uw vraag niet. Moeten de mensen van D66 ...

De heer Aynan: Als u een zinnetje terug leest, dan weet u waar mijn vraag over gaat. U had het over een grote groep representatieve mensen. Bedoelt u representatief of vertegenwoordigend, dat ze een mandaat hebben of zoiets?

Mevrouw Leitner: Uiteraard. En als de groep groot genoeg is, dan heb je gewoon een representatieve groep.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Leitner: Niet dat ze ... Alhoewel mensen ... Het zichzelf best natuurlijk wel uitkristalliseert en het ook met loting nog wel moeilijk is om bepaalde groepen vrouwen, leeftijden, jonge mensen, om die echt ook naar zo'n bijeenkomst te krijgen. Maar het biedt toch al weer wat meer mogelijkheden dan andere vormen. Maar nou ben ik ... Wat ik me toen realiseerde was dus: als zo'n advies er ligt, dat je dus als raad dan al van behoorlijk goede huize moet komen, wil je dat dan naast je neerleggen. Wat overigens nog steeds moet kunnen, hoor. Maar dat als het goed gaat, dat het overdragen van je verantwoordelijkheden eigenlijk niet een discussie is vooraf, maar iets wat natuurlijk verloopt, achteraf. En ik heb het antwoord ook niet paraat, maar ik denk dat we inderdaad – om bij de metafoor maar te blijven – als raadsleden moeten instappen. En op het moment dat bijeenkomsten plaatsvinden we eerder moeten kijken van: hoe loopt het? Wat vinden we van hoe het gaat? En dan ... In plaats van te kijken wat we vinden van het onderwerp zelf, want zijn we natuurlijk gewend.

De voorzitter: Mevrouw Leitner, u heeft een interruptie. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Het gaat niet om de gedachte van uw woorden; ik denk dat dat goed is. Maar u gebruikt toch het woord verantwoordelijkheden overdragen. Misschien, en ik kijk naar de heer IJsbrandy ook, delegeren. Want wij blijven als raad, daar zal iedereen ons ook op afrekenen, volledig eindverantwoordelijk voor de 500 miljoen die per jaar in Haarlem uitgegeven wordt.

De voorzitter: En uw vraag is, mijnheer Smit?

De heer Smit: Bent u met mij eens dat het woord verantwoordelijkheid verdelen, dat u moet zien dat die een aantal zaken delegeert maar uiteindelijk een eindverantwoordelijkheid wel houdt voor 500 miljoen?

Mevrouw Leitner: Ja, precies. Ik denk dat ik dat helemaal met u eens ben. En het is meer kijken van: je neemt altijd de verantwoordelijkheid, maar als je gewoon ziet ... U heeft ook kinderen. U weet gewoon: als u ziet ze hebben het goed gedaan, dan kun je het loslaten. Het is misschien eerder een beetje loslaten. We moeten er verder ook niet lichtzinnig over denken. Het zijn ook geen hobbyprojecten: ik denk dat dit een hele serieuze zaak is. Maar we moeten ook gewoon dingen kunnen doen en proberen. En in die zin ligt er nu een notitie en we hebben een wethouder, die is ervan en die zit erop met veel verve. Het gaat gewoon. Dit gaat gewoon. En het was al gaande en het gebeurt gewoon. En nou ja, laten we gewoon naar de next level gaan. En misschien is dat wel niet nieuw maar vernieuwd. En dan haal ik nog even de quote die ik bij de begroting had gedaan: mensen willen wel veranderen maar niet veranderd worden. En dat geldt ook voor ons. Instappen.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand nog een termijn? Anders gaan we naar een reactie van wethouder Botter. We hebben er mooi anderhalf uur over gediscussieerd. Ik wil u zeker niet beperken in uw tijd, maar gaat uw gang.

Wethouder Botter: Mijnheer de voorzitter, ik ga het niet al te lang maken. Ik ben ontzettend blij met de suggesties, de tips en hetgene wat door uw commissie is ingebracht. Ik vind het ook wel heel illustratief voor inderdaad de wijsheid van het hele programma. En tegelijkertijd moet ik eerlijkheidshalve toegeven dat ik mij nog beperkt heb met deze startnotitie. Het is een startnotitie die zeg maar, het is meer een soort ... in plaats van een trein een metro die heel vaak nog wel stopt en dat we allemaal informatie op gaan doen van hoe we dat verder gaan inrichten. Maar het is inderdaad wel een wagon die begonnen is te rijden al in de vorige periode. Niet meer en niet minder. We hadden overheidsparticipatie, we hadden ook vormen van burgerparticipatie: die twee dingen zijn samengevoegd, ook in het nieuwe coalitieakkoord. Ik was op een gegeven moment bij een tweede bijeenkomst waar mensen, burgers, toch wel een opmerking maakten: waar hebben jullie het in vredesnaam over? Wat is overheidsparticipatie? Eén van de raadsleden die hier aan tafel zit was daar ook bij. Eén van de sprekers was daar ook bij. Eigenlijk spontaan is toen in De Pletterij neergelegd van wat we eigenlijk aan het doen zijn is een vorm van nieuwe democratie. Voordat ik het wist, was het al getwitterd: we hebben een wethouder Nieuwe Democratie, en zo is dat karretje verder gaan lopen. Niet met het idee dat we het gaan hebben over de gekozen burgemeester en allerlei referenda; nee, het was om in ieder geval een programma neer te zetten wat appelleert aan de tijd van nu; appelleert aan het idee dat mensen zich inderdaad niet gehoor, begrepen en niet verstaan met de volksvertegenwoordigers en het college wat er zit, wars zijn van de instanties en dergelijke en het gevoel hebben van: alles wordt over ons gedaan en wij zijn daar geen deelgenoot meer van. Ik ben niet over de gele hesjes begonnen in de krant: de journalist, ook hij is hier aanwezig, zat op een gegeven moment tegenover met een geel hesje. En ik betichtte hem ervan dat hij nog dacht dat ik het aan zou trekken ook voor op de foto te gaan. Nou, dat is niet gebeurd. Maar ik heb niet de link gelegd met de gele hesjes op dat moment, maar ik kan me er wel wat bij voorstellen. En ik ben daarbij vind ik in goed gezelschap, want dat vindt uw – en hij is geloof ik toch van de VVD nog steeds? De huidige Commissaris van de Koning van Noord-Holland? Die vond dat ook. Die heeft ook de link

gelegd met de gele hesjes en het programma wat hij vandaag als eindrapport, niet als tussenrapportage, maar als eindrapport heeft neergelegd.

De voorzitter: Ik onderbreek u heel even, wethouder. Korte, verhelderende vraag van mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, voordat u over de gele hesjes begon, begon u over de Haarlems situatie, dat mensen geen vertrouwen in ons hebben. Maar welk recentelijk onderzoek geeft dat weer? Of is het een landelijk gevoel? Is het recentelijk voor de start van dit programma, is dat recentelijk nogmaals onderzocht om daadwerkelijk een representatief uitgangspunt te hebben?

De voorzitter: Wethouder Botter.

Wethouder Botter: Nou kijk, ik denk wel dat we er wel naar toe gaan om het tijdens deze rit nog eens een keertje gaan toetsen. Maar ik heb niet voor niks die percentages, die net al over tafel zijn gegaan, over het vertrouwen in de raad, het vertrouwen in de coalitie – ja, die zijn oud. Maar die zijn niet als zodanig door de verkiezingen gelogenstraft dat we nu ineens 75-79% van de mensen buiten Haarlem die zijn gaan stemmen. Dus je kunt niet ontkennen, hoe graag u dat misschien ook zou willen ... Want dat proef ik toch wel een beetje uit uw verhaal, dat daar iets in zit van: het zal zo'n vaart niet lopen.

De voorzitter: Wethouder Botter, ik wil u hier even onderbreken. Korte, verhelderende van mevrouw Sterenberg, VVD. En ik zou daarna willen voorstellen om de wethouder even kort een paar minuten te laten reageren op de discussie wat er net gehouden is. Misschien daarna nog eventueel wat verhelderende vragen. En als laatste zou ik de wethouder willen uitdagen om een antwoord te geven op de vraag van hoe we het vervolg gaan inkleden met de Nieuwe Democratie. Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, ik snap niet dat u de opkomst van de verkiezingen ophangt aan het vertrouwen in de raad. Want dat betekent dat D66 heeft een behoorlijke nederlaag geleden. Dan snap ik niet zo goed wat die in een coalitie doen als de hele Haarlemse bevolking zo teleurgesteld was in u.

De voorzitter: Wethouder Botter.

Wethouder Botter: Nou kijk, we hebben het nog helemaal niet gehad over eventuele raadsakkoorden, raadsprogramma's. Dat vind ik ook veel meer iets wat u zelf moet beslissen. En het enige advies wat ik u mee wil geven, is dat u dat in een vroegtijdig stadium doet. Want hoe dichterbij de verkiezingen je komt, hoe lastiger die discussie wordt. Maar dat geeft aan dat een raad gewoon ook het zo kan organiseren dat als iemand vanuit de kleinste politieke partij een goede wethouderskandidaat naar voren schuift, dat dat gewoon de wethouder wordt. Dat kan gewoon nu al in dit land. Daar is geen wetwijziging voor nodig: dan heb je een heel breed raadsakkoord wat je met elkaar afspreekt en dan heb je een sollicitatiecommissie, bestaande breed uit zeg maar een raad die is gekozen. En die gaan op zoek naar een bestuur waarvan zij denken: daar kunnen we de komende vier jaar mee doorgaan. En dat kan dus dan ook een wethouder worden van een partij die maar één of twee zetels heeft. Dus het feit dat je als partij verantwoordelijkheid draagt, is iets anders dan hetgene van dat je als je zetels verliest, niet mee zou moeten of mogen doen.

De voorzitter: Nog een korte vraag van mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Waar het mij om ging is dat u de opkomst koppelt aan het vertrouwen in. En dat vind ik onterecht. Er zijn meer mensen komen stemmen, dus u kunt niet zeggen: de heft is niet komen stemmen, dus Haarlemmers hebben daarom geen vertrouwen in ons en daarom doen we dit. Ik vind dat als we dit doen, dan moet het met de juiste uitgangspunten zijn. En dan moet u niet gewoon gaan roepen dat Haarlemmers geen vertrouwen in ons hebben.

De voorzitter: Wethouder Botter.

Wethouder Botter: Nee, maar kijk: ik loop niet zomaar te roepen dat Haarlemmers geen vertrouwen hebben. Dat is gewoon een ervaringsfeit. En het feit van dat een coalitiepartij misschien in een periode daarna wat minder zetels heeft wil ook niet zeggen dat er niemand op ze gestemd hebben. Want op het moment dat het een partij die dan zo klein wordt, dat er helemaal niemand meer geïnteresseerd en met ze wil regeren, dan heeft u daar iets over te zeggen. Het kan ook zijn dat er naar een coalitie wordt gekeken; niet zozeer in deze stad maar in den brede. Men wil graag dat beleid wat in gang gezet is, wordt doorgevoerd.

De voorzitter: Volgens mij is dit debat helder. Volgens mij verschilt u van mening. Of een ander standpunt. Ik zou naar mevrouw Leitner willen gaan, D66.

Mevrouw Leitner: Ja, u heeft het al goed opgelost, mijnheer Drost. Dank u.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik zou willen voorstellen: gaat u verder met uw betoog en houdt u zich vooral tot de kern.

Wethouder Botter: Ja, als het gaat over het onderwerp vertrouwen komt te voet en gaat te paard, dan ben ik mij ook heel goed bewust van het feit dat je met zo'n term als Nieuwe Democratie in ieder geval ook ervoor moet zorgen dat je als gemeente je basistaken op orde hebt. Dus je dienstverlening, het geven van goede informatie aan de balie, zorgen dat je digitale processen op orde zijn voor de mensen die het digitaal willen doen. En dan met name ook gewoon de reguliere digitale processen: verhuisberichten, weet ik wat, vergunningen kunnen krijgen. En datzelfde geldt voor dat het binnen twee à drie dagen is opgelost, dat er een stoeptegelscheef zit die moet worden recht gelegd. Als je dat niet op orde hebt, en dat ben ik helemaal eens met de heer Aynan, dan valt een project als dit gewoon in rul zand. Dan valt het gewoon dood. Het voordeel wil nu dat ik ook dat aspect van mijn portefeuille in beheer heb en dat ik dingen ook verbind aan elkaar. Dus iedere keer als ik bezig ben rondom Personeel en Organisatie, waar ook het nodige over is opgemerkt. Van dat ambtenaren nog onvoldoende bereid zouden zijn. Ook dat is een aspect van mijn portefeuille, waardoor ik die drie portefeuilles zeg maar als het ware integreer en ervoor zorg dat je op al die verschillende facetten bezig bent om tussen de oren te krijgen dat zo'n proces als dit, waarmee we bezig zijn, een veranderingsproces is, wat eigenlijk op al die aspecten betrekking heeft.

De voorzitter: Kleine interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: Uw ambitie: geweldig. Maar als u zegt: dat ik ervoor zorg. Maak ervan: dat ik mijn best doe. Want dat kunt u nou net niet waarmaken, dat u ervoor zorgt dat u het pars pro totem bent; dat u het deel bent dat het geheel regelt. U doet uw best, maar u kunt er niet voor zorgen dat. Dat is ambitie.

De voorzitter: Wethouder Botter.

Wethouder Botter: Ik vind dat prima dat u dat zegt, maar op het moment dat het fout gaat, word ik ook weggestuurd omdat ik er niet voor gezorgd heb. Dat is de andere kant van de medaille. Als het gaat over de insprekers. De heer De Vries zit zowel in de klankbordgroep van de notitie die we gaan maken naar aanleiding van de startnotitie, dus daar zijn we ook heel druk mee bezig om alles te doen rondom dat project in Groningen, om een werkbezoek te beleggen. En de heer Van Ede, daarvan kan ik niet anders zeggen als dat ik helemaal eens ben met zijn verhaal. Er moet heel nadrukkelijk in de komende periode, en daarom staat het ook als punt op de agenda of in de notitie, we moeten het er met elkaar over gaan hebben hoe we verdergaan met de wijkraden. Want ze zijn van een verschillend kaliber, ze zijn verschillend ontstaan. De ene ... En dat sommige zichzelf hebben opgeheven: dat vind ik niet een probleem, dat vind ik juist kracht. Want zij zeggen bij het Badhuis of zij zeggen bij de Kweektuin of anderszins: wij vinden dat daar genoeg van onze ontwikkeling nu in die wijk zit en wij vinden dat dat daarmee de plek is geworden waar burgers samen kunnen komen en zichzelf kunnen organiseren en dat kunnen regelen. Maar ik ben het er ook mee eens dat je dan met elkaar hele duidelijke afspraken moet maken van hoe doe je dat? Hoe ga je dat invullen? Hoe ga je dat regelen? Bijvoorbeeld de komende periode, naar aanleiding van dat werkbezoek aan Groningen, met twee of drie wijkraden kan worden gesproken van: ga je dat door middel van loting doen of in een combinatie van loting met raadsleden om te kijken dat je daar met wijkbudgetten gaat werken. Dat zou ik heel graag willen. Dat proef ik ook een beetje bij de meerderheid van de mensen die hier aan tafel zitten. In die zin was deze notitie een snoepwinkel waarin een aantal dingen werden gepresenteerd, waarvan helemaal niet zeker is of we ze ook allemaal gaan doen, maar waarvan we wel hopen dat die in vruchtbare aarde vallen. Ik zal natuurlijk hierop een vervolg maken samen met de stad. Nogmaals, het is wel een rijdende trein, maar we hebben genoeg halte. De volgende halte is dan de Maand van de Democratie, van half januari tot half februari, waarin het college op straat gaat flyeren, waar we naar kroegen zullen gaan waar normaal gesproken wij als college niet komen. Nee, we gaan niet dronken worden. Misschien heb je dan wel de beste gesprekken. Ik weet het niet. Maar we gaan echt heel erg nadrukkelijk ook de mensen opzoeken die misschien wars zijn van politiek of ons inderdaad liever zien gaan dan komen. Daar zullen we gewoon echt het gesprek mee aangaan om dat we echt oprecht willen weten hoe we deze groepen mensen ook beter kunnen bereiken.

De voorzitter: Ik ga u heel even onderbreken, want volgens mij is dit een mooi moment om te kijken: hoe gaan we verder met het stuk? En ik denk ook dat het goed is dat de commissie aangeeft ofwel de raad hoe zij betrokken wil worden in de rest van het proces. Want dat is de vraag die even voorlag. Heeft u daar zelf een voorstel voor of wil de commissie daar een voorzet voor geven?

Wethouder Botter: Ik zou het wel vernieuwend vinden als de commissie komt met een voorstel.

De voorzitter: Voordat ... Ik denk, er is genoeg over dit onderwerp gepraat. Er zijn flink wat debatten gevoerd. Ik zou u willen verzoeken om echt even tot die kern te blijven, de vraag die net voorlag.

De heer Aynan: Ja, voorzitter, toch even kort een reactie. Compliment voor uw verhaal. Dat u ook vanuit die portefeuille die verbinding zoekt. Dat is echt heel goed: personeelsbeleid, dienstverlening samen doen. Ook samen met de stad en met de raad. Ik zou heel graag mee willen op kroegentocht. Maar even de verdere invulling, ja. Daar zou ik ook graag aan mee willen ... Bijna, ik zou willen schrijven over het betrekken van die groepen die nu echt gewoon buiten beeld zijn. En ja, hoe de anderen erover denken, dat is aan de anderen.

De voorzitter: Uiteraard. Ik ga even langs die anderen. Mevrouw Verhoeff, PvdA. Zeker, ja, nee, tuurlijk. Ja, dat heb ik u ook helemaal beloofd.

De heer Garretsen: Wat die kroegen betreft, dat hangt van de soort kroeg af. Want wij zijn een nette partij. Ik weet niet of het college zo netjes is als wij, maar verder sluit ik me aan bij de heer Aynan.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Wij willen wel betrokken worden afhankelijk van hoe we denken te gaan ... En daar moeten we misschien apart nog een keer over spreken, hoe we dat gaan organiseren. Dan moeten we ook even kijken wie er van ons kan meedoen. Want het is natuurlijk wel een behoorlijk tijdsbeslag, maar zeker de moeite waard. Dus wij willen zeker participeren.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ijsbrandy, Hart voor Haarlem.

De heer Ijsbrandy: Ja, wij zouden ervoor willen pleiten om zo concreet mogelijk te worden, dus liefst namen, rugnummers, spelregels, pilots; waar hebben we het concreet over? Dat we een beetje van die hele abstracte concepten af kunnen dalen naar een aantal praktische dingen die we beet kunnen pakken. En dan kunnen we ook kijken hoe we ons daar bij aansluiten.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, de VVD ontvangt graag tot aan april wanneer er een stuk richting de raad komt ter besluitvorming, van iedere stap die volgt daarvoor een uitnodiging zodat de raad mee kan doen. En niet pas later op die trein zit. Maar verwacht daarbij ook dat er wel duidelijk wordt gecommuniceerd dat dit dus ook nog naar de raad gaat. En dat die trein niet aan de raad voorbijgaat, maar dat alles wat in dat traject richting april plaatsvindt, niet in beton gegoten is. En dat willen we u wel heel duidelijk meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Raadt, CDA? Hoeft niet, mag wel. Mevrouw Leitner, D66.

Mevrouw Leitner: Ja, er stonden diverse suggesties bij. Eén daarvan was inderdaad een werkgroep van diverse raadsleden. Als die er komt, dan doe ik heel graag mee. We hebben dat alleen eerder aan de hand gehad, en daar ben ik dan een beetje huiverig voor op dit onderwerp, dat als het een select groepje raadsleden wordt, dat het alsnog geen draagvlak heeft. Want het was alleen maar ... Nou ja, goed, daar zijn allerlei redenen voor. Dus dan moeten we daar wel los van het feit dat een enkele enthousiasteling ... Nou ja, weet je. Dus mijnheer Aynan ... Het lijkt me hartstikke leuk om samen met de heer Aynan hieraan te gaan schrijven, maar dan moeten we ook echt met elkaar ook dat mandaat aan dat groepje geven. Ja, als we die met zijn allen gaan doen ...

De voorzitter: Ik denk dat uw punt helder is, mevrouw Leitner.

Mevrouw Leitner: Ja, en ik denk dat er wat verschillende wensen in de abstractieniveaus zitten. Ik vermoed dat de heer Ijsbrandy wat gedetailleerder wil gaan invullen dan dat wij dat zouden willen.

De voorzitter: Ik denk een aanname ... Maar uw punt is helder. De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Ik wilde nog even bij opmerken dat als het gaat om de rol bestaand van de wijkraden, hoe de wethouder, de heer Jur Botter, dat ziet in dat nieuwe ...

De voorzitter: Ik wil even verzoeken om echt ... Hoe wilt u betrokken worden in het verloop van het proces?

De heer Rijbroek: Actief met de stukken, dat is één. En ja, ik weet of er van ons uit dan ook de inbreng gewenst is; dan graag voor die Nieuwe Democratie. Ik weet niet of dat er is. Januari, februari.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door. De heer Kwee, Actiepartij? Nee. De heer Linder, ChristenUnie? Wilt u nog iets toevoegen? De heer Berkhout, GroenLinks.

De heer Berkhout: Ja, graag op drie manieren. Wij zijn voor een werkgroep waar raadsleden in zitten maar ook Haarlemmers; doen graag mee aan de participatie met de Maand van de Democratie; en zouden graag ook willen dat dat breed gecommuniceerd wordt naar de hele raad, ook buiten de commissie Bestuur. En daarnaast denk ik, dat was ook een eerste aanleiding, dat het ook goed is – maar dat is aan de raad zelf – om een bijeenkomst te organiseren voor de raad om te kijken hoe wij onze rol de komende jaren oppakken. Dus dat zou ik separaat aan dit voorstel willen doen. Separaat, leuk. Om daar een bijeenkomst voor te beleggen. Want volgens mij, de raad gaat ook voor een groot gedeelte over ... Nou, volledig over wat ze zelf wil en dat staat los van dit traject. Dus die drie dingen.

De voorzitter: Ja, dank u. De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, waar zit de kern van procesgang de komende tijd in de stuurgroep? Nou, ik heb gezegd, mijnheer de wethouder, ik bied mij aan om mee te luisteren. Ik denk dat een aanwezigheid van de raad in de stuurgroep enorm goed is, om dan gezamenlijk het traject, de ijkpunten, de momenten uit te zetten. Want ik heb het gevoel dat je geen aparte werkgroep van de raad moet hebben. Dan zitten we ergens weer solitair in een zaaltje. Je moet gearmd en ieder met zijn verantwoordelijkheid, maar wel gearmd, over straat gaan, of gearmd de Maand van de Democratie ingaan, denk ik. Dus ik hoop dat u ons in ieder geval bied ik mij aan, uit te nodigen voor die stuurgroep om daarin mee te luisteren wat er gebeurt; en van daaruit ook gezamenlijk die procesgang met ijkpunten, met momenten in de communicatie met elkaar en de stad, om die dan zo zichtbaar te maken dat wij als raad weten dat wij onze rol optimaal kunnen inkleuren. Dank u.

De voorzitter: Ja, dank u. Wethouder, dit alles gehoord hebbende, kunt u dit tot een voorstel breien/koken?

Wethouder Botter: Ja, daar zal ik gebruik van maken. Ik zal ook gebruikmaken van de twee raadsleden die zich sowieso hebben opgegeven voor de trainingen, intern. Ik denk dat dat ook een hele mooie crossover is. Nou ja, daar zullen we dan een lijstje over rond laten gaan. En ik zal ook de relatie met Vastgoed, dat we de gebouwen die beschikbaar zijn, ook schoolgebouwen, voor activiteiten die in buurten gebeuren. Daar heb ik al met verschillende scholen over gesproken. Dus dat zal ik ook daar aan toevoegen. En dan zullen wij, zeg maar, verschillende uitnodigingen rond doen voor de commissie hier, maar ook voor breed voor de raad. En we zullen in ieder geval ook een programmavoorstel doen voor de raad binnen het geheel van de Maand van de Democratie. Is dat een goed idee? Ja, nou, daarna moet u dat vooral met de griffie regelen. Maar wij zullen die Maand van de Democratie samen met de griffie een voorstel doen wanneer u daar goed op in kunt steken met een leuke burgeractiviteit of met een andere activiteit. En u kunt natuurlijk ook meedoen aan al die andere activiteiten, waarvan ik bij sommigen al gehoord dat ze ... Ja, dat gaat altijd. Dan is de ellende vaak met politici dat ze dan weer bij elkaar gaan zitten om met elkaar te kletsen. En het doel is nu juist om met burgers te praten. Oké, oké, oké, goed. Prima.

De voorzitter: Goed. Voordat we daar een discussie gaan voeren, mevrouw Sterenberg, korte nabrander?

Mevrouw Sterenberg: Ja, één verzoek om een laatste toezegging dat u er dus voor zorgt dat niets in beton is gegoten of dat mensen de illusie dat er iets in beton is gegoten voordat de raad in april beslist.

Wethouder Botter: Bij mij is nooit iets in beton gegoten.

De voorzitter: Die toezegging heeft u. Ik moet u nog een ding formeel vragen. Dat gaat over 10.1, dat is een toezegging van wethouder Botter over inspraak in Nieuwe Democratie. Vraag is of de commissie akkoord gaat met de afdoening van deze toezegging. 10.1, is dat. Oké, goed, ik zie knikkende gezichten ook. Nou, dank u wel. Vraag is even wat we nu doen. In principe stond er een pauze gepland tot 21:25 uur; is al geweest, dus ik kan mij voorstellen dat we of gewoon doorgaan, want we hebben nog twee belangrijke onderwerpen. Ik kan me ook voorstellen dat we een minuut of tien even kort pauze houden.

De heer Garretsen: Ik ben voor een heel korte pauze, maar ik heb ook een voorstel van de orde. Het echtpaar Fennis zit al de hele tijd op de tribune. Er zijn drie vragen over de Waarderpolder. Als we dadelijk weer beginnen, mogen dan die drie rondvragen aan de burgemeester het eerst? Want dat kunnen ze naar huis.

De voorzitter: Ja, dat is in principe wat mij betreft prima. Maar het gevaar is wel dat we er een heel bespreekpunt van maken. En daar zou ik wel voor willen waken, dat rondvragen mag ... Maar net zoals bij de commissie Ontwikkeling laatst, dat moet ... Over echt een paar minuutjes.

10.1 * 2018807854 Toezegging wethouder Botter over inspraak en nieuwe democratie

Burgemeester Wienen: ... en tenslotte ... Hé, hij gaat het plotseling doen. En tenslotte de vraag van wat maatwerk is: ja, ik wil graag ... Uitstekend, kunnen we het over hebben. Ik kan me ook voorstellen dat het misschien goed is, omdat ik ook gezien heb dat we juist als het gaat om de situatie van de familie Fennis, dat er allerlei vragen leven naar aanleiding van informatie die u ontvangt. En ik kan mij heel goed voorstellen dat ik daar wat nader op in ga. Kan wat mij betreft desnoods in een besloten deel aan het eind van deze vergadering, dat lijkt mij uitstekend. En ik wil ook graag voorbeelden noemen van maatwerk. Ik heb dat trouwens al eerder, in eerdere discussies, ook een aantal dingen over gezegd. Is geen enkel probleem.

De voorzitter: Een korte vervolgvraag. De heer Garretsen, gaat uw gang.

De heer Garretsen: Ja, ik heb van de familie Fennis vernomen dat tijdens het gesprek wat ze eergisteren hebben gehad aantekeningen zijn gemaakt. U zegt dat er sprake is van een misverstand of van miscommunicatie. Bent u bereid om het verslag van dat gesprek naar de familie Fennis toe te sturen zodat die misverstanden kunnen worden opgehelderd?

De voorzitter: De burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, er is niet echt een verslag. Maar er zijn wel een aantal aantekeningen gemaakt en het lijkt mij geen probleem om die aantekeningen nog te doen toekomen.

De voorzitter: Ook een korte, verhelderende vraag.

De heer Smit: Nee, nog een deelantwoord vragend op een onderdeel van de vraag. Want ik vroeg ook of het feit dat wij met de burgers kunnen praten en de burgers met ons ook door de ambtelijke organisatie wordt gedeeld. Want ons is medegedeeld dat er bezwaar was bij de juristen van de gemeente dat er maar constant met raadsleden werd gesproken. Dus ik wil dat ook even uit de lucht hebben.

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, ik heb toevallig met de ambtenaar ook net nog even contact gehad en die vindt het heel vervelend. Die zegt: er is een gesprek geweest. Ik heb in dat gesprek gezegd dat ik het lastig vind dat er allerlei informatie wordt verstuurd waarvan de ambtenaren het idee hebben dat het niet klopt. En dat geeft dan misverstanden en ruis. Dus laten we er nou met elkaar over praten. Want ik ben nu hier en laten we nu het gesprek hebben. Dat is de mededeling die gedaan is. Dat wil niet zeggen dat je geen dingen kan toesturen. Maar wel vervelend als je het idee hebt, en dat heb ik zelf overigens ook een aantal keren geconstateerd, dat de informatie, laat ik het maar zo zeggen, in ieder geval niet volledig is en soms ook gewoon niet klopt. En dat maakt het wel een lastige discussie.

De voorzitter: Punt van de orde mag altijd. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Er werd net eigenlijk het voorstel gedaan om in beslotenheid kort even wat nader de raad te informeren. Ik zou dat wel erg op prijs stellen, voorzitter, als dat gebeurde.

De voorzitter: Ja, begrijp ik goed. Ik heb tegelijkertijd ook de wens gehoord om beide onderwerpen te bespreken – er is ook de inspreker op de tribune. Ik heb ook de wens gehoord om een rondvraag te behandelen, want schriftelijk wordt niet altijd gewaardeerd. Dus zeker, ja. Laten we het doen. Maar laten we het wel in die volgorde doen: punten, rondvraag, besloten.

De heer Aynan: Voorzitter, nog even van de orde. Want het begin van de beantwoording door de burgemeester is volgens mij gemist. Ik krijg net een bericht dat het in ieder geval niet te volgen was, pas nadat de microfoon was ingeschakeld. Misschien kan de burgemeester nu wel even kort het eerste antwoord herhalen. Dat hebben we denk ik gemist.

De voorzitter: Ja, mij is er niks over bekend. Ik kijk even naar de griffie. Oké, ik hoor dat de overgang van de schorsing naar de eerste vraag niet helemaal goed is gegaan. Dus misschien eventueel dan nog even heel kort dan antwoord op de vraag van de SP, de heer Garretsen. Ja, mag. Maar probeer het echt kort te doen. Gewoon echt de kern.

De heer Garretsen: De kern is dat er gesprek is geweest met twee juristen en dat er volgens de familie Fennis is gezegd dat als het echtpaar afziet van een juridische procedure, dat dan te bespreken valt of ze terug mogen naar hun huis. Dat is eigenlijk de kern.

De voorzitter: Dank u. De burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, de kern van het antwoord is dat dat niet het geval is en dat dat ook zeer stellig door de beide betrokken ambtenaren aangegeven wordt dat dat niet zo gezegd is. Om het nog even wat preciezer te zeggen: er is wel aan de orde geweest in een ander gesprek met mij de vraag van zouden wij niet hangende de juridische procedure mogen blijven wonen. Daarvan heb ik gezegd: dat ga ik nader bekijken. En daarvan is mij gebleken in ieder geval dat uitgerekend op dat punt de rechter bij een vraag voor een voorlopige voorziening aangegeven heeft dat hij niet daarin mee gaat.

De voorzitter: Dank u wel. Ook dank voor de attentie, de heer Aynan. Dan zou ik dit op dit moment even willen afsluiten en dan naar het volgende onderwerp willen gaan op de agenda.

10.2 * 2016334755 Motie 33 Versneller voor initiatieven

12. Derde wijziging Gemeenschappelijke Regeling VRK (JW)

De voorzitter: En dat is onderwerp 12, ook ter advisering aan de raad ... Excuus.

De heer Kwee: Ik had nog een vraag naar aanleiding van die ingekomen stukken van de heer de burgemeester, waarin hij aangeeft dat ...

De voorzitter: Ja maar, we gaan nog de rondvraag en dergelijke en de afdoening doen. Dus ...

De heer Kwee: Ja, vooral die motie. Over de motie ... Dat is hetzelfde onderwerp.

De voorzitter: Oké, gaat u verder.

De heer Kwee: Ja, dat dus de motie van de Actiepartij hiermee is afgedaan. En daar zijn we het dus absoluut niet mee eens.

De voorzitter: Sorry, dan ga ik u nogmaals onderbreken. Dat hebben we al geconstateerd, dat de meerderheid van de commissie was het daarmee eens dat de motie niet was afgedaan. Dus dat punt is helder. Dan wil ik nu echt wel naar agendapunt 12, de derde wijziging Gemeenschappelijke Regeling VRK. Aan de raad wordt gevraagd het college toestemming te verlenen om een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling veiligheidsregio Kennemerland te treffen, die in werking treedt per 1 januari 2019. Wie ik kan ik hier eventueel het woord over geven? Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Superkort: wij vinden dat dit een hamerstuk zou moeten zijn.

De voorzitter: Kijk, daar houden we van. Iemand anders nog?

Mevrouw Leitner: Daar sluiten wij ons bij aan.

De voorzitter: De heer Gün, GroenLinks.

De heer Gün: Voorzitter, dank u wel. Ik ga het ook kort houden want we zijn het wat betreft de behandeling helemaal mee eens. Maar ik wil wel even een compliment uitdelen. Want we hebben het vaak over de ingewikkeldheid van stukken en dat we dingen niet terug kunnen vinden, en dergelijke. En de heer Garretsen is nu even met andere dingen bezig, maar ik ga hem wel even iets toespelen. Namelijk, de heer Garretsen heeft vaak moeite met stukken van VRK. Die vindt hij ingewikkeld: managementjargon, vaktaal, en dergelijke. En ik denk dat ook de heer Garretsen nu een compliment gaat uitdelen omdat dat jargon er in ieder geval uit is, dat het simpeler is opgesteld, en dat ook de wijzigingen waar hij vaak om heeft verzocht in relatie tot een andere gemeente nu goed zijn opgenomen in de stukken. Dat bent u toch mij eens, mijnheer Garretsen? Maar nogmaals, complimenten van GroenLinks.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Ja, wat de VVD betreft ook een hamerstuk, maar toch wil ik inderdaad even iets zeggen. En dat is wederom complimenten en dank voor het feit dat er een tabel in zit met alle wijzigingen. Ik blijf het

zeggen bij ieder stuk totdat we het dat ik tegenkom dat het heeft om aan te moedigen dat we het ook echt bij alle stukken gaan terugzien. Maar verder hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere commissieleden die de behoefte voelen om hier iets over te zeggen? Nee? Dan geef ik het woord aan de burgemeester. Gaat uw gang.

Burgemeester Wienen: Ja, dank.

De voorzitter: Mooi. Kijk, dat ... Top. Nou, kijken hoe dat gaat bij het volgende punt. Mooi, dan ... Ik heb alleen maar hamerstuk gehoord, dus dan zou ik willen voorstellen om dit als hamerstuk te sturen naar de raad volgende week. Met uw welbevinden.

13. Regeling melden vermoeden misstand gemeente Haarlem 2018 (JW)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 13. Agendapunt 13 is de Regeling melden vermoeden misstand gemeente Haarlem 2018. En op verzoek van het college wordt de commissie gevraagd te adviseren. Na advisering door de commissie Bestuur kan het college overgaan tot vaststelling van de regeling en het onderzoeksprotocol, overigens nadat de instemming door de ondernemersraad is ontvangen. Maar ook nu voordat we overgaan tot de behandeling hebben we eerst nog insprekers. De heer Mooijekind zit volgens mij al klaar. Volgens mij is dit niet ook de eerste keer dat u hier komt inspreken. Dus ik ga u niet helemaal vertellen hoe het moet. Ik zou wel willen benadrukken, en ook commissieleden, net zoals bij de Decemberrapportage om het echt bij het onderwerp te houden. En dat betreft dus nu echt die regeling melden vermoeden misstand. Dank u wel. Gaat uw gang; drie minuten.

De heer Mooijekind: Dank u wel. Ik heb gekozen om in te spreken op dit moment omdat ik zelf een bijzondere voorliefde heb voor openbaarheid van bestuur en integriteitskwesaties. Ik ben ook ervaringsdeskundige op het gebied van indienen van meldingen. Ik heb vier meldingen ooit ingediend; dat is precies een jaar geleden. Of een dik jaar geleden geweest. En die lopen nog, daar heb ik niks op gehoord. Dus vanuit dat punt vond ik het wel nodig om even de huidige situatie onder de aandacht te brengen. En ik denk dat als u instemt met de voorstellen, dat dat een verarming zal zijn. Omdat ik bijvoorbeeld niet snap dat er een scheiding gaat plaatsvinden tussen burgers en medewerkers. Er wordt bijvoorbeeld gezegd dat burgers beter af zouden zijn via het klachtrecht. Daar ben ik het niet mee eens, omdat bijvoorbeeld het klachtrecht regelt dat afdelingshoofden de klacht afdoen. En een afdelingshoofd is één persoon en die is ook nog in de lijn betrokken bij de medewerker. Terwijl, bij het meldpunt integriteit heb je drie mensen tegenover je die jou ondervragen over je melding. Dus de suggestie dat een klacht en een integriteitsmelding hetzelfde zijn, is absurd. Vind ik niet kloppen. Wat ik nog erger vind, en dan refereer ik aan een rechtszaak die 2,5 week geleden is geweest bij de rechtbank Noord-Holland, daar heeft onder anderen raadslid Garretsen en voormalig raadslid Van der Smacht, die hebben een rechtszaak aangespannen tegen het college om op die manier integriteitsdocumenten boven water te krijgen, om die te kunnen inzien. Omdat tot nu toe heeft de burgemeester geweigerd dat u als volksvertegenwoordiger kan kijken in de dossiers. Dus dat u op eigen titel een mening kan vormen. Op dit moment moet u het doen met een jaarverslag. Dat is geschreven door het meldpunt Integriteit. En ik hecht er toch heel veel waarde aan dat u daar zelf ook een keer in gaat kijken om het te evalueren. Want het rare is: dit is een regeling wordt nu vervangen, als het ware, die nog nooit is geëvalueerd. Die is 1 januari 2016 in werking getreden. En zonder dat u ooit in de dossiers heeft kunnen kijken, worden er wijzigingen voorgesteld. Daar maak ik mij dus erg zorgen om. Omdat ik vraag me af: bevoegd gezag, dat is de burgemeester, dat is de gemeentesecretaris en zijn loco, die zijn degenen die besluiten of er uiteindelijk sprake is ... Of een melding aanleiding geeft tot een extra onderzoek. En ik vraag me af: wie controleert hen? Het feit dat u geen inzage

heeft in de dossiers, vraag ik mij af: wie controleert of zij de juiste afwegingen maken? Want er zijn heel veel documenten. Zoals een intakegesprek, heb je van tevoren. Er zijn een aantal A4'tjes waar gewoon wordt geschreven wat je melding is. En dat is echt best wel een pittig gesprek, vind ik. Het is bijna een ontmoedigend gesprek want je moet bijna met een soort smoking gun ...

De voorzitter: Mijnheer Mooijekind, u heeft nog een halve minuut.

De heer Mooijekind: Nog een halve minuut. Dan kunt u daar vragen over stellen, als u dat wilt. En wat ik heel erg vind, dat is een soort chantage. Er staat ook dat het college wil voortaan integriteitsonderzoek kunnen staken als de melder tijdens het onderzoek daarover gaat praten, de vertrouwelijkheid schendt. Maar dat is gewoon een soort chantage. Dus ik denk dan een beetje aan de discussie met De Dreef die er ooit was. Daar is een paginagroot krantenartikel. Dat het college dan kan zeggen: ja, je zoekt de pers op; wij willen niet meer het onderzoek doet. Je hebt het eigenlijk voor jezelf verpest. En dat vind ik gewoon heel raar omdat mijn uitgangspunt is: hoe meer meldingen, des te dichter kom je bij een integere organisatie. Want een melding, of een onderzoek van melding kan ook heel positief zijn: het kan namelijk ook mensen vrijpleiten van beschuldigingen. Het wordt altijd negatief uitgelegd, maar het heeft twee kanten.

De voorzitter: Wilt u naar een afronding gaan van uw verhaal? Dank u.

De heer Mooijekind: Dat was hem. Nou, ik had één positief punt, als u dat nog wil horen?

De voorzitter: Nou, een positief punt, vooruit.

De heer Mooijekind: Ik vind het wel een heel goed voorstel om het meldpunt extern te gaan beleggen. Want het blijkt dus dat ambtenaren het heel moeilijk vinden om te oordelen over hun collega's. En ik dat dat gewoon heel veel ontlast voor iedereen in de organisatie. En het staat er al. En dat is wederom een koppeling ... En dan kom ik één keer terug op het argument waarom je burgers niet los moet halen van medewerkers: omdat als je burgers in de organisatie laat melden, komt die melding toch weer bij een ambtenaar terecht, namelijk degene die de klacht behandelt.

De voorzitter: Volgens mij is uw punt helder. Dank u wel, mijnheer Mooijekind. Dank namens de hele commissie voor het inspreken. Ik kijk nog voor korte verhelderende vragen. De heer Gün, GroenLinks, had al zijn hand opgestoken.

De heer Gün: Dank u wel, voorzitter. Dank dat u inspreekt. Dat heeft u vaker gedaan; u bent dus inderdaad ook wel ervaringsdeskundige. Maar u triggert mij wel even met de opmerking: je moet bijna met een smoking gun komen. Los van het feit dat u die zin niet helemaal heeft kunnen afmaken, maar kunt u daar iets anders over zeggen? Anders dan: het is alleen ontmoedigend? Wat geeft u het gevoel dat u daarin niet wordt gefaciliteerd of '...' om daar gewoon uw verhaal te doen?

De heer Mooijekind: En dat is het: ik denk, bij een melding moet je gewoon iets kunnen melden en dan moet het onderzocht worden. Maar de mate waarin ik moest bewijzen dat ik gelijk had ... Ik bedoel, dat ging echt op juridisch niveau, dat ik artikelen van de regeling aan moest halen om te zeggen: maar dit klopt niet. Dan ja, dan moet je gewoon echt van hele goede huize komen en moet je je bewijsvorming al rond hebben. Terwijl juist een verdachtmaking voldoende moet kunnen zijn om het te onderzoeken. Je moet het als organisatie willen weten. Daar waar rook is is vuur: die beredenering moet je weg halen. Waar rook is hoeft niet altijd vuur te zijn als je goed onderzoek doet.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Leitner, D66.

Mevrouw Leitner: Ja, een tweeledige vraag eigenlijk. U geeft aan de ene kant aan: een klacht indienen is onvoldoende. In ieder geval voor het soort klachten dat u had. Maar daar zit natuurlijk een overtreffende trap in, dat u naar de ombudsman kunt gaan. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer Mooijekind: Ja, maar dat is een tweede fase. Ik denk, de organisatie moet zo goed ingericht zijn dat je niet bij die ombudsman terecht hoeft te komen. Dat ze gewoon vrij van last hun oordeel kunnen vormen over de organisatie. En ik heb ook gezegd: waar ligt dan die grens bij een klacht? Een klacht is ... Ik heb bijvoorbeeld een keer een half jaar moeten vragen om stukken, gewoon. Ja, daarmee kan ik niet naar de rechter gaan of een strafrechtelijk onderzoek instellen. Maar een integriteitsmelding, gewoon iemand die zich niet aan de regels houdt of die zich verrijkt, is toch een fractie erger. Dus als je dat in dezelfde procedure stopt ... Ik denk dat dat gewoon niet goed. Omdat je automatisch dus bij het afdelingshoofd terecht komt, die moet oordelen over één van zijn ondergeschikten. En misschien zelfs een belang heeft omdat ... Er was laatst bij nu.nl las ik dat één op de zes ambtenaren wordt aangezet tot niet-integer gedrag. Aanzetten wekt de suggestie alsof dat vanaf hogere hand komt. Dus dan zit je alweer bij een afdelingshoofd, mogelijk.

De voorzitter: Nog een korte vervolgvraag, mevrouw Leitner.

Mevrouw Leitner: Ja, tweede deel van de vraag is eigenlijk: u geeft aan, aan de ene kant van ik heb nog niks van mijn meldingen gehoord, ik vond dat gesprek niet prettig. En toch heeft u liever wel dat deze man kan blijven bestaan?

De heer Mooijekind: Maar dan extern belegd. Dus het meldpunt wel toegankelijk voor burgers.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, u maakt terecht onderscheid tussen soort klachten. Er zijn ook klachten op het gebied van de integriteit. Nu zegt in een toelichting ... zegt het college: indien de klachtencoördinator denkt, dit is een klacht over integriteit, indien hij die opvatting heeft, dan mag hij doorverwijzen naar het meldpunt integriteit. Dat vindt u niet voldoende?

De heer Mooijekind: Nee, ik denk niet ... Want dat is zeg maar een soort selectie van een ambtenaar, iemand vanuit de organisatie zelf. Ik denk dat je zelf die mogelijkheid moet hebben om dat te doen. Want het is een soort filter. En ik denk als we dan een link maken naar Nieuwe Democratie, als je die mogelijkheid hebt dat je ook gewoon beter gehoord en beoordeeld voelt als een externe commissie daar iets over vindt. En niet de slager die dan zijn eigen vlees keurt. Want dat is dan een beetje mijn visie: Nieuwe Democratie hangt ook samen met verschillende rollen. Kijk, voor een heleboel mensen is het stadhuis, zijn raadsleden één pot nat. Die zien die verschillen niet. Die zien niet een afdeling; zien niet wat een college zijn. Dat is gewoon zakkenvullers in negatieve zin, zal ik maar zeggen. Terwijl als je dat onderscheidt, dat heb ik ook moeten leren de afgelopen vijf jaar, dan zit daar veel meer nuance in. En ik denk dat dat gewoon qua communicatie ook heel veel kan schelen.

De voorzitter: De heer Garretsen, korte vervolgvraag inderdaad.

De heer Garretsen: Mocht in die klachtenregeling worden geregeld dat ook de klachtencoördinator onafhankelijk wordt benoemd, zijn dan de bezwaren van u verdwenen?

De heer Mooijekind: Nou ja, het sterke dan wel van zo'n integriteitscommissie ... want ik ben wel hard aan de tand gevoeld: het waren wel drie mensen. Of twee namen de intake af, en dan is een derde die ook nog een oordeel velt. En die drie, die moeten dan zeg maar een soort advies formuleren aan de burgemeester of aan de gemeentesecretaris die daar iets moeten op doen. Dus dat is niet op één mening gebaseerd, maar daar wordt gewoon over gediscussieerd. Dus als er drie klachtencoördinatoren zijn, dan zou ik zeggen: dan is het beter geregeld.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u, mijnheer Mooijekind. Maar eigenlijk is uw algemene stellingname: de ambtenaar moet wegblijven van het traject waarin hij in feite onderwerp van discussie kan zijn. Het moet altijd buiten de ambtelijke organisatie geregeld zijn. Dat is eigenlijk toch de kern van uw verhaal, klopt dat?

De heer Mooijekind: Ja, dat klopt. Maar tegelijkertijd hoop ik ook dat u doordrongen ben dat ik graag wil dat u betrokken blijft bij de beoordeling van de dossiers. Want er is nu niemand die in die lijn mee kan kijken. En dat vind ik eigenlijk nog kwalijker omdat daar de grootste filter zit. En ik snap ... Ergens snap ik heus wel dat ik als burger niet alles te zien krijg. Ik vind overigens, en daar ging die rechtszaak ook over, dat het college wil aansluiten bij de werkwijze van het Huis van de Klokkenluiders. Die heeft qua informatieaanvraag via de WOB heeft daar niks mee te maken. Dus een burger kan altijd die informatie blijven opvragen. Maar het Huis van de Klokkenluiders zegt wel: pottenkijkers zijn niet gewenst. Alleen mensen die betrokken zijn bij de klacht mogen er iets over zien. En dat bent u dus niet.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij kunnen wij naar de behandeling toe. De heer Rijbroek toch, alsnog. Korte nabrander, korte vraag. Gaat uw gang, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Korte vraag aan de heer Mooijekind. Dat is eigenlijk: het was eerst openbaar, toen was het weer geheim verklaard, bepaalde stukken. Vindt u dat niet raar?

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek, het gaat nu echt even over de regeling. Ik wil u verzoeken niet op dat soort details in te gaan. Dank u wel. Ook bedankt voor het beantwoorden van de vragen gesteld door de commissie. En dan zou ik naar de behandeling van het onderwerp willen gaan. En wie kan ik als eerste het woord geven? Termijn al. De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, vooraf wil ik zeggen dat er inderdaad een rechtszaak loopt van de SP, VVD tegen het college over die geheimhouding. Daar is twee weken geleden inderdaad een zitting van geweest. En ja, we moeten wat dat betreft, wat de laatste opmerking van de inspreker betreft, moeten we de uitkomst van die rechtszaak afwachten. Dus daar zal ik niks over zeggen. Het voorstel van het college is om klachten van burgers onder hoofdstuk 9 van de algemene wet bestuursrecht te laten vallen, dus de klachtenregeling. Op zich is dat juist. Daar heb ik ook geen enkel bezwaar tegen, zij het dat ik wel aansluit bij de inspreker dat dat ook mensen moeten zijn die buiten de gemeente werken en ook worden benoemd. Dat is dan een inderdaad kritisch punt. Nou, als je dan die klachtenregeling bestudeert, dan staat er in die klachtenregeling: daar zijn wel klachten tegen collegeleden mogelijk. Dan handelt de burgemeester die klachten af. Als het klachten tegen de burgemeester betreft, dan handelt de locoburgemeester het af. Dus niet meer de Commissaris van de Koning. De klachtenregeling kent ook woorden als geheim of vertrouwelijk absoluut niet. Dus wat dat betreft is het natuurlijk ook een goed punt. En dan zegt het college ook: ja, burgers die een klacht hebben, die volgens de klachtencoördinator toch neerkomt op een klacht over integriteit of een vermoeden van een misstand, hoe je het dan ook wil formuleren, die verwijzen we door naar het meldpunt integriteit. Dan is

natuurlijk de belangrijkste juridische vraag: als ze zijn doorverwezen, geldt dan de klachtenregeling? Volgens mij zou dan de klachtenregeling moeten gelden, anders krijg je allerlei wrijfpunten. Bij klachtenregeling is de melding in principe openbaar. Bij het meldpunt integriteit zegt dat als een burger er om verzoekt, dat dan de melding vertrouwelijk is. Dus die melding is al openbaar gedaan dus dan krijg je een soort wrijving tussen die beide regeling. Klachtenregeling zegt: het klachtcollege is mogelijk. Meldpunt integriteit, die wil dat juist veranderen. Nou kom ik op de nieuwe regeling integriteit zelf. Daar heb ik een paar bezwaren tegen. De eerste plaats dat inderdaad meldingen over het college er zijn uitgehaald. Ik vind het juist heel erg belangrijk dat ook meldingen tegen het college, dat die door het meldpunt worden afgedaan. We hebben de vorige raadsperiode een wethouder gehad die wegen integriteit had moeten aftreden. Nou, wie deden het onderzoek? Raadsleden. Nou, ik zou vinden dat de organisatie dat moet doen op de manier zoals de huidige regeling dat schetst. En dan verder is er nog een punt. Dat is ...

De voorzitter: Ja, de heer Smit, OPH. U mag interrumpen, maar korte vraag want uw tijd is voorbij.

De heer Smit: De organisatie. Want ik luister naar de jurist dus ik wil het snappen. Wat is dan de organisatie?

De heer Garretsen: In de huidige regeling staat dat een klacht over de wethouders, die wordt onder de ... door het meldpunt integriteit onderzocht onder verantwoordelijkheid van de burgemeester. En een klacht over de burgemeester, daar heeft de Commissaris van de Koning de regierol. En daar staat dus in de klachtenregeling iets anders, zoals ik net heb gezegd.

De voorzitter: Gaat u verder, mijnheer Garretsen.

De heer Garretsen: En dan verder is er nog iets.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen, ik wil u er even aan herinneren dat u ook nog maar twee minuten spreektijd heeft. Dat u daar rekening mee houdt.

De heer Garretsen: Nog twee dingen, namelijk het kan natuurlijk niet zijn dat er maar een lid is van meldpunt integriteit omdat een lid moet zich kunnen verschonen. Ik ben voor drie leden. En dan verder ben ik er voor dat die drie leden door de raad worden benoemd: net zoals het is met de leden de bezwaar- en beroepscommissie; net zoals het was met de stadsbouwburgemeester. Om juist de onafhankelijkheid van die leden te waarborgen als ze bijvoorbeeld moeten worden herbenoemd. En ze hebben naar de mening van het college toch een beetje te grondig onderzoek gedaan; zo'n regeling is altijd een regeling die wantrouwen organiseert. Dan is het heel goed dat ze door een ander bestuursorgaan worden benoemd en niet door het college van B&W.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. Nou, het komt grotendeels overeen, de termijn van de VVD, met die van de SP omdat we al jaren samen optrekken op dit onderwerp. Dus ook nu samen uiteraard overleg hebben gehad: wat vinden we hier nou van en wat zouden we aangepast willen hebben? De VVD is ook blij dat het meldpunt met externe wordt ingericht, maar inderdaad ook het verzoek aan de burgemeester om wel echt uit te gaan van drie externe leden, ook door de raad te benoemen. Waar wij ook over vielen inderdaad, dat er in het stuk staat dat er geen mogelijkheid is om melding te doen over bestuurders. Want in het stuk staat dat dit niveau om een op maat gesneden behandeling vraagt. En welke op maat gesneden behandeling is dat dan volgens het college? Omdat het hier nog wel een beetje lijkt alsof er hiervoor nog een heel andere kerstboom

opgetuigd gaat worden, dan willen wij graag horen welke dat is en wanneer we daar meer over horen. En wat ons betreft blijft tot die tijd meldingen over bestuurders gewoon ook hier onder vallen. En ja, het inzicht in de dossiers: het zal een blijvende strijd zijn. De uitspraak van de rechtspraak zal nog volgen. Maar daar zullen wij ook op blijven hameren. En dan is de VVD ook nog wel benieuwd naar de reactie van de burgemeester op wat de heer Mooijekind zojuist aangeeft, over die scheiding van die melding en het soort klachten, en wat zijn visie daarop is. En of daar aanpassing op basis van die informatie mogelijk gewenst is.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Gün, GroenLinks.

De heer Gün: Voorzitter, dank u wel. Oh, ik heb nog 13 minuten; ga er maar voor zitten. De complimenten die ik had voor het stuk van de VRK omdat dat in mijn begrip en in mijn belevingswereld en ervaringswereld altijd als lekkere cake erin gaat, een goede taart, zo moeilijk heb ik het vaak met juridische stukken. Dus dan vertrouw ik altijd heel erg op de heer Garretsen van de SP en de heer Rijssenbeek van D66. Maar ja, die is er nu even niet. Maar ik heb in ieder geval wel zinnige dingen gehoord van de heer Garretsen. Wij hebben ... Niet altijd, soms. Wij hebben bij de eerste keer dat wij dit behandelden en deze regeling werd vastgesteld, hebben wij een aantal bedenkingen meegegeven. En ik meen mij ook te herinneren, maar dat heb ik niet even kunnen vinden, dat wij toen ook een evaluatie hadden afgesproken. Er zou geëvalueerd worden. En misschien is dit dan die evaluatie, maar zo wordt hij niet geagendeerd. Dus naar aanleiding van een aantal technisch noodzakelijke wijzigingen ligt hij voor, maar niet als evaluatie. Nou, graag de reactie van de burgemeester daarop. Vanuit de lekedachte, rationeel beredenerend, had ik een aantal dingen voor mezelf opgeschreven waarvan ik de inspreker al een aantal heb horen benoemen, namelijk die van de slager keurt zijn eigen vlees. Dat wil je ten allen tijde voorkomen bij een klachtenregeling of een integriteitsmelding, of een melding ... of een vermoeden van ... melden vermoeden misstand. Die overigens veel positiever klinkt dan een integriteitsmelding. Maar je wilt daar voorkomen en je wilt daar transparant in zijn dat dat altijd onafhankelijk wordt behandeld. Dus wij zijn zeer voor het extern beleggen, en complimenten daarvoor, dat daarvoor is gekozen. Want ik weet ook vanuit mijn eigen werkervaring dat het vaak heel erg moeilijk is om binnen je eigen lijn besluiten te moeten nemen, omdat je altijd wel weer een afweging hebt van: ja, hoe zou het? En wat zou het? Nou, goed. Het is goed dat die extern belegd wordt. Als het gaat om de benoeming van die externen, dan zie ik daar – en dat is wat ik wil meegeven – ook wel een rol in van de raad, van de raadsleden. En het is mij niet helemaal duidelijk, mijnheer de burgemeester, wat maakt dat we er niet meer de zeg maar de collegeleden onderdeel laten zijn van deze melding, waar we toen wel voor hebben gekozen? Dus de exacte onderbouwing van een andere behandeling is mij niet geheel duidelijk. Wat ik zie is in de regeling heel veel bescherming voor de melder. En dat is terecht: die moet ook beschermd zijn en beschermd worden. Maar over de rehabilitatie van iemand die wellicht ... Want er is een vermoeden van een misstand, maar je bent onschuldig totdat het tegendeel is bewezen. Dat wordt afgedaan met één, anderhalf zinnetje dat er dan wordt zorggedragen voor rehabilitatie. Nou, wat zou ik daar dan onder kunnen verstaan? En daar houd ik het even bij voor deze eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Verhoeff, PvdA.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Ik ga die minuut niet op maken; ik moest wel even kijken. Ik sluit mij heel erg aan bij de woorden die heer Gün heeft gesproken. Eigenlijk hoor ik hier een klein beetje, wat mevrouw Sterenberg zegt en wat ook door mijn buurman werd verteld en wat u dan weer aanvult: eigenlijk is het een verbeteringsvoorstel en ook steeds iets verder gaand. Wij sluiten daar bij aan. En ik vind wel dat er goed gemotiveerd was. Dat vond ik toen ik het stuk las, waarom individuele klachten niet zomaar zouden worden ingebracht. De inspraakreactie maakt me wel kritisch, maar dat sluit weer aan op wat de heer Garretsen zei.

Als het klachtrecht wat aangepast wordt, meer in de zin van: zou dat niet een oplossing kunnen zijn? Een WOB-verzoek naar de ombudsman, zoals mevrouw Leitner net suggereerde. Dat zijn instrumenten die mogelijkwijs voor die misstanden die door een bewoner, een bedrijf wordt gesignaleerd misschien juist de betere weg zijn. Want waar ik wel enigszins beducht voor ben, en dat is misschien maar een hele enkele keer aan de orde, is dat we ook ambtenaren maar ook wethouders wel moeten beschermen tegen actievoerders die het willen gebruiken. Dus wel inzetten daar waar het echt, wat we allemaal integriteit noemen: iemand die geld in eigen steekt, iemand bevoordeelt; ik denk niet dat iemand hier vindt dat dat niet zou moeten worden ingebracht. Maar we moeten wel zorgen ... Want rehabilitatie is erg ingewikkeld, want iedereen blijft toch al gauw denken – en dat is niet wat ik u heb horen zeggen – dat waar rook is, is ook vuur. Maar wij zijn allemaal vrij slechtdenkende mensen, ik betrap mezelf er ook wel eens op: je blijft toch kritischer op die ambtenaar of die wethouder of die collega die dat soort processen aan hun broek hebben gehad. Maar feitelijk dus aansluitend bij wat er eerder is gezegd en ben benieuwd wat de burgemeester daar als antwoord op geeft.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Leitner, D66.

Mevrouw Leitner: Ja, het voorstel gaat uit van drie impactvolle wijzigingen: met betrekking tot de burgers, extern beleggen en meldingen met betrekking tot bestuurders. Ten eerste de burgers. Ik moet zeggen, ik krijg het woord altijd een beetje moeilijk uit mijn strot. Ik vind het een afschuwelijk woord. Ik weet niet wie ... Gewoon mensen, of zo. Haarlemmers. Daar sluit ik me ook deels aan, ook vertrouwend op uw expertise, van de heer Garretsen van de SP. Dat is het punt waarop we het meest kritisch zijn. Extern beleggen lijkt me een hele goede ontwikkeling. Het is eigenlijk gewoon niet meer dan logisch dat het heel moeilijk is een onafhankelijke positie in te nemen ten opzichte van collega's. Gelukkig zijn '...' zou je bijna zeggen zelfs. En tenslotte, met betrekking tot de bestuurders, lijkt het ons niet goed om dat alleen maar politiek te maken. Dan worden dingen juist veel te snel misschien wel politiek, terwijl dingen ook gewoon eens goed onderzocht moeten worden. Vandaar ook de mooie naam: vermoeden misstand. Iemand kan iets vermoeden; hoeft niet per se zo te zijn. Tijdens onze integriteitstraining enkele maanden geleden heb ik eigenlijk zelf ook wel geleerd dat toch nog vaak dan wel weer meer mogelijk is dan ik zelf ook nog wel voor mogelijk hield. Dus ja, positief over het extern beleggen; minder positief over de bestuurders; en toch nog een twijfelpunt bij de Haarlemmers.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Dank u wel, voorzitter. Het CDA kan zich ook grotendeels vinden in de wijzigingen, waaronder het extern beleggen van het meldpunt. Wel nog drie vragen. Nou ja, misschien dubbel hoor; de eerste is al gesteld. Maar we lezen inderdaad dat burgers straks niet meer rechtstreeks meldingen kunnen doen bij het meldpunt integriteit, maar dat dan weer via de reguliere klachtenafhandeling. En dan is eigenlijk onze vraag: moet dan die klachtenregeling dan ook weer worden aangepast of voldoet die nog? Tweede punt is, volgens mij heb ik dat ook horen zeggen: het meldpunt gaat zich straks beperken tot meldingen gericht tegen medewerkers. Het was ons toch niet helemaal duidelijk hoe die bestuurlijk schending ... Of meldingen daarvan in de toekomst worden opgepakt. Want waar moeten die dan gemeld worden? Ja, en dan de derde vraag is van het ... Het CDA heeft in 2017, hebben wij voorgesteld om misschien ... Dat de discussie al liep die de SP en VVD hadden aangezwengeld. Hebben wij voorgesteld: is het dan een goed idee om een commissie-Stiekem ... Analoog naar de Tweede Kamer, om dat in te stellen. Dus dat er een select groepje raadsleden wel toegang krijgen tot die documenten. Maar dan wordt in zijn geheel natuurlijk wel de kans verkleind dat informatie op straat kan worden beland. En daar heeft u toen ook positief op gereageerd in een brief. Alleen, ik heb niet in hier zien verwerkt, dus nou ja, graag nog een reactie van het college daarop. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie, de heer Garretsen.

De heer Garretsen: Ja, die commissie-Stiekem is ook aan de orde geweest in het rechtsgeding. En ik vind het verstand om op de uitkomst van de uitspraak te wachten. Die komt over vier weken of over tien weken, waar in elk geval eisen in staan.

De voorzitter: Ik hoor geen vraag maar een opmerking of statement. U mag reageren, maar nee, ik zie ... De heer IJsbrandy, Hart voor Haarlem, termijn. Gaat uw gang.

De heer IJsbrandy: Ja, dank u wel, voorzitter. Hart voor Haarlem, wij kunnen ons goed vinden in de algehele strekking van het voorstel. Wij hebben inderdaad een kritische kanttekening bij het uitsluiten van bestuurders in deze procedure, met name omdat het niet duidelijk volgens welke procedure, protocollen, et cetera, dat dan wel behandeld wordt. We hebben nog een vraag of een aanvulling op het artikel 12, informatie en openbaarmaking. Het is denk ik wel waardevol dat we een soort geanonimiseerd overzicht krijgen van de case-load: wat passeert er nou zo in een jaar? Dat kan één keer per jaar zijn, maar dat je toch een beetje een beeld krijgt van: is er wat aan de hand, ja of nee?

De voorzitter: Dank u wel, nog andere termijnen? De heer Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Dan verwijst ik even naar het onderzoeksprotocol vermoeden misstand gemeente Haarlem 2018. Het is eigenlijk punt 20, wat gebeurt er met de onderzoeksgegevens? Nou, er staat dus dat het meldpunt verstrekt de rapportage alleen aan de opdrachtgever, dat is het bevoegd gezag. En de dossiers van het meldpunt worden bewaard conform deze richtlijnen als personeelsdossier. Maar dan mis ik natuurlijk een vervolg. Mijn vraag is ook of vragen: wanneer sprake is van integriteitsschending, welke maatregelen neemt men dan? En ten tweede: ik mis de eventuele mogelijkheid tot procedure tot eventuele vervolging. Dus nu beperkt het, zoals het hier staat, tot de personeelsdossiers – als daar sprake van is, zeg ik uit zorgvuldigheid hierbij. Opmerking: even het onderscheid maken in privacygevoelige gegevens in het kader van de aanscherping AVG versus algemeen inlichtingen betreft, zodat de raad met die informatie die algemeen is, alvast een eerste afweging kan maken. Dus privacygevoelige dingen altijd apart, besloten bespreken. Want dan ga je natuurlijk de personen zelf daarbij betrekken die het aangaande de schending van de integriteit. Zover mijn inbreng.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kwee, Actiepartij.

De heer Kwee: Ik vind het ook inderdaad delicate problemen, vermoedens van misstanden. En ik denk dat het juist is dat er ook goed mee wordt omgesprongen. Er moet voorkomen worden dat actievoerders daar misbruik van maken. Ik vind alleen even, dat is mijn vraag, waar ik zit op bij die vermoedens van misstanden waarin wordt gemeld dat slechts kwesties die over bepaalde misstanden met een zekere impact gaan, vallen onder een meldmogelijkheid. Is dat een save, dat daar in feite minder klachten worden behandeld? Of is dat een extra mogelijkheid? Dat je dus twee wegen hebt?

De voorzitter: Dank u wel. Ik hoor hier en daar licht technische vragen. Ik zou u willen uitdagen die eventueel toch vooral maandag voor of na uw fractievergaderingen te stellen. De heer Smit, OPH. U weet ... Ja, kort de mantel ... De statements. Korte stemverklaringen.

De heer Smit: Voorzitter, u bent geweldig. Dat is één.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog ...

De heer Smit: Ik deel de mening van de SP. En dan wil ik enkele dingen herhalen, maar dat zei mijn buurman ook: het keuren van eigen vlees, daar moeten we altijd weg van zijn. En inderdaad extern beleggen: drie personen, door de raad benoemd, zodat je die continuïteit hebt en ook het verschoningsrecht kunt inkleuren. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere commissieleden? Ja, de heer Aynan zou denk ik toch nog wat willen zeggen. Maar goed, misschien straks. Ja, burgemeester, geef ik u ... Ja, de heer Aynan, Jouw Haarlem. Wilt u nog iets zeggen? Ja, geen probleem. We wachten. We geven u de ruimte.

De heer Aynan: Heel kort, voorzitter. Ik sluit me aan bij de kritische vragen over het feit dat het alleen medewerkers betreft. En inderdaad ook de aan te wijzen functionarissen. Nou, dat is een beetje een risico-coöptatie, dus dat moeten we echt anders regelen. En dat het onderzoek gestaakt wordt als de melder de vertrouwelijkheid schendt. Graag een reactie daarop. En misschien een beetje van technische aard, dus excuses daarvoor. Maar we lezen dat die externe commissie dus ... Die commissie wordt extern belegd, maar betekent dat dat de burgemeester en gemeentesecretaris in het hele proces geen rol meer hebben?

De voorzitter: Dank u wel. Excuses aanvaard, wat mij betreft. Zou ik het woord willen geven aan de burgemeester. Ik zou u willen uitdagen op dit moment ... De commissie adviseert, college stelt vast. Ook in te gaan op de vraag, alles gehoord hebbende, wat u daarin mee gaat nemen. Gaat uw gang.

Burgemeester Wienen: Ja, misschien toch ... Dat valt mij niet tegen. Het is spreektijd, ja. Maar om te beginnen, ik denk dat wel heel belangrijk is om van mijn kant aan te geven dat ik het ongelooflijk belangrijk vindt dat integriteit van de organisatie bewaakt wordt en dat er opgetreden wordt als er iets niet goed is. Dus iedere suggestie dat ik het zou zien of het college zou zien als een soort iets van dat moet dan maar, maar we moeten het zoveel mogelijk beperken of terugdringen. Die is echt onjuist. Ik vind het ongelooflijk belangrijk dat wij een integere organisatie hebben en dat als daar twijfels over zijn, dat dat onderzocht wordt, en als er iets aan de hand is, dat er wordt opgetreden. Eén van de vragen was: wat gebeurt er dan? Er worden regelmatig medewerkers ontslagen omdat er sprake is van niet-integer gedrag. Jullie krijgen daar ook een overzicht van. Er werd ook gezegd van: ja, je zou toch een geanonimiseerd overzicht moeten hebben. Dat komt ook. Er is een jaarverslag en in dat jaarverslag wordt ook aangegeven van hoeveel zaken er geweest zijn; wordt inderdaad geanonimiseerd ook een overzicht gegeven van wat voor soort zaken het betreft en ook hoe daarmee is omgegaan. En dat is denk ik ook heel erg belangrijk. Dat hoort ook bij het geheel. Vervolgens de vraag: alleen medewerkers. Is dat nou logisch? Ik denk zelf, en daarom hebben we dit voorstel ook gedaan, de echte zaak waar het om gaat is: wij willen, als er iets niet klopt, dat dat aan de orde gesteld wordt. De meeste informatie komt van klokkenluiders, mensen die aangeven: jongens, er is hier iets wat raar is, iets wat niet klopt. En dan moet je zorgen dat de bescherming van diegene die die informatie geeft optimaal is, en dat er adequaat wordt opgetreden. Nou, daar is deze hele regeling op gericht. Ik ben het heel erg eens ... Trouwens, dat spreekt voor zich, want dat is ook het voorstel: beleg het extern. Ik denk dat dat ... Deels is het voortgekomen niet omdat wij vinden dat de mensen die dat nu deden, dat die dat niet goed deden. Ook niet, die suggestie hoor ik hier en daar, dat ambtenaren de neiging zouden hebben om elkaar de hand boven het hoofd te houden. Daar is mij niets van gebleken. Integendeel. Ik vind dat die commissie echt op een uiterst zorgvuldige wijze iedere keer zaken behandelt, en ik heb nooit iets gemerkt van de hand boven het hoofd houden van de collega's.

De voorzitter: Burgemeester, u heeft een interruptie van de heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, u had het erover waarom collegeleden niet worden opgenomen in de regeling? Waarom geen melding gedaan kan worden tegen collegeleden; dat u toch daarnet?

De voorzitter: Vervolgt u uw verhaal.

Burgemeester Wienen: Het gaat nu over het punt van ... Het gaat over die ambtelijke organisatie. Niet omdat die mensen hun werk niet goed doen of omdat ze bij voorbaat de neiging zouden hebben om collega's de hand boven het hoofd te houden. Er zijn twee redenen waarom ik denk dat het goed is om te doen. Het eerste is de belasting. Want het gaat echt om aardig wat werk. En ik denk dat het goed is dat ... en dat gebeurt dan naast het gewone werk. Ik denk dat het goed is dat je zorgt dat apart een voorziening voor is. En het tweede, dat is dat ik vind dat datgene dat een aantal sprekers hebben geuit en wat ik ook merk bij een aantal mensen die het proces kritisch volgen, dat is dat dat gevoel dat er sprake zou zijn van ja, slager die het eigen vlees keurt: dat is gewoon niet goed. En daarom is het ook gewoon veel beter dat het extern zit, dan heb je dat risico in ieder geval voorkomen. Dus ik denk, daarover zijn we het met elkaar eens. Dat is het voorstel en jullie delen dat volgens mij allemaal. Dus dat is goed om te doen. Dan de vraag: zouden Haarlemmers of gewoon inwoners van dit land, niet mensen die bij de organisatie zitten, ook gebruik moeten maken van deze regeling? Er zijn een paar antwoorden op. Het eerst is van wij zien in de praktijk, en daar heb ik hier eerder over gesproken, dat het nogal eens voorkomt dat iets bij de integriteitsmeldingen terecht komt nadat er eerst is er bezwaar gemaakt of er is een klacht ingediend. Er is vervolgens een gang gemaakt naar de ombudsman; er is soms ook zelfs een rechtelijke procedure gevolgd. En dan op de een of andere manier, als mensen het gevoel hebben: en toch ben ik het er niet mee eens, dan is dit ook weer een procedure die doorlopen wordt. En die komt dan helemaal achteraan. Nou kan ik me op zich nog voorstellen dat mensen zeggen: ja, volgens ons is er gewoon iets niet in de haak. Maar het is raar dat dan een soort beroepsmogelijkheid lijkt te zijn bij eerdere procedures die al gevolgd zijn. En vervolgens kijkend naar hoe dat dan loopt, denk ik dat het ook veel beter is ... En ik ben overigens wel ... Ik vind de suggestie om te zeggen: nou, dan moet je wel even die klachtencoördinator ... Dat is cruciaal. Ik snap dat er net gezegd is: maar ja, als die klacht nou ingediend wordt en het afdelingshoofd ... Stel dat er echt iets mis is op een afdeling. Dan stopt het daar. Er moet ergens toch nog een soort toetsing zijn van als hier mogelijk een integriteitszaak is, dan moet dat dus bekeken worden op de integriteitsaspecten. En dat kan die klachtencoördinator, die moet dat dus checken. En dat is dus niet het afdelingshoofd; dat is ook niet iemand die vanuit je eigen afdeling dat doet, maar die dat onafhankelijk moet doen. Jullie geven aan, en dat neem ik in ieder geval mee terug – dat is een van de vragen waar ik dan zelf ook nog even naar wil kijken – van zou je dat misschien ook kunnen opvangen door te zeggen van: laat daar ook iemand extern in ieder geval ook even naar kijken. Is de aard van deze klacht wellicht van dien aard dat je daar ook een integriteitsonderzoek aan moet koppelen? En ...

De voorzitter: Burgemeester, u heeft een interruptie van de heer Gün van GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Gün: Ja, ik zat even te wachten op een vanzelfsprekend moment op een vraag te stellen. Dus die hoort eigenlijk bij wat u zei een vijftal zinnen terug. Want u gaf aan van: het lijkt een soort extra bezwaar of beroepsmogelijkheid om het dan helemaal achteraan dan toch nog een beetje je zin te willen krijgen, of iets dergelijks.

De voorzitter: Ho, ho, burgemeester, wacht even. De heer Gün heeft het woord.

De heer Gün: Laat ik het anders formuleren. Dat burgers, Haarlemmers een mogelijkheid zouden hebben na rechtszaken, na beroep en bezwaar, na een aantal stappen te hebben genomen, om dan alsnog een integriteitsmelding dan wel een vermoeden van ... Nou, ben ik weer even die termen kwijt en nu is mijn

computer uitgevallen. Vermoeden van een misstand, een klacht in te dienen. En dat is eigenlijk: ik vermoed iets, doe een onderzoek. Als er al zoveel dossiers, dossiervorming is, al op zoveel plekken al een en ander is behandeld, dan kan je hem blijkbaar of waarschijnlijk wel heel snel afdoen. Want als er al een rechterlijke uitspraak ligt van dit is het niet, dit is niet juist, dit klopt niet; dan is dat toch geen extra belasting van de interne klachtcoördinator of van een externe organisatie?

De voorzitter: De burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, in de praktijk is dat wel zo. Want wij hebben een regeling die betekent dat er echt ... Soms denk je, tjongejonge, zeg. Als er echt iets wordt onderzocht. Dat is een enorm dossier. Je kunt niet zeggen van: nou ja, er is door anderen al eens naar gekeken, dus laat maar. Nee. Als het zo is dat je het moet onderzoeken, dan ga je er ook voor. En dan wordt het zeer uitvoerig onderzocht. En wat ik heb meegemaakt in ieder geval ... En ik snap ook de achtergrond daarvan; in zekere zin speelt dat nog steeds. Maar er kunnen dus zaken zich voordoen waarbij je het gevoel hebt: hier is iets gebeurd wat niet klopt. En je gaat via een bezwaar, je gaat via een klacht, je gaat via de ombudsman, je gaat via de rechter – je hebt het gevoel: verdraaid nog aan toe, elke keer op de één of andere manier komt daar niet uit wat volgens mij aan de hand is. En ik blijf ... En dat versterkt trouwens dan dat idee, van volgens mij – als ik het even heel grof samenvat – is het gewoon een corrupte boel daar. Want er is volgens mij echt iets mis, maar ik krijg geen gelijk dus dan is het wel heel grondig mis. Het wordt kennelijk afgeschermd of weet ik veel. En dan kom je met een klacht, en ik heb meegemaakt, dat dan vervolgens gezegd wordt: ondertussen is die integriteits ... Ik had eerst het idee van: nou ja, daar zit een probleem. Maar nu denk ik: die is daar in de loop der tijden bij betrokken geweest en die heeft er al eens naar gekeken. Maar dan zijn ze dus eigenlijk ... Dan deugt het hele ... Niks deugt. Dus dan kan je misschien wel tien integriteitsonderzoeken gaan vragen, want iedereen die er naar gekeken heeft is kennelijk niet integer.

De voorzitter: Ik ga u hier even onderbreken want u heeft ook nog twee interrupties van mevrouw Verhoeff van PvdA. Gaat uw gang.

Mevrouw Verhoeff: Ja, om het goed te kunnen begrijpen. En volgens mij vat ik het dan samen en dan mag u zeggen of ik gelijk heb, ja of nee. Is feitelijk wat u zegt: mensen zijn juist door het proces op een integriteitsvraag gekomen, omdat ze onzekerder werden over het zou toch moeten, want ik gelijk; ik zit er goed in. Waardoor er dus voor hen een nieuw feit en dus ook naar onderzoeken wordt gevraagd die misschien in heel die rechts- en bezwaarprocedure nooit aan de orde zijn geweest.

Burgemeester Wienen: Nee, want dat er juist voor pleiten om te zeggen: dan moet je het misschien toch maar doen. Nee, maar mijn ervaring is in ieder geval dat wat je in de praktijk ziet, dat is dat het allemaal door elkaar heen gaat lopen. En wat wij zouden willen, dat is dat er al in een heel vroeg stadium als je op iets stuit, dat er direct gekeken van: jongens, zit hier wellicht een integriteitskant aan? En laten we dat dan ook direct oppakken. En dat is dan niet afhankelijk van de vraag of een externe persoon zegt van: volgens mij is het een misstand of is het een integriteitskwesitie. Nee, als het echt iets is wat ook maar de schijn heeft van mogelijk is hier van integriteit, dan moet het gewoon onderzocht worden en aangepakt worden. Dus dat is iets wat we ook zelf willen. En dan moet niet wachten tot er na weet-ik-niet-hoeveel procedures, de zaak ondertussen ... Dat zijn dan dossiers, die zijn langzamerhand zo. En daar verliest iedereen in dat bos uiteindelijk het gevoel van: jongens, waar gaat het nou uiteindelijk om? En ik zou ervoor pleiten, en ik meen het echt – volgens mij is de zaak zelf daar ook mee gediend, ook de integriteit – om te zeggen: kom op het moment dat er iets aan de hand is, je stuit als burger op iets waarvan je zegt dit is toch raar. Ik dien daar een klacht over in. Laat dan ook kijken van is daar mogelijk sprake van integriteitsschending en laat dat dan onderzocht worden. Daar hebben

we niet een burger op nodig die na misschien soms hele lange procedures nog een keer zelf tot de conclusie komt van: nou, dan ga ik het nog eens een keertje proberen langs de kant van de integriteit. En dat is wat ik nu in de praktijk wel regelmatig zie. Maar ik ...

De voorzitter: Ga ik naar de volgende interruptie, excuus. Ga ik naar mevrouw Sterenberg. En ik wil daarna wel een beetje richting een afronding van dit onderwerp, ook gelet op dat we de ... Ja, klopt. Maar we hebben ook nog heel veel rondvragen, die gaan ook van die spreektijd af. Dus helaas. Mevrouw Sterenberg, VVD, gaat uw gang.

Mevrouw Sterenberg: Ja, dank u wel. Volgens mij is het ene dossier het andere niet. En we kunnen nu niet als uitgangspunt gebruiken dat zeg maar de deur dicht wordt gedaan voor het feit dat er misschien soms aan het eind van een heel lang traject toch een vermoeden kan bestaan tot misstand, terwijl dat tijdens het hele traject misschien niet aan bod is geweest. Maar uit angst voor zeg maar het misbruik maken van regeling ...

Burgemeester Wienen: Er is geen angst.

De voorzitter: Burgemeester, ik geef u het woord.

Mevrouw Sterenberg: ... afmaken. Voelt het nu toch een beetje alsof er zeg maar een deurtje wordt dichtgedaan. Terwijl het kan zo zijn dat iemand tegen helemaal tot aan het eind tegen de kap van een boom heeft gestreden, en dat lukt niet, het komt niet uit. En dan toch komt er pas later bij diegene informatie die kan leiden tot vermoeden tot een misstand. En dan heeft diegene ... gebruikt dat dus niet om misbruik te maken van de regeling om alsnog zijn gelijk te halen over die boom, maar gewoon omdat hij een vermoeden heeft tot een misstand. Dus we moeten die twee punten ook los kunnen koppelen. En ik ben een beetje bang dat u de deur daarvoor dicht doet.

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Nee. Om te beginnen, en dat ga ik toch nog een keer zeggen en dat is dan misschien herhaling, maar er is geen angst om eventuele integriteitsonderzoeken te hebben. Want als er een integriteitszaak is, dan wil ik dat het onderzocht wordt. En dat wil ook het college. Niemand hier zit in het bestuur, niet in de raad en ook niet in het college die denkt: jongens, als er misstanden zijn, dan moeten we dat maar proberen niet te onderzoeken, want dan weten we het niet of zo.

De voorzitter: Ik denk dat dit punt helder is. Mevrouw De Raadt, CDA.

Burgemeester Wienen: Ja, maar dan toch even nog heel concreet, van sluit u dan toch niet een deur en is dat dan wellicht niet een risico. A) ik zeg van je moet in een vroeg stadium checken van is hier mogelijk sprake van ... dit is een klacht, maar is hier mogelijk sprake van een misstand? En natuurlijk is het zo, los van de regeling, dat als iemand, los van de specifieke klacht, op een ander moment het gevoel heeft hier klopt iets niet, dan schrijft hij daarover een brief en dan trekt hij aan de bel. Maar dat is dan iets anders dan deze regeling. Deze regeling is bedoeld om binnen de organisatie ervoor te zorgen dat wij medewerkers vragen: let op, als je twijfels hebt, als je het gevoel hebt hier klopt iets niet, of als via een klacht iets binnenkomt dat we het gevoel hebben hier klopt iets niet, dan wordt uitgezocht. En dan wordt het ook nog eens een keer onafhankelijk uitgezocht. En dan wordt die integriteitsvraag daadwerkelijk gesteld.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Ja, hele korte vraag. Want als zo'n burger dan zo'n klacht heeft over zo'n integriteitsvraagstuk, waar moet die brief dan naar toe?

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ik denk dat in de praktijk, dat zie ik nu ook, worden regelmatig raadsleden benaderd. En in de tweede plaats, dat zou ik zelf in eerste instantie prettiger vinden, maar de vrijheid dat burgers direct naar de raad stappen is er ook, maar ik zou zeggen: benader dan ook het bestuur, van volgens mij klopt hier iets niet. Ik snap niet dat dit op deze manier loopt. Maar goed, dan is er dus niet een procedure, maar dan is het het aan de orde stellen bij het bevoegd gezag.

De voorzitter: De heer ... Mevrouw De Raadt, CDA.

Mevrouw De Raadt: Als u het zo zegt, dan heb ik daar toch wel wat meer moeite mee. Want wat moet ik nou met een integriteitsmelding over een ambtenaar?

De voorzitter: De burgemeester.

Burgemeester Wienen: Daar gaat het dus per definitie niet om. Het gaat erom dat er iets niet klopt. Hoe kan je nou zeggen van: ik heb een integriteitsmelding over een ambtenaar ... In de zin van deze procedure. Als je zegt: er klopt iets niet in de organisatie, want dat is waar je als burger tegenaan loopt. Het klopt gewoon niet. Er gebeuren hier rare dingen. En daar wil je aandacht voor. En daar vraag je dan aandacht voor van het bestuur. En die gaat daar dan naar kijken. Het is, vind ik, wonderlijk om te zeggen van: ik moet een officiële ingang hebben voor een integriteitszaak tegen een bepaalde ambtenaar.

De voorzitter: De heer Garretsen, SP. Interruptie.

De heer Garretsen: Ik snap uw antwoord op de vraag van mevrouw De Raadt niet. Ik dacht dat juist het voorliggend collegebesluit zegt, dat als een burger een klacht heeft, dan kan hij naar het klachtenmeldpunt, een klachtenregeling gebruikmaken. En dan vervolgens, als dan liefst een onafhankelijk persoon zegt: er zit een integriteitspunt aan, dan kan het worden doorverwezen naar. Dan heb ik wel goed begrepen.

Burgemeester Wienen: Zeker. Nee, maar dat heb ik ook gezegd. Alleen, mevrouw Sterenberg die zei: ja, maar stel voor dat iemand veel later tot het idee komt misschien is het toch wel een integriteitskwestie. En daarvan denk ik van: als dat zo is, dan ga je naar het bestuur.

De voorzitter: Mevrouw Leitner, D66, had ook een interruptie.

Mevrouw Leitner: Ja, op zich is het mij nu wel helder door de interruptie van de heer Garretsen. Want ik schrok ook even. Ik dacht: we moeten absoluut niet de kant op willen dat meldingen inderdaad bij de raad terechtkomen.

De voorzitter: Dan ga ik naar de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja, maar nu wordt het mij ook helemaal niet helder, hoor. We hebben het hier dus over medewerkers. Nou, daar is deze regeling van toepassing. En dan toch nog de vraag van mevrouw De Raadt: welke regeling is van toepassing op burgers?

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Wacht even. Het gaat niet om de vraag welke regeling van toepassing is. Het gaat om de vraag ... Deze regeling is ertoe bestemd, wat ons betreft, om er voor te zorgen dat wij signalen dat er iets niet deugt, dat wij die laten uitzoeken. En die signalen kunnen komen uit de organisatie en die signalen kunnen ook komen via burgers, en dan lopen ze langs de kant van de klachten. Nee, nee, de heer Garretsen zegt dat ook. Zoals wij het zien komt de burger met een klacht. Dat is wat er in de praktijk ook gebeurt. En vervolgens wordt daar gekeken van mogelijk zit hier een integriteitskwestie bij en dan wordt het uitgezocht. En als het zo is dat er gerede twijfels zijn op basis van andere informatie, dan zal het college ook komen tot een onderzoek en die integriteit laten uitzoeken. Alleen wat wij gezegd hebben is: van deze regeling, als een formele regeling, daarvan vinden wij dat de ingang is langs de lijnen zoals wij die hebben aangegeven. En dat betekent dat iedere klacht ook kan leiden tot een integriteitsonderzoek als daar aanleiding voor is.

De voorzitter: Ik zag nog één interruptie van de heer Gün, GroenLinks. En ik zou daarna willen voorstellen dat de burgemeester kort ingaat op wat alles gehoord hebbende wat hij meeneemt richting het collegevoorstel. De heer Gün, GroenLinks.

De heer Gün: Om toch helemaal zeker te zijn dat ik het goed heb begrepen. Er ligt voor een klachtenregeling die met name is gericht op een interne klachtenregeling ... Of een intern vermoeden van misstanden van eigen medewerkers. Die als loket hebben een klachtcoördinator die extern wordt belegd. Helemaal prima. Stel, en dan ga ik even door op de vraag die net is gesteld – dat is me gewoon echt niet duidelijk: nu ben ik burger van Haarlem. Nu zegt u: neem niet in eerste instantie het loket vermoeden van een misstand van de interne organisatie, maar gebruik daarvoor de klachtenregeling. En volgens mij staat in het stuk namelijk ook: die zijn uitgesloten van deze regeling. En daar komt uw vraag vandaan, en dat is nog steeds mijn vraagteken, en dat was ook de vraag van mevrouw De Raadt. Maar u zegt nu: nee, maak gebruik van de klachtenregeling als burger van Haarlem. Maar als u denkt: het is meer dan een klacht, er is hier een vermoeden, meld het dan ook bij het bestuur ... Niet? Dan graag toch verduidelijking.

Burgemeester Wienen: Nog één poging. Als een burger stuit op iets waarvan hij het gevoel heeft van dit deugt gewoon niet. Het is het gedrag van een ambtenaar; het is een concrete gang van zaken rond een bepaalde uitvoering van iets, waarbij je het idee hebt van dit klopt gewoonweg niet. Dan dien je daarover als burger een klacht in. Dan zeg je: dit en dat is er aan de hand en ik heb dit en dat geconstateerd, en ik dien daar een klacht over in want ik vind dit klopt niet. Dan wordt die klacht afgehandeld. En daar werd terecht gezegd: maar heb je dan wel een voldoende zekerheid dat daar grondig en diepgaand onderzoek gedaan wordt en dat eventuele integriteit ook echt aan de orde komt, als het afdelingshoofd degene is die de klachten afdoet? En daarvan is in de regeling gezegd, en daarvan zeg ik ook: wij moeten zorgen dat onafhankelijk van die afdeling er een klachtencoördinator is die dat bekijkt, die met die burger ook contact kan hebben. En die zegt: oké, ik schrik hier van. En ik ga dit gewoon aanmelden bij de integriteitscommissie. Dus die burger heeft misschien nog niet eens zelf het woord integriteit in zijn hoofd of dat misstand; die ziet alleen maar: er gebeurt iets wat volgens mij niet klopt. En dan moet dat leiden tot een zorgvuldige weging, een afhandeling van de klacht, maar ook ingebracht worden als integriteitszaak als daar aanleiding voor bestaat. En ...

De voorzitter: Ik wil richting mijn vraag die ik u net stelde. Wat neemt u mee gehoord hebbende ...

Burgemeester Wienen: Ik neem in ieder geval mee deze klachtencoördinator, dat er vanuit deze commissie gezegd wordt: als je dat op deze manier wilt doen, dan moet je de onafhankelijkheid van die klachtencoördinator wel echt goed geregeld hebben. Dus dat moeten wij nader bekijken. Dat is één. Twee, en

daar hebben we het helemaal nog niet over gehad omdat ik er nog niet eens aan toegekomen ben. Maar jullie zeggen terecht: waar blijven nou de integriteitszaken rond bestuurders? Het idee is niet: ga maar meteen naar de raad en dan gaat er meteen via de krant en weet-ik-allemaal-niet-wat van alles en nog wat gebeuren ... Wij hebben met elkaar ook een studiemorgen gehad – zelfs een dag – over dit onderwerp. Daar moet je ook een goede regeling voor hebben. Die aan de ene kant zorgt dat iemands goede naam niet meteen bij de eerste de beste roep van iemand door de modder gaat, maar die wel ervoor zorgt dat je zorgvuldig dingen bekijkt. Maar dat is niet via deze commissie, die feitelijk toch vooral een ambtelijke insteek heeft. Maar daar heb je een eigen regeling voor nodig. Dat is wat hier gezegd wordt. Alleen, vervolgens is het niet ingevuld. En ik snap dat u zegt: ja, maar het is toch raar dat u de bestuurders eruit haalt, en zegt van daar moeten we iets anders voor hebben, maar u zegt niet wat. En daarmee zou je de indruk kunnen krijgen: nou, dan blijven de bestuurders kennelijk buiten onderzoek. Dat is niet de bedoeling. En ik neem mee dat wij concreet met een stuk moeten komen waarin wij aangeven hoe wij dat dan bij bestuurders willen doen. Dus dat dat niet een categorie wordt die we dan als het ware wegmoffelen, of zo.

De voorzitter: Korte reactie de heer Aynan, Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel. Betekent dit dat ... Nu is het een stuk helderder, dus dank daarvoor. Maar betekent het ook dat de klachtenregeling op dat punt aangepast of aangescherpt gaat worden?

Burgemeester Wienen: Ja, dat is een derde punt want ik was ook nog niet helemaal klaar. Een derde punt is dat ik denk van dat heeft ook met die klachtencoördinator te maken. Maar dat we even moeten kijken wat de implicaties zijn voor de klachtenregeling als we het op deze manier doen. Oh, sorry.

De voorzitter: Het voelde nog als een antwoord.

Burgemeester Wienen: Ja, maar ik wil ook wel verdergaan. Maar er waren interrupties, dus ik dacht ...

De voorzitter: Nou, dat is heel netjes. De heer Garretsen, SP.

De heer Garretsen: Ja, ik wil de burgemeester er even op wijzen. Ik heb die wet nog nageplozen. De Wet Huis van de Klokkenhouders sluit op geen enkele manier bestuurders van bedrijven of bestuursorganen uit. U zit te knikken, dus dat weet ...

Burgemeester Wienen: Ja. En ik vind ook dus echt: er moet ook een regeling voor zijn. De vraag is eventjes: wat is daarvoor de meest passende regeling? En als daar niet een bevredigend antwoord op komt, dan ben ik het met u eens, dan kan je beter het ook in deze regeling houden. Maar onze insteek is dat wij denken dat je daarvoor beter een daar op toegespitste regeling kunt hebben. Die we ook met u afspreken, waar u ook uw eigen rol in speelt.

De voorzitter: Mevrouw Sterenberg, VVD.

Mevrouw Sterenberg: Dank u wel. Op welke termijn kunnen we die regeling, dat voorstel verwachten?

Burgemeester Wienen: Ja, dat moet dan op korte termijn. Want ik vind niet ... Anders dan blijft het allemaal ... Dus ik durf niet te zeggen wanneer het precies klaar is, maar dat moeten we wel snel doen. Het is een samenhangend pakket.

De voorzitter: Mevrouw Leitner, D66.

Mevrouw Leitner: Waarom moet dat een andere regeling zijn?

Burgemeester Wienen: Nou, de essentie is ... Dat is ook een reden. Want u zegt: moet je die commissie niet door de raad laten benoemen? De verantwoordelijkheid van het college is ... Er is gewoon de verantwoordelijkheid voor. Het ambtelijk apparaat zit bij het college, dat is in de wet zo geregeld. En wat u doet is u ziet erop toe dat het college daar op een zorgvuldige manier mee omgaat. Maar u bent niet zelf degene die als het ware zich richt op dat ambtelijk apparaat. Maar als het om de bestuurders gaat, bent u wel heel erg direct betrokken en in beeld. En daar zitten ook meteen heel veel politieke complicaties aan. Want je kunt niet zomaar zeggen: nou, we gaan een bestuurder ontslaan. Als een ambtenaar niet integer zich gedraagt, en dat is echt stevig, dan wordt hij gewoon ontslagen. Bij een bestuurder bent u degene die daar over gaat. Dus daar moet op de een of andere manier, moet die politieke kant verwerkt zijn, die context moet verwerkt zijn in die regeling.

De voorzitter: Ik zag nog een korte interruptie van de Rijbroek, Trots Haarlem.

De heer Rijbroek: Op korte termijn. Misschien een suggestie de eerstvolgende commissie Bestuur? Of is dat te vroeg?

De voorzitter: Daar kan zo de burgemeester een reactie op geven. Ik wil wel aangeven: het is 23:05 uur. We gaan nog een rondvraag doen; we gaan nog een besloten deel doen. Dus dat u daar rekening mee houdt. En meerderen zijn door hun spreektijd heen, maar dat zal ik aangeven als we er zijn. De heer Linder, ChristenUnie.

De heer Linder: Maar is het niet gewoon ook ... Wij zijn de legislatieven, dus jullie zijn de executieven. En is het niet juist de taak van ons om ook de bestuurders te controleren op ... Dus dan zou dat dan juist ook wij een goede plek daarvoor zijn, toch? Of zie ik dit ...

De voorzitter: Ik denk dat dit punt volgens mij helder is. Ik hoorde al geknik. Ik zag geknik. Voorstel van de orde van de heer Garretsen.

De heer Garretsen: Ja, het is laat. Er zijn een aantal opmerkingen door raadsleden gemaakt. Verschillende fracties hebben ongeveer dezelfde opmerkingen gemaakt. Ik zou me kunnen voorstellen dat u op korte termijn schriftelijk hier op reageert, want anders dan ... Als we het echt goed uit willen discussiëren, dan zijn we nog een half uur ...

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Nou, volgens mij, de meeste dingen heb ik gewoon op gereageerd. En wat ik wil, is gewoon een stap verder gaan. Ik heb nog één punt ... Nog één punt, in ieder geval. Mevrouw De Raadt vroeg over die ... En ik vind: dat moet toch even ook gezegd zijn, die commissie-Stiekem. En toen zei de heer Garretsen: ja, maar dat zit ook in die rechtszaak. Kijk, bij die rechtszaak gaat het uiteindelijk, en ik vind dat ook principieel een heel interessant punt: ik word langzamerhand tureluurs van hoe wij in Nederland aan de ene kant openbaarheid willen en aan de andere kant eindeloos veel regelingen hebben om privacy te beschermen. En ik moet eerlijk zeggen dat ik vind dat de regelgeving op dat punt zo ongeveer onmogelijk aan het worden is. Maar dat gaat dus om WOB. Dat is dus niet hetzelfde als waar u het over hebt. Waar u het over hebt, dat is dat de raad een bepaalde vorm heeft van toezicht. En daar ben ik echt heel erg voor om te zeggen ... Dat heb ik

ook eerder gezegd en ook dat is één van de uitwerkingen die we dan ook echt gewoon concreet vorm moeten geven, dat er een commissie uit deze raad die inzage krijgt.

De voorzitter: Mijnheer Garretsen. Ik wil nog twee keer interrupties doen. De heer Aynan, Jouw Haarlem en daarna de heer Gün, GroenLinks. Mevrouw Sterenberg, u bent ook door uw tijd inmiddels al heen. Dus vandaar. En we kunnen volgens mij nog de hele avond interrumpen en blijven doen, maar ik wil echt naar een afronding van dit onderwerp.

De heer Aynan: De burgemeester heeft het over een uitwerking en ik zou dan ook heel graag iets uitgewerkt willen hebben over de leden van het meldpunt. Want u heeft het hier over aanwijzen en dat vind ik een beetje ... Daar loop ik zelf tegenaan.

De voorzitter: De heer Gün, GroenLinks.

De heer Gün: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor een vurig pleidooi van de burgemeester en dat stemt mij op zich wel tevreden. Maar die zit hem vooral op het middel: dus het is niet een doel op zich om dat te hebben. Het is een middel om misstanden boven water te krijgen en zoveel mogelijk te kunnen voorkomen, dan wel afscheid te nemen van mensen die misstanden begaan. Maar we hebben ook van de inspreker gehoord dat het bijna een onmogelijke, ontmoedigende toestand is om in zo'n vehikel terecht te komen. En als je er eenmaal bent, dan het gevoel te krijgen dat je ook wordt tegengewerkt. Dus ik wil ook uw aandacht vragen om meer faciliterend en ontzorgend daarin te zijn, zonder te kort te doen aan het feit dat het gewoon een beerput wordt waar je maar wat neerlegt en dan weer weg rent. Want dat moet ook niet de bedoeling zijn. Maar in die balans daag ik u uit om daar met een goede oplossing te komen. En voor wat betreft de evaluatie, want daar heb ik u nog niet over gehoord, maar wil ik zelf een voorstel doen. Want u heeft aangegeven: er komt een evaluatie. Een volgende keer bij de evaluatie van die stukken het geheel aan stukken samen te voegen zodat we ook in zijn geheel integraal een en ander kunnen bespreken. Dus ene jaarverslag van hoe was het vorig jaar; verbeter suggesties voor nieuwe, et cetera, et cetera. Voorzitter, ik zie u knikken, dus u gaat dat meenemen. U gaat daarop toezien.

De voorzitter: Ik niet, maar ik ga wel de burgemeester het woord geven om kort hier nog op te reageren.

Burgemeester Wienen: Ja. Een aantal dingen komen dan in de volgende ronde, ook over hoe dat dan zit met aanwijzen en benoemen. Ik snap dat u zegt: het woord aanwijzen, dat klinkt wel een beetje erg formeel. De klacht van: ja, burgers ervaren de hele manier waarop het gaat met die integriteit als weinig bevredigend en weinig behulpzaam. Dat is een van de redenen ... En ik wil best wel weer een keer bij de heer Mooijekind want dat was mij de vorige keer eigenlijk best goed bevallen, om daar nog eens over door te praten. Maar ik denk namelijk dat dat met elkaar te maken heeft. De burger heeft een ander gevoel van wat daar gebeurt als wat die ambtenaren die daarmee bezig zijn, hoe die daarmee omgaan. En het is niet helemaal toevallig, volgens mij, dat dit soort fricties ontstaan. En ik denk echt oprecht dat het mogelijk is om te komen tot een betere en een meer servicegerichte manier van omgaan met klachten van burgers dan wat wij nu meemaken in die integriteitsprocedures. Dus ik snap wat u zegt. Alleen vind ik dat je dat niet via die integriteitsregeling moet doen, maar dat je dat op een andere manier moet doen. En ik denk: wij hebben een aantal, ik zou bijna zeggen, deskundige burgers in deze gemeente die het ook min of meer als hun taak zien om heel kritisch te kijken naar wat er allemaal gebeurt. En het lijkt mij de moeite waard om met een aantal daarvan ook gewoon eens om de tafel zitten om te kijken van hoe kun je dat nou op een zo goed mogelijk manier organiseren. Maar in mijn ogen loopt dat dan dus niet via deze commissie.

De voorzitter: Ik ga hem afronden. Ik wil een voorstel doen: de burgemeester heeft aangegeven welke punten meegenomen worden. Ik zou voorstellen misschien om dat nog even op schrift te zetten en dat richting de commissie te sturen. En dan wil ik dit punt afsluiten en naar ...

De heer Garretsen: Ook wat voor gevolgen het heeft in de bepalingen van de regelingen, natuurlijk. Maar verder ben ik het helemaal met u eens.

De voorzitter: Prima. Dan ga ik nu dit onderwerp sluiten.

14. Rondvraag

De voorzitter: En dan gaan we naar het volgende punt, de rondvraag. Aantal rondvragen zijn er gesteld. En ik ga gewoon deze kant op, de heer Berkhout. Gaat uw gang. Dank u wel, mijnheer Smit.

De heer Berkhout: Even kort: rondvraag heeft betrekking op het oplaten van ballonnen. De vraag is eigenlijk driedelig. Eén: is het in Haarlem momenteel nog mogelijk om tijdens evenementen en bij festiviteiten ballonnen op te laten? Zo ja, wat is de meest effectieve manier om dit tegen te gaan? Zou dat bijvoorbeeld zijn middels een aanpassing van de APV of bijvoorbeeld met een aanpassing in de voorwaarden voor een evenementenvergunning? En een derde onderdeel van deze vraag: klopt het dat met betrekking tot dit onderwerp in een eerdere instantie werd afgewacht tot een landelijke richtlijn op dit vlak zou worden vastgesteld? En zo ja, wat is hier de status van?

De voorzitter: Dank u wel. Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja, wij hebben bij de voorschriften voor de evenementenvergunning als volgt standaard opgenomen: het is niet toegestaan ballonnen op te laten, waaronder zowel wensballonnen als heliumballonnen. De organisator is verplicht ervoor zorg te dragen dat ballonnen die gebruikt worden niet in het milieu terechtkomen. Dus dat is wat anders als oplaten: je kunt ze ook ergens aanhangen en zo, dus er zijn dan ballonnen. Dat kan wel, maar dan kan je ze niet laten gaan; dan moet je ze opruimen. De ballonnen mag u alleen vullen met helium of lucht: het vullen van de ballonnen vanuit gasflessen mag niet in een gebouw plaatsvinden en gevulde ballonnen mogen uitsluitend buiten worden opgelaten. Nou, dat is wat wij nu op dit moment geregeld hebben in de evenementenvergunningen. Kan dat niet beter via de APV? Dat zou kunnen. Wij hebben eerdere discussies gehad en in deze – nou, u weet dat waarschijnlijk nog – was er een heftig gevoel van wat niet strikt noodzakelijk in de APV hoeft, dat moet er niet in. Dus toen hebben we gezegd: dit kan waarschijnlijk ook op deze manier. En zo hebben we het nu geregeld. Maar dit kan ook via de APV. Maar dit is zoals het nu gelopen is. En het klopt dat wij dachten van: we hebben een tijdje gehad dat we dachten we wachten op landelijke richtlijnen. Maar die zijn er nog niet. En er is ook geen zicht op landelijke regelgeving, dus we hebben het zelf geregeld via de evenementenvoorschriften.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Smit. Mijnheer Smit, u heeft geen tijd meer dus echt kort. U mag wel via de microfoon. Even de microfoon: mensen kijken, verslaglegging, enzovoorts.

De heer Smit: Zijn er in het Zaanenpark commerciële activiteiten toegestaan? En het gaat over het verkopen van kerstbomen. Zo ja, wie heeft die vergunning afgegeven? Waarom cq op welke gronden is de vergunning afgegeven? Waarom is er een vergunning afgegeven aan een niet-Haarlemse ondernemer? Is het de burgemeester bekend dat Haarlemse ondernemers omzetverlies hebben? Is er toegestaan een aggregaat te plaatsen? Dat is nu geplaatst. En ondervindt het park schade van de verkoopcontainer?

De voorzitter: Er zitten best wel technische vragen bij, maar ik laat het even aan de burgemeester over.

Burgemeester Wienen: Ja, wij hebben jaarlijks een aantal mensen die kerstbomen gaan verkopen. Dat gaat om een tijdelijke standplaats. Een tijdelijke standplaats waarvoor geen toetsing aan bestemmingsplan plaatsvindt vanwege de kortstondigheid van de periode. Maar er wordt wel gekeken of er een vergunning kan worden gegeven. Er wordt gekeken bij een aantal afdelingen of er bezwaren zijn om op die plek dat te doen. Dus daar hebben wij in de APV een aantal weigeringsgronden, op grond waarvan je kan zeggen: nou, dat willen we hier niet. Dat was hier niet van toepassing. Dan wordt die vergunning in principe verleend. Waarom aan een niet-Haarlemse ondernemer? Omdat wij in de APV niet geregeld hebben dat er geen vergunningen worden gegeven aan ondernemers die niet uit Haarlem komen. Kunnen Haarlemse ondernemers daardoor omzetverlies hebben? Ja, ongetwijfeld, maar mij is niet bekend of dat zo is. Want ik denk: dat zijn ook goede ondernemers, die hebben vast en zeker prachtig aanbod. Dus ja. Maar inderdaad, als er meer concurrentie is, dan wordt spoeling dunner. Is het toegestaan een aggregaat te plaatsen? Dat kan, maar dan moeten we wel voordien aan de regels uit het activiteitenbesluit, dat is milieuregelgeving. Maar het kan dus wel, maar het moet aan regels voldoen. Ondervindt het park schade? Dat is één van de dingen waar naar gekeken wordt, van: kan dit? Als er toch schade ontstaat, dan worden de kosten verhaald op de vergunninghouder. Dat zit ook bij de vergunning. Dat zijn de antwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. U komt eraan, hoor. Trots had een korte vraag ook.

De heer Rijbroek: Even nog update van de kermis aan de Zaanenlaan; daar hebben we het over gehad in het kader van de veiligheid. En er was door Trots Haarlem voorgesteld te verplaatsen. Niet om een onderzoek te beginnen, maar rondom het Zaanenpark. Dat artikel was niet juist geciteerd; heel veel onrust. Hebben we berichten over gekregen. Enquêteonderzoek door wijkraad en eventueel ook door gemeente. De wijkraad zou dat gewoon via subsidie hebben aangevraagd, maar er is verder nog geen discussie over. Dat was gisteren ...

De voorzitter: Mijnheer Rijbroek, graag naar de vraag alstublieft.

De heer Rijbroek: Ja, mijn vraag is: kan u een inzicht geven van de laatste evaluatie voor de bewoners rondom de Oreonweg en met de wijkraad? Want er is een hoop onrust.

Burgemeester Wienen: Ik ben bang dat ik dat niet helemaal kan plaatsen. Volgens mij hebben daar hier al heel vaak over gesproken. Is er afgesproken, dat was de ... Maar er is afgesproken dat er niet een andere locatie nu onderzocht wordt, maar dat gekeken wordt naar de verbeteringsmogelijkheden qua veiligheid. Er is een motie aangenomen om daarbij te kijken naar die ... alleen aan de parkkant kramen plaatsen. En dat wordt dus meegenomen bij het onderzoek wat is afgesproken. En daar worden ook de bewoners bij betrokken en de andere stakeholders. Dat is de stand van zaken en ik kom zo snel mogelijk terug in deze commissie om de resultaten te melden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik nog Hart voor Haarlem, precario heb ik opgeschreven.

De heer IJsbrandy: Ja, een puntje. In de Tuinwijk is een groot project gaande geweest om gasleidingen te vervangen. Op zich een interessant project in deze tijd. Daar stond zes maanden op een groot stuk terrein allerlei materiaal. En we hebben eens uitgezocht wat daar aan precario is afgesproken met die aannemer. Het bleek uiteindelijk dat het om 40 vierkante meter gedurende twee maanden was, wat er met de aannemer was afgesproken en wat ook in rekening was gebracht. Terwijl het in werkelijkheid om 180 vierkante meter en zes

maanden gaat. Dat brengt ons eigenlijk bij de algemene vraag: wordt er überhaupt gehandhaafd op dat fenomeen precario en gebruik openbare ruimte?

Burgemeester Wienen: Ja, dat is wel het geval. Maar wat de manier is waarlangs die handhaving loopt, dat is dat er wordt gereageerd op meldingen. En gelukkig is er een melding van uw kant gekomen, zal ik maar zeggen, van uw partij, waaruit blijkt dat a) men er veel langer stond dan was toegestaan en dat men ook meer ruimte in beslag neemt. Dat betekent dat dat gecorrigeerd wordt; en dat betekent ook dat ik intern nog eens even ga kijken of wij toch ... Want op zich werkt het dus wel: er komt een melding. Maar dat heeft toch nog wel een tijdje geduurd. Dus ik kan mij voorstellen dat wij toch nog eens even moeten kijken van: moeten wij daar misschien nog wat actiever in opereren?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Garretsen. U had er twee: lokaal mediafonds en woonwagenkamp Waarderveld. Gaat uw gang.

De heer Garretsen: Ja, die woonwagenkamp Waarderveld is ook namens de ChristenUnie. Een zeker heer Snijder heeft een caravan geplaatst op een standplaats op Waarderveld. Is een lege standplaats als gevolg van het uitsterfbeleid wat de gemeente hanteert, dus die standplaats wordt niet meer verhuurd. Nu heeft hij een mededeling ontvangen dat de gemeente Haarlem bestuursdwang gaat toepassen op grond van twee artikelen en de APV. Ene artikel verbiedt het plaatsen van voorwerpen op een openbare weg. Nou, het is daar geen openbare weg, integendeel; dus dat artikel is niet aan de orde. En de tweede is dat artikel is dat een recreatief nachtverblijf buiten het kampeerterrein langer dan drie nachten niet is toegestaan. De heer Snijder woont echter in deze caravan en de plek waarop de caravan staat is als standplaats bestemd, dus er is geen strijdigheid met het bestemmingsplan. Ik heb twee vragen aan de burgemeester namens de ChristenUnie ook: bent u met de ChristenUnie en de SP van mening dat artikel niet van toepassing is uit de APV omdat hier geen sprake is van een recreatief nachtverblijf? En punt twee: de APV biedt de mogelijkheid om ontheffing te verlenen. De heer Snijder veroorzaakt geen overlast. Het is geen aantasting van de leefbaarheid en geen gevaar voor de openbare orde en veiligheid. Bent u met de SP van mening dat het in dit geval een tijdelijke ontheffing dient te worden verleend? Einde.

De voorzitter: Stelt u ook uw tweede, de lokale media...

De heer Garretsen: Die is veel korter. U zou nu met een notitie komen over het lokaal mediafonds. Wanneer kunnen we die notitie verwachten?

De voorzitter: Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Nee, ik heb het niet eens met de SP. In de eerste plaats, in artikel 2.10 gaat het over openbare weg en over openbare plaats. En dat betekent sowieso dat deze plaats daar ook onder valt. Los daarvan is er ook sprake van een bestemmingsplan waar bepaalde voorschriften staan over deze locatie, waarbij ook is aangegeven dat er via aanpassingen op het moment dat er een standplaats vervalt ... Want er is beleid geformuleerd: als er een standplaats vervalt, want deze locatie is de bedoeling dat uiteindelijk de standplaatsen verdwijnen, dan wordt die standplaats ook onttrokken. En het kan niet de bedoeling zijn dat er gewoon op gaan staan, dat dat oplevert dat dat wordt geaccepteerd. Het zou heel raar zijn in het licht van heel de discussie rond: hoe gaan we om met wonen in de Waarderpolder? Wat ik met u eens ben, dat is van de hele situatie rond het wonen van mensen in woonwagens, daar moeten we nader over spreken. Dat is ook afgesproken; heeft de wethouder ook gezegd. Die komt met een notitie daarover. Maar dat neemt niet weg dat deze locatie ... dat daar een expliciet beleid is vastgelegd; dat het niet aan de orde is dat daar een wagen

geplaatst mag worden; en als het zou mogen, dan zou het ook helemaal niet voor de hand liggen dat de heer Snijder die plaats zou mogen gaan innemen. Want dan gaat het om de vraag: hoe wordt die dan toegewezen? Het kan niet zo zijn dat degene die daar gewoon gaat staan, dat die dan vervolgens met voorbijgaan van rechten van anderen die plaats zou krijgen. Maar eigenlijk moet ik daar niet eens op deze manier op ingaan. Want onze opvatting is dat het dus niet is toegestaan om daar een standplaats in te nemen.

De heer Garretsen: Even heel kort. Ja, ik zie ... Ik ben het juridisch niet met u eens. '...' verder niet aan. Want we moeten snelheid maken. Maar het is natuurlijk bedoeld tot april, totdat de wethouder met die standplaatsennota komt.

Burgemeester Wienen: Ja, maar we zijn het echt op dit punt niet eens juridisch. Naar onze mening is deze plaats niet geschikt om ... Of niet geschikt: in ieder geval mag het daar niet.

De heer Garretsen: Ik heb uw antwoord begrepen en ik ga daar ook verder nu niet op in.

Burgemeester Wienen: De andere vraag: ja, ik constateer ook dat het in ieder geval langer duurt. Heeft alles te maken overigens met ... U was ook zelf bij het symposium wat er indertijd geweest is. Dat we aan het kijken zijn van hoe kan je nou voorkomen dat je komt met een simpele regeling. Die regeling gaat er komen: de raad wil dat graag. Het is ook in het collegeakkoord opgenomen. Maar hoe zorg je ervoor dat je daarmee ook een regeling krijgt die niet een paar artikelen als het ware oplevert waar dan geld voor gegeven wordt, maar die een structurele bijdrage levert aan versterking van lokale journalistiek. En in dat kader hebben wij toch wat meer tijd nodig om daar met een aantal mensen – maar dan strikt gericht op Haarlem – te kijken van: lukt het ons om met een betere regeling te komen dan eentje die gewoon bepaalde producten financieel beloofd?

De heer Garretsen: Hoeveel tijd? Ongeveer? Twee maanden? Drie maanden? Vier maanden?

Burgemeester Wienen: Nou, ik vind het moet in ieder geval de eerste helft volgend jaar moet er echt iets liggen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan hebben we de rondvragen volgens mij gehad. Maar ik zie ...

De heer Aynan: Misschien heb ik iets gemist, voorzitter, maar de vraag van Liberaal Haarlem over de '...' aangaande het plaatsen van kerstkramen ...

De voorzitter: Ja, dat is inderdaad een vraag van Liberaal Haarlem. Dus ik zou willen zeggen: die zijn er niet, dus dan ...

De heer Aynan: Zou ik die dan mogen stellen? Dat scheelt denk ik weer een heleboel tijd bij de volgende raadsvergadering.

Burgemeester Wienen: Het antwoord is dat er sowieso een schriftelijke reactie komt van de wethouder die daar mee bezig is. Dus er komt een reactie.

De heer Aynan: Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Dan zijn we aan het eind gekomen van de rondvraag.

15. Sluiting

De voorzitter: Dan gaan we alleen nog een kleine besloten mededeling. Daartoe verzoek ik de publieke tribune om ons helaas te verlaten op dit moment. En dan gaan we op een besloten ...